

รายงานการวิจัยเรื่อง
การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

นางปฤษณา ดำรงค์ชีพ
นางทองพรรณ ปัญญาอุดมกุล

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย
จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ในโครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมแลกเปลี่ยน สพร. ปีงบประมาณ 2561

รายงานการวิจัยเรื่อง
การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

นางปฤษฎา ดำรงค์ชีพ
นางทองพรรณ ปัญญาอุดมกุล

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย
จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ในโครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมแลกเปลี่ยน สพฐ. ปีงบประมาณ 2561

บทคัดย่อ

ชื่องานวิจัย : การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ชื่อผู้วิจัย : นางปัทมา คำรงค์ชีพ นางทองพรรณ ปัญญาอุตมกุล

หน่วยงานต้นสังกัด : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ปีการศึกษา : 2562

1. การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และเพื่อเสนอแนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการระดมความคิดในชั้น Plan Do See ใช้แบบสอบถามผู้บริหาร ครูปฐมวัย ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 รวมทั้ง 135 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติ การหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาสรุปประเด็นสาระสำคัญ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 2 ในชั้น Plan ชั้น Do ชั้น See ในภาพรวมของผู้บริหาร ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก โดยในชั้น Plan มีการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน ครูศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรและแนวทางในการสร้างรอยเชื่อมต่อ วางแผนออกแบบการจัดกิจกรรม การส่งต่อข้อมูลเด็กปฐมวัยไปยังชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และออกแบบกิจกรรมการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในชั้น Do มีการประชุมสร้างความเข้าใจในเรื่องการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้ผู้บริหาร ครูปฐมวัยและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย ทั้ง 15 โรงเรียน จัดประสบการณ์และกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้และเตรียมตัวก่อนขึ้นไปเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 และผู้บริหารโรงเรียนทำการนิเทศภายใน ในชั้น See มีบรรยากาศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูปฐมวัยครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ครูได้นวัตกรรมการจัดประสบการณ์การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และเกิดเป็นวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2. แนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

ชั้นที่ 1 Plan กิจกรรมที่ 1 การสร้างค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน (Shared Values and Norms) โรงเรียนวิเคราะห์สภาพปัญหา จัดให้มีการประชุมบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนสร้างความเข้าใจบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหาร ครูปฐมวัย ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) กิจกรรมที่ 2 การมีเป้าหมายร่วมกันคือการเรียนรู้ของนักเรียน (Collective Focus on Student Learning) ส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูศึกษาและทำความเข้าใจพัฒนาการและทักษะที่สำคัญและจำเป็นของเด็กปฐมวัย และจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ทักษะที่สำคัญและกิจกรรมที่ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมทุกด้าน

ขั้นที่ 2 Do กิจกรรมที่ 3 การร่วมมือร่วมพลัง (Collaboration) ออกแบบวิธีการและจัดกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม สามารถช่วยแก้ปัญหาเรื่องรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และจัดสภาพแวดล้อมห้องเรียนปฐมวัยให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้และเข้าใจเรื่องพื้นฐานของภาษา และทักษะที่สำคัญและจำเป็นให้พร้อมสำหรับการเรียนรู้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จัดกิจกรรมจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยได้เตรียมตัวก่อนขึ้นไปเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้บริหารโรงเรียนนิเทศภายใน กำกับติดตามการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และเยี่ยมชั้นเรียน สังเกตการจัดประสบการณ์

ขั้นที่ 3 See กิจกรรมที่ 4 การรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญและศึกษาดูงาน (Expert Advice and Study Visit) ครูปฐมวัย สะท้อนผลการจัดประสบการณ์ ของตนเอง บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่ และพร้อมรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ กิจกรรมที่ 5 การสนทนาที่มุ่งสะท้อนการปฏิบัติงาน (Reflection Dialogue) ผู้บริหาร และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สะท้อนผลการจัดประสบการณ์ และให้คำแนะนำเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

กิตติกรรมประกาศ

รายงานผลการวิจัยเรื่อง การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2 เป็นการสรุปผลการพัฒนาการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายการวิจัย 15 โรงเรียน โดยใช้กระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เริ่มจากการวางแผนวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาของโรงเรียน การปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อดังกล่าววิธีการต่าง ๆ และสะท้อนคิดผลการปฏิบัติสรุปเป็นแนวทางการปฏิบัติในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต 2

การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสำเร็จเป็นอย่างยิ่งจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน คือ ดร.ทรงพร ปทุมวัน ณ อยุธยา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาระดับมัธยมศึกษา นางสาวสุวิมล จันทร์กุล ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 นางหริณญา รุ่งแจ้ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 นางสาวธิดิมา เรืองสกุล ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 และนายสุรวิวัฒน์ เมืองมูล ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ การดำเนินการวิจัย ครั้งนี้ตลอดมา

ขอขอบคุณผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย การนิเทศทุกโรงเรียนที่ให้ความร่วมมือและร่วมพัฒนาการดำเนินงานการวิจัยเรื่อง การนิเทศโดยใช้ กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ด้วยความมุ่งมั่น ตั้งแต่เริ่มการดำเนินการศึกษาจนสิ้นสุดการวิจัย

นอกจากนี้ ขอขอบคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา และคณะศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ทุกท่านที่ให้คำแนะนำ สนับสนุนช่วยเหลือ และให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมา ขอขอบคุณครอบครัวและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษาครั้งนี้ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้การสนับสนุนช่วยเหลือจนงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ สามารถใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ต่อไป

ปฤษฎา ดำรงค์ชีพ

ทองพรรณ ปัญญาอุดมกุล

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
1. กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC).....	8
1.1 ความหมายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ.....	8
1.2 การแบ่งระดับของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ.....	9
1.3 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ.....	10
1.4 กระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ.....	14
1.5 ประโยชน์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา.....	16
2. การนิเทศการศึกษา.....	17
2.1 ความหมายของการนิเทศการศึกษา.....	17
2.2 ความสำคัญของการนิเทศการศึกษา.....	18
2.3 จุดมุ่งหมายการนิเทศการศึกษา.....	19
2.4 กระบวนการนิเทศการศึกษา.....	20
3. การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.....	22
3.1 ความหมายของรอยเชื่อมต่อการศึกษา.....	22
3.2 ความสัมพันธ์ของความพร้อมทางการเรียนและรอยเชื่อมต่อการศึกษา.....	24
3.3 แนวทางการสร้างรอยเชื่อมต่อการการศึกษาปฐมวัยและประถมศึกษาปีที่ 1.....	24
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
งานวิจัยในประเทศ.....	27
งานวิจัยต่างประเทศ.....	29
กรอบแนวคิดงานวิจัย.....	30

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	31
ตัวแปรที่วิจัย.....	31
ระยะเวลาที่วิจัย.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32
การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	32
การดำเนินการวิจัย.....	33
วิธีการรวบรวมข้อมูล.....	36
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
ตอนที่ 1 ผลการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	38
ตอนที่ 2 แนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	52
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	54
สรุปผลการวิจัย.....	54
อภิปรายผลการวิจัย.....	56
ข้อเสนอแนะ.....	61
บรรณานุกรม.....	62
ภาคผนวก.....	65
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ	66
ภาคผนวก ข ตัวอย่างแบบสอบถาม.....	67
ภาคผนวก ค ปกแนวปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1....	86
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม.....	87
ภาคผนวก จ ภาพประกอบการวิจัย	93
ประวัติผู้วิจัย.....	105

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	30
----------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ เพราะการศึกษาเป็นสิ่งที่สามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ช่วงวัยที่ควรให้ความสำคัญที่สุดสำหรับการศึกษาคือช่วงเวลาปฐมวัยซึ่งเป็นช่วงเวลาแห่งการศึกษา ที่มีความสำคัญที่สุดของชีวิตมนุษย์ เพราะเป็นช่วงเวลาแห่งการวางรากฐานชีวิตที่คนทั่วทั้งโลกต่างก็ให้ความสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นรากฐานทางความคิด บุคลิกภาพ การพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ประเด็นที่สำคัญในการให้ความสำคัญสำหรับเด็กปฐมวัยมีจุดประสงค์เดียวกันก็คือต้องการพัฒนาให้เด็กทุกคนนั้นได้เจริญเติบโตอย่างเป็นองค์รวม สมดุล อย่างเต็มศักยภาพ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2574 มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาให้คนไทยเป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยขับเคลื่อนภายใต้ยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานหลักสูตร การเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การยกระดับคุณภาพมาตรฐานวิชาชีพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมรองรับความต้องการของตลาดงานและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การพัฒนาระบบข้อมูล สารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาคุณภาพของคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาระบบบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วน และการพัฒนาระบบการเงินเพื่อการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภา, 2560 : จ-ฉ)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดการจัดการศึกษาปฐมวัยบนพื้นฐานของพัฒนาการ ความรู้ ความเข้าใจ ในแนวคิดและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยมีส่วนสำคัญยิ่งในการพัฒนาเด็ก โดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย และสมดุลครบทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา นอกจากนี้ยังต้องสอดคล้องกับการทำงานของสมอง การเสริมสร้างทักษะการคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตในอนาคต การอบรมเลี้ยงดูเด็กด้วยการสร้างวินัยเชิงบวก รวมทั้งการให้การศึกษามีคุณภาพ ด้วยสื่อและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้เด็กมีพัฒนาการและเกิดการเรียนรู้ตามจุดหมายของหลักสูตร ด้วยวิธีการประเมินตามสภาพจริงที่สะท้อนถึงพัฒนาการและการเรียนรู้ที่แท้จริงของเด็ก ซึ่งครอบครัว สถานศึกษา และชุมชนต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพ ภายใต้บริบทของสังคม วัฒนธรรม และความเป็นไทยกับการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้ระบุถึงความสำคัญของการสร้างรอยเชื่อมต่อของการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะต้องทำความเข้าใจร่วมกัน (กระทรวงศึกษาธิการ , 2560: 2)

สำหรับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย นอกจากครูผู้สอนจะต้องศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เพื่อนำไปสู่การจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรแล้ว สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การจัดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างรอยเชื่อมต่อของการศึกษา

ระดับปฐมวัยกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพราะจะทำให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็กทุกคนเข้าใจพัฒนาการ การเรียนรู้ของเด็ก สามารถสร้างหลักสูตรหรือกิจกรรมที่เชื่อมต่อกับระดับการศึกษาและจัดการเรียนการสอน ที่เหมาะสมกับธรรมชาติการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก แต่ละคนเพื่อให้เด็กทุกคนสามารถพัฒนาและ เรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมตามวัย บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงต้องให้ความสนใจต่อการช่วยลดช่องว่างของ ความไม่เข้าใจในการจัดการศึกษาทั้งสองระดับ ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดประสบการณ์ ตัวเด็ก ผู้สอน ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาอื่นๆทั้งระบบ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ครูระดับปฐมวัยและครูระดับ ประถมศึกษาปีที่ 1 พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ควรให้การสนับสนุนและช่วยเหลือที่ เหมาะสม เพื่อให้เด็กสามารถปรับตัวรับความเปลี่ยนแปลงในช่วงรอยเชื่อมต่อได้เป็นอย่างดี สามารถ พัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างราบรื่นและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายหลักสูตรที่กำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ : 2560: 3) ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการของการร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาของ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีความเหมาะสมสำหรับบรรยากาศการทำงานเป็นทีมอย่าง เป็น กัลยาณมิตร และสามารถนำไปใช้ในการพัฒนางานด้านการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและเกิด ประโยชน์

ปัจจุบันมีการพัฒนาการศึกษาด้วยระบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในหลายประเทศ อาทิ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สิงคโปร์ ฯลฯ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกามีการใช้รูปแบบนี้ในหลายโรงเรียนส่งผล ให้ผลการประเมินสูงขึ้น สำหรับประเทศไทยมีโรงเรียนที่ใช้รูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพใน ระดับโรงเรียน เช่น โรงเรียนเพลินพัฒนา โรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา และโรงเรียนบ่อแก้ววิทยา ซึ่งได้รับ การยอมรับเป็นทางเลือกของการจัดการศึกษาแบบใหม่ที่ได้ผล ประกอบกับผลจากการศึกษารายงานการวิจัย ที่เกี่ยวข้อง พบว่า โรงเรียนที่สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีผลดีต่อครูผู้สอน ในการลดความรู้สึกโดด เดี่ยวในการทำงานของครู เพิ่มความรู้สึกผูกพันต่อโรงเรียน เป็นพลังการเรียนรู้ ส่งผลให้การปฏิบัติการสอนใน ชั้นเรียนมีผลดียิ่งขึ้นอย่างเด่นชัด (ละดา ดอนหงษา และคณะ, 2557 : 14) จากความหมายของชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือ PLC ที่มีความหมายถึง การรวมตัว ร่วมใจ รวมพลัง ร่วมมือกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษาในโรงเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังที่ Sergiovanni (1994 : 21) ได้ กล่าวไว้ว่า PLCเป็นสถานที่สำหรับ “ปฏิสัมพันธ์” ลด “ความโดดเดี่ยว” ของมวลสมาชิกวิชาชีพครูของโรงเรียน ในการทำงาน เพื่อปรับปรุงผลการเรียนของนักเรียนหรืองานวิชาการโรงเรียน ซึ่งการรวมตัวการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงใดๆ เป็นไปได้ยากที่จะทำเพียงลำพังหรือเพียงนโยบายเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนทั้งระบบ โรงเรียนจึงจำเป็นต้องสร้างความเป็น PLC ที่สอดคล้องกับธรรมชาติทางวิชาชีพพร้อมในโรงเรียน ย่อมมีความ เป็นชุมชนที่สัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น (Senge, 1990 :21) ชุมชนที่สามารถขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทางวิชาชีพได้นั้น จึงจำเป็นต้องมีความสุขทางวิชาชีพ มีฉันทะ และศรัทธาในการทำงาน บรรยากาศการอยู่ ร่วมกันจึงเป็นบรรยากาศ ชุมชนกัลยาณมิตร ทางวิชาการ (สุรพล ธรรมรัตน์, ทศนีย์ จันอินทร์, และคงฤช ไตรยวงศ์, 2554: 23)

ด้านความสำคัญของ PLC จากผลการวิจัยโดยของ Hord (1997 : 11) ที่ยืนยันว่าการดำเนินการใน รูปแบบ PLC นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพทั้งด้านวิชาชีพและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน จาก การสังเคราะห์รายงานการวิจัยเกี่ยวกับโรงเรียนที่มี การจัดตั้ง PLC โดยใช้คำถามว่า โรงเรียนดังกล่าวมี ผลลัพธ์อะไรบ้างที่แตกต่างไปจากโรงเรียนทั่วไปที่ไม่มีชุมชนแห่งวิชาชีพ และถ้าแตกต่างแล้วจะมีผลดีต่อ ครูผู้สอนและต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง ซึ่งมีผลสรุป 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ผลดีต่อครูผู้สอน พบว่า PLC ส่งผลต่อครูผู้สอน กล่าวคือ ลดความรู้สึกโดดเดี่ยวงาน

สอนของครูเพิ่มความรู้สึกผูกพันต่อพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้นโดยเพิ่มความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติให้บรรลุพันธกิจอย่างแข็งขันจนเกิดความรู้สึกว่าต้องการร่วมกันเรียนรู้และรับผิดชอบต่อการพัฒนาการโดยรวมของนักเรียน ถือเป็น “พลังการเรียนรู้” ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนให้มีผลดียิ่งขึ้น กล่าวคือ มีการค้นพบความรู้และความเชื่อที่เกี่ยวกับวิธีการสอน และตัวผู้เรียนซึ่งที่เกิดจากการคอยสังเกตอย่างสนใจ รวมถึงความเข้าใจในด้านเนื้อหาสาระที่ต้องจัดการเรียนรู้ได้แตกฉานยิ่งขึ้นจนตระหนักถึงบทบาทและพฤติกรรมการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด อีกทั้งการรับทราบข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่จำเป็นต่อวิชาชีพได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็วขึ้นส่งผลต่อการปรับปรุงพัฒนางานวิชาชีพได้ตลอดเวลา เป็นผลให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะพัฒนาและอุทิศตนทางวิชาชีพเพื่อศิษย์ซึ่งเป็นทั้งคุณค่าและขวัญกำลังใจต่อการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นที่สำคัญ คือยังสามารถลดอัตราการลาหยุดงานน้อยลงเมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนแบบเก่ายังพบว่ามีความก้าวหน้าในการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับ ลักษณะผู้เรียนได้อย่างเด่นชัด และรวดเร็วกว่าที่พบในโรงเรียนแบบเก่ามีความผูกพันที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ให้ปรากฏ อย่างเด่นชัดและยั่งยืน

ประเด็นที่ 2 ผลดีต่อผู้เรียน พบว่า PLC ส่งผลต่อผู้เรียน กล่าวคือ สามารถลดอัตราการตกซ้ำชั้นและจำนวนชั้นเรียนที่ต้อง เลื่อนหรือชะลอการจัดการเรียนรู้ให้น้อยลง อัตราการขาดเรียนลดลง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และวิชาการอ่านที่สูงขึ้นอย่างเด่นชัด เมื่อเทียบกับโรงเรียนแบบเก่า สุดท้าย คือ มีความแตกต่างด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีภูมิหลังไม่เหมือนกันและลดลงชัดเจน

กล่าวโดยสรุปคือ PLC มีพัฒนาการมาจากกลยุทธ์ระดับองค์กรที่มุ่งเน้นให้องค์กรมีการปรับตัวต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง ของสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเริ่มพัฒนาจากแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้และปรับประยุกต์ให้มีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและการเรียนรู้ร่วมกันในทางวิชาชีพที่มีหน้างานสำคัญ คือ ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกันเป็นสำคัญ จากการศึกษาหลายโรงเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกาดำเนินการ ในรูปแบบ PLC พบว่าเกิดผลดีทั้งวิชาชีพครูและผู้เรียน ที่มุ่งพัฒนาการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้น การพัฒนาโรงเรียนโดยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จึงเป็นการดำเนินการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ใหม่ที่ส่งผลต่อความเชื่อ ค่านิยมและเจตคติภายในโรงเรียนให้ดีขึ้น ด้วยการมีส่วนร่วมของคนในองค์กร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาครูทุกระดับ โดยเฉพาะครูปฐมวัย โดยได้จัดอบรมพัฒนาสร้างเสริมความเข้มแข็งด้านความรู้ทางวิชาการปฐมวัย อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ซึ่งทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย และจากงานวิจัยของ กุลชา ลิ้มโพธิ์กุล (2555 :42) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนในการเชื่อมต่อการศึกษาในระดับอนุบาลกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร ปัญหาที่พบคือหลักสูตรไม่มีความต่อเนื่องจาก อนุบาลไปยังชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การปรับตัวของเด็กและความแตกต่างระหว่างบุคคล และทักษะ การอ่าน เขียนของเด็ก ในขณะที่เดียวกันจากการสังเคราะห์รายงานผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัย ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ปีการศึกษา 2560 พบว่า สถานศึกษาไม่มีกิจกรรมการประสานรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งกิจกรรมดังกล่าว เป็นกิจกรรมขับเคลื่อนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงของเด็กปฐมวัย ทำให้สามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างราบรื่น แต่ธรรมชาติของเด็กวัยนี้ไม่ใช่นักที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น การปรับตัวของเด็กในช่วงรอย

เชื่อมต่อจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนและการช่วยเหลือจากครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ผู้บริหารสถานศึกษาขาดการจัดกิจกรรมให้ผู้สอนทั้งสองระดับมีโอกาส แลกเปลี่ยนและเผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ จัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ กิจกรรมให้ความรู้ และจัดทำเอกสารเผยแพร่ ให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ ครูผู้สอนระดับปฐมวัย ขาดการศึกษาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไม่ได้สร้างความเข้าใจให้กับผู้ปกครองและบุคลากรอื่นๆ ผู้สอนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ขาดการจัดกิจกรรมให้เด็กและผู้ปกครองมีโอกาสได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกับผู้สอนและห้องเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเปิดภาคเรียน จัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับห้องเรียนระดับปฐมวัย เผยแพร่ ข่าวสารด้านการเรียนรู้และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน มีนันทนาการศึกษากล่าวว่า คุณภาพของนักเรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพการเรียนการสอนเป็นปัจจัยหลัก และคุณภาพการเรียนการสอนขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู การยกระดับคุณภาพการศึกษา จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างคุณภาพครู (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2559 : 20) การพัฒนาครูนำไปสู่การยกระดับการเรียนรู้ของนักเรียน เนื่องจากชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นการรวมตัวกันเป็นกลุ่มของครูผู้สอน เพื่อร่วมมือร่วมพลัง เรียนรู้ร่วมกันและสะท้อนผลการปฏิบัติ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายหลัก คือ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน และ พัฒนาการเรียนรู้ (เรวณี ชัยเชาวรัตน์, 2559 : 1) ผู้วิจัยจึงได้ใช้การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยคาดหวังว่าผลของการวิจัยจะช่วยโรงเรียนพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาครูประถมศึกษาปีที่ 1 และครูปฐมวัยให้จัดการศึกษาให้ได้อย่างเหมาะสมกับหลักการของการศึกษาปฐมวัยและมีประสิทธิภาพ สามารถจัดกิจกรรมที่ช่วยสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อีกทั้งส่งผลให้พัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเต็มศักยภาพ ตลอดจนช่วยให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลพร้อมสำหรับการเรียนต่อในระดับประถมศึกษาปีที่ 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อเสนอแนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ปีการศึกษา 2561

จำนวน 135 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

1. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ที่เลือกแบบเจาะจง โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ขนาดละ 1 โรงเรียน ในแต่ละอำเภอ จำนวน 5 อำเภอ ที่มีครูจบการศึกษาปฐมวัย และครูผู้สอน
ประถมศึกษาปีที่ 1 จบการศึกษาวิชาเอกประถมศึกษา รวมทั้งสิ้น 15 โรงเรียน ประกอบด้วย

1.1 อำเภอจุน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลจุน (บ้านบัวสถาน) โรงเรียนบ้านยางขาม โรงเรียนบ้าน
ร่องแมต

1.2 อำเภอเชียงคำ ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลเชียงคำ (วัดพระธาตุสบแวน) โรงเรียนชุมชนบ้าน
เชียงบาน โรงเรียนบ้านใจโก้

1.3 อำเภอปง ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลปง โรงเรียนชุมชนบ้านบอน โรงเรียนชุมชนบ้านดอนไชย

1.4 อำเภอภูซาง ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลภูซาง (บ้านดอนต้น) โรงเรียนชุมชนบ้านหนองเลา
โรงเรียนบ้านสถาน

1.5 อำเภอเชียงม่วน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลเชียงม่วน โรงเรียนบ้านทุ่งมอก โรงเรียนบ้านไชย
สถาน

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และครูปฐมวัยทุกคนที่สอนชั้นอนุบาล 3 ปี
การศึกษา 2561 ในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้ง 15 โรงเรียน รวมทั้งหมด 45 คน

ตัวแปรที่วิจัย

1. ตัวแปรอิสระ การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

2. ตัวแปรตาม การสร้างรอยเชื่อมต่อของการศึกษาปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ระยะเวลาที่วิจัย

ดำเนินการศึกษาระหว่างเดือนมิถุนายน 2561 – มิถุนายน 2562

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อ
การศึกษาปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยอาศัยหลักการดังนี้

1. การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

1.1 การนิเทศการศึกษา

1.2 กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) จำนวน 3 ขั้นตอน 5 กิจกรรม ดังนี้

1.2.1 ชั้นที่ 1 Plan

กิจกรรมที่ 1 การสร้างค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน (Shared Values and Norms)

หมายถึง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้อุดมการณ์ วิสัยทัศน์ และการปฏิบัติที่ดีร่วมกัน

กิจกรรมที่ 2 การมีเป้าหมายร่วมกันคือการเรียนรู้ของนักเรียน (Collective Focus on
Student Learning) หมายถึง มีจุดมุ่งเน้นร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน

1.2.2 ชั้นที่ 2 Do

กิจกรรมที่ 3 การร่วมมือรวมพลัง (Collaboration) หมายถึง การร่วมมือรวมพลังของทุก
คนในการวางแผน การนำแผนสู่การปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

1.2.3 ชั้นที่ 3 See

กิจกรรมที่ 4 การรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญและศึกษาดูงาน (Expert Advice and
Study Visit) หมายถึง การเปิดรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ และศึกษาดูงานจริง

กิจกรรมที่ 5 การสนทนาที่มุ่งสะท้อนการปฏิบัติงาน (Reflection Dialogue) หมายถึง การสะท้อนการทำงานด้วยช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย และการสนทนาที่เข้าถึงความจริงอย่างสมเหตุสมผลและสร้างสรรค์

2. การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.1 การทำงานร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.2 การส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ (แนวทาง วิธีการ รูปแบบ นวัตกรรมการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1)

นิยามศัพท์เฉพาะ

ชุมชน (Community) หมายถึง การรวมพลังความคิด ความเข้าใจ ความรู้ ความสามารถของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของนักเรียน (Community is not some people, but synergy)

การเรียนรู้ (Learning) หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงทางความคิด พฤติกรรม ทักษะ และวิธีการทำงานไปสู่องค์ความรู้ใหม่ที่แจ่มชัด ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของตนเอง สมาชิกทุกคนและนักเรียน

วิชาชีพ (Professional) หมายถึง การเรียนรู้วิธีปฏิบัติแห่งวิชาชีพให้สำเร็จโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) หมายถึง การเรียนรู้วิธีปฏิบัติแห่งวิชาชีพให้สำเร็จโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้และการสื่อสารที่หลากหลายช่องทางการสนทนาอย่างสร้างสรรค์ โดยเน้นการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนเป็นสำคัญ โดยมีกิจกรรมสำคัญ 5 กิจกรรมดังนี้

1. กิจกรรมที่ 1 การสร้างค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน (Shared Values and Norms)

หมายถึง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้อุดมการณ์ วิสัยทัศน์ และการปฏิบัติที่ตีร่วมกัน

2. กิจกรรมที่ 2 การมีเป้าหมายร่วมกันคือการเรียนรู้ของนักเรียน (Collective Focus on Student Learning)

หมายถึง มีจุดมุ่งเน้นร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน

3. กิจกรรมที่ 3 การร่วมมือรวมพลัง (Collaboration) หมายถึง การร่วมมือรวมพลังของทุกคนใน

การวางแผน การนำแผนสู่การปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

4. กิจกรรมที่ 4 การรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญและศึกษาดูงาน (Expert Advice and Study Visit)

หมายถึง การเปิดรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ และศึกษาการปฏิบัติงานจริง

5. กิจกรรมที่ 5 การสนทนาที่มุ่งสะท้อนการปฏิบัติงาน (Reflection Dialogue) หมายถึง

การสะท้อนการทำงานด้วยช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย และการสนทนาที่เข้าถึงความจริงอย่างสมเหตุสมผลและสร้างสรรค์

ครูปฐมวัย หมายถึง ครูปฐมวัยที่จัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนกลุ่มเป้าหมายการวิจัย 15 โรงเรียน ปีการศึกษา 2561 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒

การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ วางแผน พัฒนา และดำเนินการออกแบบกิจกรรม วิธีการ รูปแบบ หรือ นวัตกรรมของโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยให้เรียนรู้และสามารถปรับตัวสำหรับการเปลี่ยนแปลงของการเรียนรู้ตามระดับการศึกษา ให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้อย่างเหมาะสม

การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หมายถึง กระบวนการรวมตัวรวมใจ รวมพลัง ร่วมมือกันของของผู้บริหาร ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และครูปฐมวัยในการเรียนรู้วิธีปฏิบัติแห่งวิชาชีพให้สำเร็จโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้และการสื่อสารที่หลากหลายช่องทาง การสนทนาอย่างสร้างสรรค์ โดยเน้นการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนเป็นสำคัญ โดยดำเนินการ 3 ขั้นตอน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้แนวปฏิบัติในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. ผู้บริหาร ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นำความรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไปดำเนินการ และเป็นแบบอย่างให้กับโรงเรียนอื่นได้
3. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ศิษยานุศิษย์ นักการศึกษา ผู้บริหารระดับสูง สามารถนำข้อมูลที่ได้นำไปเป็นแนวปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนอื่นได้
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการส่งเสริมการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในพื้นที่อื่นได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้มีการทบทวนวรรณกรรม ดังนี้

1. กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
  - 1.1 ความหมายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
  - 1.2 การแบ่งระดับของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
  - 1.3 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในบริบทสถานศึกษา
  - 1.4 กระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
  - 1.5 ประโยชน์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา
2. การนิเทศการศึกษา
  - 2.1 ความหมายของการนิเทศการศึกษา
  - 2.2 ความสำคัญของการนิเทศการศึกษา
  - 2.3 จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา
  - 2.4 กระบวนการนิเทศการศึกษา
3. การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
  - 3.1 ความหมายของรอยเชื่อมต่อการศึกษา
  - 3.2 หลักการในการเชื่อมต่อการศึกษาระหว่างชั้นอนุบาลและประถมศึกษา
  - 3.3 ความสัมพันธ์ของความพร้อมทางการเรียนระดับปฐมวัยและรอยเชื่อมต่อทางการศึกษา
  - 3.4 แนวทางการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ความหมายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือ PLC หรือกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative learning communities) หรือกลุ่มเพื่อร่วมวิเคราะห์ (Critical friends groups) หรือชุมชนแห่งการปฏิบัติ (Communities of practice) หมายถึง กลุ่มของบุคคลที่มีการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมมือกันของบุคลากรในองค์กร บนพื้นฐานวัฒนธรรมความเป็นกัลยาณมิตร ค้นหาแนวทางที่จะพัฒนาก้าวหน้า เป้าหมายของการดำเนินการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นไปเพื่อการยกระดับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ที่จะเกิดผลต่อตัวนักเรียนทุกคนเป็นประเด็นสำคัญ และต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (มนตรี แยม กลสิกร, 2559: 40) PLC เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ครูและนักการศึกษาทำงานร่วมกัน โดยมีแง่มุมที่สำคัญคือ เน้นที่การเรียนรู้ มีวัฒนธรรมร่วมมือกันเพื่อการเรียนรู้ของทุกคน ทุกฝ่าย ร่วมกันตั้งคำถามต่อวิธีการที่ดี และตั้งคำถามต่อสภาพปัจจุบัน เน้นการลงมือทำ มุ่งพัฒนาต่อเนื่อง เน้นที่ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของศิษย์ (วิจารณ์ พานิช, 2555: 139) จึงจำเป็นต้องมีอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขทางวิชาชีพ มีฉันทะ และศรัทธาในการทำงาน ครูเพื่อศิษย์ร่วมกัน บรรยากาศ การอยู่ร่วมกันจึงเป็นบรรยากาศ ชุมชนกัลยาณมิตรทางวิชาการ

(Senge, 1990; สุรพล ธรรมรัตน์, ทศนีย์ จันอินทร์, และ คงฤช ไตรยวงศ์, 2554 : 23) ชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) จึงเป็นกระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลง โดยเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของกลุ่มบุคคลที่มาร่วมกันเพื่อทำงานร่วมกันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ร่วมกันวางเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน และตรวจสอบสะท้อนผลการปฏิบัติทั้งในส่วนบุคคล และผลที่เกิดขึ้นโดยรวม ผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิพากษ์วิจารณ์ การทำงานร่วมกัน การร่วมมือ รวมพลัง โดยมุ่งเน้นและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ อย่างเป็นองค์รวม (เรวณี ชัยเชวรัตน์, 2559: 16)

ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ได้ให้ความหมาย ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) หมายถึง การเรียนรู้วิถีปฏิบัติแห่งวิชาชีพให้สำเร็จโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ และการสื่อสารที่หลากหลายช่องทาง การสนทนาอย่างสร้างสรรค์ โดยเน้นการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนเป็นสำคัญ

การแบ่งระดับของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

PLC สามารถแบ่งระดับได้ 3 ระดับ คือ ระดับสถานศึกษา ระดับเครือข่าย และระดับชาติ โดยแต่ละลักษณะจะแบ่ง ตามระดับของความเป็น PLC ย่อย ดังนี้ (วิจารณ์ พานิช, 2555:12; Senge, 1990 : 16)

1. ระดับสถานศึกษา (School Level) คือ PLC ที่ขับเคลื่อนในบริบทสถานศึกษา หรือโรงเรียน สามารถแบ่งได้ 3 ระดับย่อย คือ

1.1 ระดับนักเรียน (Student Level) ซึ่งนักเรียนจะได้รับการส่งเสริม และร่วมมือให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น จากครูและเพื่อนนักเรียนอื่นให้ทำกิจกรรมเพื่อแสวงหาคำตอบที่สมเหตุสมผล สำหรับตน นักเรียนจะได้รับการพัฒนาทักษะที่สำคัญ คือ ทักษะการเรียนรู้

1.2 ระดับผู้ประกอบวิชาชีพ (Professional Level) ประกอบด้วยครูผู้สอนและผู้บริหารของโรงเรียนโดยใช้ฐานของ ชุมชนแห่งวิชาชีพ เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของชุมชน จึงเรียกว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญอย่างยิ่งที่ทุกคนในโรงเรียนร่วมกันพิจารณา ทบทวนเรื่องนโยบายการปฏิบัติ และกระบวนการบริหารจัดการต่างๆ ของโรงเรียนใหม่อีกครั้ง โดยยึดหลักในการปรับปรุงแก้ไขสิ่งเหล่านี้ เพื่อให้สามารถ บริการด้านการเรียนรู้แก่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขดังกล่าว นำมาสู่การสนับสนุนการปฏิบัติ งานวิชาชีพของครูผู้สอน และผู้บริหารให้มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพ สูงยิ่งขึ้น มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของการทำงานที่ดีต่อกันของทุกฝ่าย

1.3 ระดับการเรียนรู้ของชุมชน (Learning Community Level) ครอบคลุมถึงผู้ปกครอง สมาชิกชุมชนและผู้นำชุมชน โดยบุคคลกลุ่มนี้จำเป็นต้องมีส่วนเข้ามาร่วมสร้าง และผลักดัน วิสัยทัศน์ของโรงเรียนให้บรรลุผลตามเป้าหมาย กล่าวคือ ผู้ปกครองนักเรียน ผู้อาวุโสในชุมชนตลอดจนสถาบันต่างๆ ของชุมชนเหล่านี้ ต้องมีส่วนร่วมในการส่งเสริมเป้าหมายการเรียนรู้ของชุมชนและโรงเรียน กล่าวคือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมทางการศึกษาได้โดยการให้การดูแลแนะนำการเรียนที่บ้านของนักเรียน รวมทั้งให้การสนับสนุน แก่ครูและผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ ให้แก่บุตรหลานของตน ผู้อาวุโสในชุมชนสามารถเป็น อาสาสมัคร ถ่ายทอดความรู้

2. ระดับกลุ่มเครือข่าย (Network Level) คือ PLC ที่ขับเคลื่อนในลักษณะการรวมตัวกันของ กลุ่มวิชาชีพจากองค์กร หรือหน่วยงานต่างๆ ที่มุ่งมั่นร่วมกันสร้างชุมชน เครือข่าย ภายใต้ วัตถุประสงค์ร่วม คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริม สนับสนุน ให้กำลังใจ สร้างความสัมพันธ์และพัฒนาวิชาชีพพร้อมกัน อาจมี เป้าหมายที่เป็นแนวคิดร่วมกันอย่างชัดเจน สามารถแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ

2.1 กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบัน คือ การตกลงร่วมมือกันในการพัฒนาวิชาชีพครูระหว่างสถาบัน โดยมองว่าการร่วมมือกันระหว่างสถาบัน จะทำให้เกิดพลังการขับเคลื่อนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ การแลกเปลี่ยน หรือร่วมลงทุนด้านทรัพยากร และการก่อหนี้เป็นกัลยาณมิตร คอยสะท้อนการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน กรณีตัวอย่างเช่น กรณี ศึกษาการจัด PLC เป็นกลุ่มของโรงเรียนในประเทศสิงคโปร์ เพื่อร่วมพัฒนาแลกเปลี่ยนและสะท้อนร่วมกันทางวิชาชีพ เป็นต้น

2.2 กลุ่มเครือข่ายความร่วมมือของสมาชิกวิชาชีพครู คือ การจัดพื้นที่เปิดกว้างให้สมาชิกวิชาชีพครูที่มีอุดมการณ์ร่วมกันในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองเพื่อการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ สมาชิกที่รวมตัวกันไม่มีเงื่อนไขเกี่ยวกับสังกัด แต่จะตั้งอยู่บนความมุ่งมั่น สมครใจ ใช้อุดมการณ์ร่วมเป็นหลักในการรวมกันเป็น PLC กรณีตัวอย่าง เช่น PLC ครูเพื่อศิษย์ ของมูลนิธิ สดศรี สฤษดิ์วงศ์ (มสส.) ที่สร้างพื้นที่ส่วนกลางสำหรับวิชาชีพครูให้จับมือร่วมกันเป็นภาคี ร่วมพัฒนา ครูเพื่อศิษย์ มุ่งสร้างสรรค์นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ในแต่ละพื้นที่ของประเทศไทย เป็นต้น

3. ระดับชาติ (The National Level) คือ PLC ที่เกิดขึ้น โดยนโยบายของรัฐที่มุ่งจัดเครือข่าย PLC ของชาติเพื่อขับเคลื่อน การเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพของวิชาชีพ โดยความร่วมมือของ สถานศึกษา และครู ที่ผนึกกำลังร่วมกันพัฒนาวิชาชีพภายใต้การสนับสนุนของรัฐ

องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในบริบทสถานศึกษา

PLC ในระดับสถานศึกษา หรือ ระดับผู้ประกอบวิชาชีพ นำเสนอเป็นองค์ประกอบของอ PLC ที่มาจากข้อมูลที่รวบรวม และวิเคราะห์จากเอกสารทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศนำเสนอเป็น 6 องค์ประกอบของ PLC ในบริบทสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย วิสัยทัศน์ร่วมที่ร่วมแรงร่วมใจ ภาวะผู้นำร่วม การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ชุมชนกัลยาณมิตร และโครงสร้างสนับสนุน ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (วิจารณ์ พานิช, 2555:13; Senge, 1990 : 16)

องค์ประกอบที่ 1 วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) วิสัยทัศน์ร่วมเป็นการมองเห็นภาพเป้าหมาย ทิศทาง เส้นทาง และสิ่งที่จะเกิดขึ้นจริง เป็นเสมือนเข็มทิศในการขับเคลื่อน PLC ที่มีทิศทางร่วมกัน โดยมีวิสัยทัศน์เชิงอุดมการณ์ทางวิชาชีพร่วมกัน คือ พัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นภาพความสำเร็จที่มุ่งหวังในการนำทางร่วมกัน อาจเป็นการมองเริ่มจากผู้นำหรือกลุ่มผู้นำที่มี วิสัยทัศน์ทำหน้าที่เหนี่ยวนำให้ผู้ร่วมงานเห็นวิสัยทัศน์นั้นร่วมกัน หรือการมองเห็นจากแต่ละปัจเจกที่มีวิสัยทัศน์เห็นในสิ่งเดียวกัน วิสัยทัศน์ร่วมมีลักษณะสำคัญ 4 ประการ (4 Shared) มีรายละเอียดสำคัญ ดังนี้

1.1 การเห็นภาพและทิศทางร่วม (Shared Vision) จากภาพความเชื่อมโยงให้เห็นภาพความสำเร็จร่วมกันถึงทิศทาง สำคัญของการทำงานแบบมอง เห็นภาพเดียวกัน

1.2 เป้าหมายร่วม (Shared Goals) เป็นทั้งเป้าหมาย ปลายทาง ระหว่างทาง และเป้าหมายชีวิตของสมาชิกแต่ละคนที่ สัมพันธ์กันกับเป้าหมายร่วมของชุมชนการเรียนรู้ฯ ซึ่งเป็นความเชื่อมโยงให้เห็นถึงทิศทางและเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะเป้าหมายสำคัญคือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.3 คุณค่าร่วม (Shared Values) เป็นการเห็นทั้งภาพเป้าหมาย และที่สำคัญเมื่อเห็นภาพความเชื่อมโยงแล้ว ภาพดังกล่าวมีอิทธิพลกับการตระหนักถึงคุณค่าของตนเองและของ งานจนเชื่อมโยงเป็นความหมายของงานที่เกิดจากการตระหนัก รู้ของสมาชิกใน PLC จนเกิดเป็นพันธะสัญญาร่วมกัน ร่วมกันหลอมรวมเป็น คุณค่าร่วม ซึ่งเป็นชุมพลังสำคัญที่จะเกิดพลัง ในการไหลรวมกันทำงานในเชิงอุดมการณ์ทางวิชาชีพพร้อมกัน

1.4 ภารกิจร่วม (Shared Mission) เป็นพันธกิจแนวทางการปฏิบัติร่วมกันเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายร่วม รวมถึงการ เรียนรู้ของครูในทุกๆ ภารกิจ สิ่งสำคัญคือ การปฏิรูปการเรียนรู้ ที่มุ่งการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ โดยการเริ่มจากการรับผิดชอบในการพัฒนาวิชาชีพเพื่อศิษย์ร่วมกันของครู

กล่าวโดยสรุป วิสัยทัศน์ร่วมมีลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ การเห็นภาพความสำเร็จร่วมกันมีทิศทางและเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน คุณค่าร่วมกัน และมีภารกิจร่วมกัน

องค์ประกอบที่ 2 ทีมร่วมแรงร่วมใจ (Collaborative Teamwork) ทีมร่วมแรงร่วมใจ เป็นการพัฒนามาจากกลุ่มที่ทำงาน ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ ลักษณะการทำงานร่วมกันแบบมีวิสัยทัศน์ คุณค่าเป้าหมาย และพันธกิจร่วมกัน รวมกันด้วยใจ จนเกิดเจตจำนงในการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้บรรลุผลที่การเรียนรู้ของผู้เรียน การเรียนรู้ของทีม และการเรียนรู้ของครู บนพื้นฐานงานที่มี ลักษณะต้องมีการคิดร่วมกัน วางแผนร่วมกัน ความเข้าใจร่วมกัน ข้อตกลงร่วมกัน การตัดสินใจร่วมกัน แนวปฏิบัติร่วมกัน การประเมินผลร่วมกัน และการรับผิดชอบต่อร่วมกัน จากสถานการณ์ ที่งานจริงถือเป็นโจทย์ร่วม ให้เห็นและรู้เหตุปัจจัย กลไกในการทำงานซึ่งกันและกัน แบบละวางตัวตนให้มากที่สุด (There's no I in team) จนเห็นและรู้ความสามารถของแต่ละคนร่วมกัน เห็นและรับรู้ถึงความรู้สึกร่วมกันในการทำงาน จนเกิดประสบการณ์หรือความสามารถในการทำงาน และพลังในการร่วมเรียนรู้ ร่วมพัฒนาบนพื้นฐานของพันธะร่วมกันที่เน้นความสมัครใจ และการสื่อสารที่มีคุณภาพบนพื้นฐานการรับฟังและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน อย่างไรก็ตามการที่ PLC เน้นการขับเคลื่อน ด้วยการทำงานแบบทีมร่วมแรงร่วมใจ ที่ทำให้ลงมือทำและเรียนรู้ ไปด้วยกันด้วยใจอย่างสร้างสรรค์ต่อเนื่องนั้น ซึ่งมีลักษณะพิเศษของการรวมตัวที่เหนียวแน่นจากภายใน นั่นคือการเป็น กัลยาณมิตร ทำให้เกิดทีมใน PLC อยู่ร่วมกันด้วยความสัมพันธ์ ที่ต่างช่วยเหลือเกื้อกูล ดูแลซึ่งกัน จึงทำให้การทำงานเต็มไปด้วยบรรยากาศที่มีความสุข ไม่โดดเดี่ยว ซึ่งรูปแบบของทีมจะมีเป็นเช่นไรนั้นขึ้นอยู่กับเป้าประสงค์ หรือพันธกิจในการดำเนินการของชุมชนการเรียนรู้ เช่น ทีมร่วม สอน ทีมเรียนรู้ และกลุ่มเรียนรู้ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป ทีมร่วมแรงร่วมใจ เป็นการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ คุณค่าเป้าหมาย และพันธกิจร่วมกัน รวมกันด้วยใจ จนเกิดเจตจำนงในการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้บรรลุผลที่การเรียนรู้ของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 3 ภาวะผู้นำร่วม (Shared Leadership) ภาวะผู้นำร่วมใน PLC มีนัยสำคัญของการผู้นำร่วม 2 ลักษณะสำคัญ คือ ภาวะผู้นำผู้สร้างให้เกิดการนำร่วม และภาวะ ผู้นำร่วมกัน ให้เป็น PLC ที่ขับเคลื่อนด้วยการนำร่วมกัน รายละเอียดดังนี้

3.1 ภาวะผู้นำผู้สร้างให้เกิดการนำร่วมเป็นผู้นำที่สามารถทำให้สมาชิกใน PLC เกิดการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้ง ตนเองและวิชาชีพ จนสมาชิกเกิดภาวะผู้นำในตนเองและเป็นผู้ร่วมขับเคลื่อน PLC ได้โดยมี ผลมาจากการเสริมพลังอำนาจจากผู้นำทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะการเป็นผู้นำที่เริ่มจากตนเองก่อนด้วยการลงมือทำงาน อย่างตระหนักรู้ และใส่ใจให้ความสำคัญกับผู้ร่วมงานทุกๆ คน จนเป็นแบบที่มีพลังเหนียวนำไป ผู้ร่วมงานมีแรงบันดาลใจและมีความสุขกับการทำงานด้วยกัน อย่างวิสัยทัศน์ร่วม รวมถึงการนำแบบไม่นำ โดยทำหน้าที่ผู้สนับสนุนและเปิดโอกาสให้สมาชิกเติบโตด้วยการสร้างความเป็นผู้ร่วม ผู้นำที่จะสามารถสร้างให้เกิดการนำร่วมดังกล่าวควรมีคุณลักษณะสำคัญ ดังนี้ มีความสามารถในการลงมือทำงานร่วมกัน การเข้าไปอยู่ในความรู้สึกของผู้อื่นได้ การตระหนักรู้ในตนเอง ความเมตตากรุณา การคอยดูแลช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน การเป็นโค้ชผู้ร่วมงานได้ การสร้างมนต์ทัศน์ การมีวิสัยทัศน์การมีความมุ่งมั่นและทุ่มเทต่อการเติบโตของผู้อื่น เป็นต้น

3.2 ภาวะผู้นำร่วมกัน เป็นผู้นำร่วมกันของสมาชิก PLC ด้วยการกระจายอำนาจ เพิ่มพลังอำนาจ ซึ่งกันและกันให้สมาชิก มีภาวะผู้นำเพิ่มขึ้น จนเกิดเป็น ผู้นำร่วมของครู (Hargreaves, 2003 : 21) ใน การขับเคลื่อน PLC มุ่งการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยยึดหลักแนวทางบริหารจัดการร่วม การสนับสนุน การกระจายอำนาจ การสร้างแรงบันดาลใจของครู โดยครูเป็นผู้ลงมือกระทำ หรือ ครูทำหน้าที่เป็นประธาน เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ไม่ใช่ กรรม หรือ ผู้ถูก กระทำ และผู้ถูก ให้กระทำ ซึ่งผู้นำร่วมจะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อมีบรรยากาศส่งเสริมให้ครูสามารถแสดงออกด้วย ความเต็มใจ อิสระ ปราศจากอำนาจครอบงำที่ขาดความเคารพ ในวิชาชีพ แต่ยึดถือปฏิบัติร่วมกันใน PLC นั่นคือ อำนาจทาง วิชาชีพ (Hargreaves, 2003 : 21) เป็นอำนาจเชิงคุณธรรมที่มีข้อปฏิบัติที่มาจากเกณฑ์และมาตรฐานที่เห็น พ้องตรงกันหรือกำหนดร่วมกันเพื่อยึดถือเป็นแนวทางร่วมกันของผู้ประกอบวิชาชีพครูทั้งหลายใน PLC

กล่าวโดยสรุป คือ ภาวะผู้นำร่วมดังที่กล่าวมา มีหัวใจสำคัญคือนำการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง ตนเองของแต่ละคน ทั้งสมาชิก และผู้นำโดยตำแหน่งเมื่อใดที่บุคคลนั้นเกิดการเรียนรู้ ทั้งด้านวิชาชีพและชีวิต จนเกิดพลังการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อ ความสุขในวิชาชีพของตนเองและผู้อื่น ภาวะผู้นำร่วมจะเกิดผลต่อ ความเป็น PLC

องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ (Professional learning and development) การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพใน PLC มีจุดเน้นสำคัญ 2 ด้าน คือ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพและการ เรียนรู้เพื่อจิต วิญญาณความเป็นครู รายละเอียดดังนี้

4.1 การเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ หัวใจสำคัญการเรียนรู้ บนพื้นฐานประสบการณ์ตรงในงาน ที่ลงมือปฏิบัติจริง ร่วมกันของ สมาชิก จะมีสัดส่วนการเรียนรู้มากกว่าการอบรมจากหน่วยงานภายนอก อ้างถึงแนวคิดกรวย ประสบการณ์ (Cone of Experience) ยืนยันอย่างสอดคล้อง ว่าการเรียนรู้ผ่าน ประสบการณ์ตรงจะส่งผลต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการเรียนรู้ได้มากที่สุด ด้วยบริบท PLC ที่มีการ ทำงานร่วมกันเป็นทีม จึงทำให้การเรียนรู้จากใจหทัยและสถานการณ์ที่ครูจะต้องจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียน เป็นสำคัญ เป็นการร่วมเห็น ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ทำให้บรรยากาศการพัฒนาวิชาชีพของครูรู้สึก ไม่โดดเดี่ยว คอยสะท้อนการเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ถือเป็นพื้นที่การเรียนรู้ร่วมกันที่ใช้วิธีการ ที่หลากหลาย เช่น สะท้อนการเรียนรู้ สนทนาสนทนา การเรียนรู้สืบเสาะแสวงหา การสร้างโมเดล ริเริ่ม สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ การคิดเชิงระบบ การ สร้างองค์ความรู้ การเรียนรู้บนความเข้าใจการทำงานของสมอง และการจัดการความรู้ เป็นต้น (สุรพล ธรรมรมดี, ทศนีย์ จันอินทร์, และคงกฤษ ไตรยางค์, 2554 : 24)

4.2 การเรียนรู้เพื่อจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองจากข้างใน หรือ วุฒิภาวะความเป็นครู ให้เป็นครูที่สมบูรณ์ โดยมีนัยยะสำคัญคือ การเรียนรู้ตนเอง การ รู้จักตนเองของครู เพื่อที่จะเข้าใจมิติของผู้เรียนที่มากกว่าความรู้ แต่เป็นมิติของความเป็นมนุษย์ ความฉลาดทางอารมณ์ เมื่อครู มีความเข้าใจธรรมชาติตนเองแล้ว จึงสามารถมองเห็นธรรมชาติของ ศิษย์ตนเองอย่างถ่องแท้ จนสามารถ สอน หรือจัดการเรียนรู้โดยยึด การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญได้ รวมถึงการเรียนรู้ร่วมกันของ สมาชิกใน ชุมชน ที่ต้องอาศัยการตระหนักรู้ สติ การฟัง การใคร่ครวญ เป็นต้น จิตที่สามารถเรียนรู้และเป็นครู ได้อย่าง แท้จริงนั้นจะเป็นจิตที่เต็มไปด้วยความรัก ความเมตตา การ กรุณา และความอ่อนน้อม เห็นศิษย์เป็นครู เห็นตนเองเป็นผู้เรียน มีพลังเรียนรู้ในทุกสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้ เพื่อการเปลี่ยนแปลง การเรียนรู้อย่างใคร่ครวญ และการฝึกสติ เป็นต้น (สุรพล ธรรมรมดี, ทศนีย์ จันอินทร์, และคงกฤษ ไตรยางค์, 2554 : 25)

กล่าวโดยสรุปการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพของ PLC นั้นมีหัวใจสำคัญคือการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุขของ ทีมเรียนรู้ เป็นบรรยากาศที่เปิดพื้นที่การเรียนรู้แบบนำตนเอง ของครูเพื่อการเปลี่ยนแปลงพัฒนาตนเองและวิชาชีพ อย่างต่อเนื่องเป็นสำคัญ

องค์ประกอบที่ 5 ชุมชนกัลยาณมิตร (Caring community) กลุ่มคนที่อยู่ร่วมโดยมีวิถีและวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกัน ในชุมชน มีคุณลักษณะคือ มุ่งเน้นความเป็นชุมชนแห่งความสุข สุขทั้งการทำงานและการอยู่ร่วมกันที่มีลักษณะวัฒนธรรมแบบวัฒนธรรมแบบเปิดเผย ที่ทุกคนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของตนเป็นวิถีแห่งอิสรภาพ และเป็นพื้นที่ให้ความรู้สึก ปลอดภัย หรือปลอดภัยใช้อำนาจกดดันบนพื้นฐานความไว้วางใจ เคารพซึ่งกันและกัน มีจริยธรรมแห่งความเอื้ออาทรเป็นพลังเชิงคุณธรรม คุณงามความดีที่สมาชิกร่วมกันทำงานแบบอุทิศตนเพื่อวิชาชีพโดยมีเจตคติเชิงบวกต่อการศึกษาศึกษาและผู้เรียนสอดคล้องกับ Sergiovanni(1994) ที่ว่า PLCเป็นกลุ่มที่มีวิสัยทัศน์ต่อกัน เป็นกลุ่มที่เหนียวแน่นจากภายใน ใช้ความเป็นกัลยาณมิตรเชิงวิชาการต่อกัน ทำให้ลดความโดดเดี่ยวระหว่าง ปฏิบัติงานสอนของครู เชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กันทั้งในเชิงวิชาชีพ และชีวิต มีความศรัทธาร่วม อยู่ร่วมกันแบบ สังฆะ ถือศีล หรือ หลักปฏิบัติร่วมกัน โดยยึดหลักพรหมวิหาร 4 เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา เป็นชุมชนที่ยึดหลักวินัยเชิงบวก เชื่อมโยงการพัฒนา PLC ไปกับวิถีชีวิตตนเองและวิถีชีวิตชุมชนอันเป็นพื้นฐานสำคัญของ สังคมฐานการพึ่งพาตนเอง (สุรพล ธรรมรัตน์, ทัศนีย์ จันอินทร์, และคงกฤษ ไตรยางค์, 2554 : 25) มีบรรยากาศของ วัฒนธรรมแบบเปิดเผย ทุกคนมีเสรีภาพที่จะแสดงความคิดเห็นของตน เป็นวิถีแห่งอิสรภาพ ยึดความสามารถ และสร้างพื้นที่ปลอดภัยใช้อำนาจกดดัน ดังกล่าวนี้อาจขยายกรอบให้กว้างขวางออกไปจนถึงเครือข่ายที่สัมพันธ์ กับชุมชนต่อไป

กล่าวโดยสรุป ชุมชนกัลยาณมิตร เป็นวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันในชุมชน มุ่งเน้นการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สุขทั้งการทำงาน ที่มีลักษณะวัฒนธรรมแบบเปิดเผย ที่ทุกคนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของตนเป็นวิถีแห่งอิสรภาพ และเป็นพื้นที่ให้ความรู้สึก ปลอดภัย หรือปลอดภัยใช้อำนาจกดดัน บนพื้นฐานความไว้วางใจ เคารพซึ่งกันและกัน

องค์ประกอบที่ 6 โครงสร้างสนับสนุนชุมชน (Supportive structure) โครงสร้างที่สนับสนุนการก่อเกิดและคงอยู่ของ PLC มีลักษณะ ดังนี้ ลดความเป็นองค์การที่ยึดวัฒนธรรมแบบราชการ หันมาใช้วัฒนธรรมแบบกัลยาณมิตรทางวิชาการแทน และเป็น วัฒนธรรมที่ส่งเสริมวิสัยทัศน์ การดำเนินการที่ต่อเนื่องและ มุ่งความยั่งยืน จัดปัจจัยเงื่อนไขสนับสนุนตามบริบทชุมชนมี โครงสร้างองค์การแบบไม่รวมศูนย์ หรือ โครงสร้างการปกครองตนเองของชุมชน เพื่อลดความขัดแย้ง ระหว่างครูผู้ปฏิบัติงานสอนกับฝ่ายบริหารให้น้อยลง มีการบริหาร จัดการ และการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่เน้นรูปแบบที่ทีมงาน เป็นหลัก การจัดสรรปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อการดำเนินการของ PLC เช่น เวลา วาระ สถานที่ ขนาดชั้นเรียน ขวัญ กำลังใจ ข้อมูลสารสนเทศ และอื่นๆ ที่ตามความจำเป็นและบริบท ของแต่ละชุมชน โดยเฉพาะการเอาใจใส่สิ่งแวดล้อม ให้เกิดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข (สุรพล ธรรมรัตน์, ทัศนีย์ จันอินทร์, และคงกฤษ ไตรยางค์, 2554 : 25) มีรูปแบบการ สื่อสารด้วยใจ เปิดกว้างให้พื้นที่อิสระในการสร้างสรรค์ของชุมชน เน้นความคล่องตัวในการดำเนินการจัดการกับเงื่อนไขความ แตกแยกและมีระบบสารสนเทศของชุมชนเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ

กล่าวโดยสรุปทั้ง 6 องค์ประกอบของ PLC ในบริบท สถานศึกษา กล่าวคือ เอกลักษณะสำคัญของความเป็น PLC แสดงให้เห็นว่าความเป็น PLC จะทำให้ความเป็นองค์กร หรือโรงเรียนมีความหมายที่ การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของ PLC ด้วยกลยุทธ์การสร้างความร่วมมือที่ยึดเหนี่ยวกันด้วยวิสัยทัศน์ร่วม มุ่งการเรียนรู้ของผู้เรียน การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ และชุมชน

กัลยาณมิตร แสดงถึงการ รวมพลังของครูและนักการศึกษา ที่เป็นผู้นำร่วมกัน ทำงานร่วมกัน แบบทีมร่วมแรงร่วมใจ มุ่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาวิชาชีพ ภายใต้โครงสร้างอำนาจทางวิชาชีพ และอำนาจเชิงคุณธรรม ที่มาจากการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมนำ ร่วมพัฒนาของครู ผู้บริหาร นักการศึกษาภายใน PLC ที่ส่งถึงผู้เกี่ยวข้องต่อไป

กระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ

ข้อเสนอแนะกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนมีดังนี้ (มนตรี แยม กสิกร, 2559: 12)

1. การพัฒนาผู้นำ การเริ่มต้นของชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ จำเป็นต้องมีผู้นำที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการซึ่งบุคคลที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการอาจจะเป็นครู หรือครูอาวุโส (ครูที่มีประสบการณ์การสอนอย่างยาวนาน และเป็นที่ยอมรับของครูรุ่นน้อง ๆ) หรืออาจเป็นผู้บริหารในโรงเรียน ซึ่งวัฒนธรรมการทำงานของโรงเรียนในประเทศไทย ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญมาก หากผู้บริหารโรงเรียนส่งสัญญาณให้ความสำคัญกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เรื่องนั้นๆ มักจะประสบความสำเร็จ

2. การสร้างกลุ่ม กลุ่มที่จะมารวมตัวกันเป็นเรื่องละเอียดอ่อนและซับซ้อนมาก เพราะการที่ครูจะมารวมตัวเป็นเพื่อนที่จะต้องทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องยาวนาน ต้องมีลักษณะนิสัยที่เข้ากันได้ มีวิถีคิดที่อยู่ในระดับที่ยอมรับซึ่งกันและกันได้ มีน้ำใจระหว่างกันและกัน ยอมรับและให้เกียรติซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไม่เอาัดเอาเปรียบเพื่อน การสร้างกลุ่มโดยทั่วไปสมาชิกกลุ่มชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพจะมีประมาณ 4-8 คนต่อกลุ่ม สมาชิกกลุ่มควรเป็นกลุ่มที่มีจุดร่วมกัน เช่น สอนกลุ่มสาระเดียวกัน สอนระดับชั้นเดียวกัน เป็นต้น

3. ความเชื่อใจ และสร้างความสัมพันธ์การทำงานเชิงบวก (Trust and positive working relationships) ระหว่างสมาชิกชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพมีความมั่นคง ยั่งยืน และก้าวหน้าได้

4. ความมีพลวัตของกลุ่ม (Group dynamics) การปฏิรูปการศึกษาที่ขาดความต่อเนื่อง ส่วนหนึ่งเกิดจากความที่ไม่ได้ให้ความสนใจกับพลังของความสัมพันธ์ เพราะจากเอกสารงานวิชาการยืนยันว่า ความเชื่อ ค่านิยม และปทัสถานทางสังคม เป็นตัวปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อค่านิยมขององค์กร การสร้างโอกาสและกิจกรรมที่จะทำให้สมาชิกชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพได้มีโอกาสเรียนรู้ความเชื่อค่านิยมของกันและกัน เพื่อตรวจสอบว่าตนเองจะสามารถไปด้วยกันได้กับสมาชิกในกลุ่มหรือไม่

5. การบริหารจัดการทรัพยากรสนับสนุน การจัดสิ่งสนับสนุนให้กลุ่มครูได้เกิดการรวมตัวกันได้ อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ปัจจัยที่มีผลได้แก่

5.1 เวลา (Time) ผู้บริหารโรงเรียนอาจส่งเสริม และให้โอกาสแก่คณะครูได้มีเวลา ได้พบปะพูดคุยร่วมกัน ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อทำให้เกิดบรรยากาศของความร่วมมือร่วมใจ

5.2 พื้นที่ (Space) การสร้างพื้นที่เฉพาะเพื่อให้สมาชิกชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพได้ใช้เป็นสถานที่ทำกิจกรรมร่วมกัน และสถาปนาเป็นที่ทำการของกลุ่ม จะมีผลทั้งความสะดวกในการทำงานและยังมีผลทางจิตวิทยาต่อความรู้สึก การได้รับการยอมรับ การสร้างการรับรู้ทางสังคมของสมาชิกในโรงเรียนทั้งหมดด้วย

6. ปฏิสัมพันธ์และการเชื่อมโยงกับองค์กรภายนอกโรงเรียนไม่สามารถเดินหน้าได้เพียงลำพัง แต่จำเป็นต้องมีความเชื่อมโยงกับองค์กรภายนอก มีปัจจัยย่อยที่มีผล ได้แก่

6.1 การสนับสนุน (Support) การมีระบบสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกจะเป็นกำลังใจสำคัญของกลุ่มครู อาทิ การทำความร่วมมือกับคณะครุศาสตร์ ศีษาศาสตร์ เพื่อการทำงานร่วมกัน จะช่วยให้ครูรู้สึกอบอุ่นและได้เรียนรู้อย่างมั่นใจ ภาคภูมิใจต่อผลงานของตนเอง

6.2 หุ้นส่วน (Partnerships) โรงเรียนจะต้องพยายามสร้างหุ้นส่วนที่สำคัญ ที่มีส่วนส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการดึงมาเป็นหุ้นส่วนการเรียนรู้วิชาชีพได้แก่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการโรงเรียน สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการ ประชาชน ชุมชน นักธุรกิจ ผู้จัดการโรงงานอุตสาหกรรม พระสงฆ์ เป็นต้น บุคคลเหล่านี้ถือเป็นหุ้นส่วนสำคัญที่จะมีส่วนร่วมรับรู้ และร่วมเรียนรู้งานพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ไปด้วยพร้อมกัน จะมีผลต่อภาพลักษณ์ของโรงเรียนด้วย

6.3 เครือข่าย (Networks) การทำงานในยุคศตวรรษที่ 21 การมีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนเครือข่าย ความร่วมมือระหว่างกลุ่มชุมชนเรียนรู้วิชาชีพ เป็นโอกาสที่ดีจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เป็นการสร้างกำลังใจในการเอาชนะอุปสรรคซึ่งกันและกัน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในปัจจุบัน อาจเป็นเครือข่ายความร่วมมือผ่านการสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ก็ย่อมได้

รศ.ดร.สิริพันธ์ สุวรรณมรรคา ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย และการพัฒนาการเรียนรู้ของครู ได้กล่าวถึง คุณลักษณะ 5 ประการของ PLC ที่ครูสภาเห็นว่าควรมี หรือ 5 องค์ประกอบพื้นฐานของ PLC (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2559 : 20)

1. Shared Values and Norms หมายถึง การสร้างโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้คุณค่าอุดมการณ์ วิสัยทัศน์ และการปฏิบัติที่ดีร่วมกัน
2. Collective Focus on Student Learning หมายถึง มีจุดมุ่งเน้นร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน
3. Collaboration หมายถึง การร่วมมือรวมพลังทุกคนในการเรียนรู้และพัฒนาการปฏิบัติงาน
4. Expert Advice and Study Visit หมายถึง เปิดรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ และศึกษาการปฏิบัติงานจริง
5. Reflection Dialogue หมายถึง มีสุนทรียสนทนาเพื่อสะท้อนคิดถึงผลการปฏิบัติงาน
กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน คือ Plan Do See ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (มนตรี แยมกสิกร, 2559 : 40-41; เรวณี ชัยเชวรัตน์, 2559 : 16)
  1. การร่วมกันวางแผน (Plan) เป็นการศึกษาวเคราะห์บทเรียนที่จะสอนร่วมกันจนกระทั่งเข้าใจในองค์ประกอบทุกส่วน รายละเอียด และจุดเน้นสำคัญของบทเรียน ร่วมไปกับการวิเคราะห์ชั้นเรียน โดยย่อนทบทวนข้อค้นพบในการพัฒนาบทเรียนจากการจัดการเรียนรู้ในบทเรียนดังกล่าวที่ผ่านร่วมกัน เพื่อใช้ปรับปรุงและพัฒนาเพิ่มเติมความเข้าใจบทเรียนให้เข้าถึงจุดเน้นสำคัญและเข้าถึงการเรียนรู้ของผู้เรียนในเรื่องนั้น ๆ จนสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ถูกระดับจากที่ผ่านมา
  2. การร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมและสังเกตชั้นเรียน (Do) คือขึ้นต่อจากการวางแผนบทเรียน โดยมีภารกิจแบ่งเป็น 2 ส่วน และ 2 บทบาท คือ ภารกิจการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ร่วมกัน ในบทบาทครูผู้สอน และภารกิจสังเกตชั้นเรียนตามประเด็นที่วางแผนบทเรียนร่วมกันในบทบาทผู้สังเกตชั้นเรียน
  3. การสะท้อนคิดผลการปฏิบัติกิจกรรม (See) คือ ขั้นตอนสืบเนื่องจากการสังเกตการปฏิบัติกิจกรรม เป็นการสะท้อนผลชั้นเรียนร่วมกันหลังการสอนเสร็จสิ้น ประเด็นสำคัญที่เป็นจุดเน้นใน

การสะท้อนผลชั้นเรียน มีประเด็นสำคัญ 4 ประเด็นคือ วัตถุประสงค์หรือความมุ่งหวังของผู้สอนในการสอนนี้ สิ่งปรากฏขึ้นจริงในชั้นเรียนโดยเฉพาะสิ่งที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้น และแนวทางการปรับปรุงพัฒนาในครั้งต่อไป

ซึ่งในการวิจัยในครั้งนี้ได้ใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 3 ขั้นตอน 5 กิจกรรม ดังนี้ ขั้นที่ 1 Plan หมายถึง การวางแผน ใช้กิจกรรม Shared Values and Norms และ Collective Focus on Student Learning ขั้นที่ 2 Do หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรม ใช้กิจกรรม Collaboration และ ขั้นที่ 3 See หมายถึง การสะท้อนคิดผลการปฏิบัติกิจกรรม ใช้กิจกรรม Expert Advice and Study Visit และ Reflection Dialogue

ประโยชน์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา

Senge (1990 : 17) ได้กล่าวว่า โรงเรียนที่มีการจัดตั้งชุมชนแห่งวิชาชีพ โดยใช้คำถามว่า โรงเรียนดังกล่าวมีผลลัพธ์อะไรบ้างที่แตกต่างไปจากโรงเรียนทั่วไปที่ไม่มีชุมชนแห่งวิชาชีพและถ้าแตกต่างแล้วจะมีผลดีต่อครูผู้สอนและต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง ได้ผลสรุปเป็นประเด็นย่อยๆ ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อครูผู้สอน

- 1.1 ลดความรู้สึกโดดเดี่ยวในงานสอนของครูลง
- 1.2 เพิ่มความรู้สึกผูกพันต่อพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้น โดยเพิ่มวาทกรรมหรือรสนที่ปฏิบัติให้บรรลุพันธกิจอย่างแท้จริง
- 1.3 รู้สึกว่าต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อการพัฒนาการโดยรวมของนักเรียน และร่วมกันรับผิดชอบเป็นกลุ่มต่อผลสำเร็จของนักเรียน
- 1.4 รู้สึกเกิดสิ่งที่เรียกว่า พลังการเรียนรู้ (Powerful learning) ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนของตนมีผลดียิ่งขึ้น กล่าวคือ มีการค้นพบความรู้และความเชื่อใหม่ๆ ที่เกี่ยวกับวิธีการสอนและตัวผู้เรียนซึ่งตนไม่เคยสังเกตหรือสนใจมาก่อน
- 1.5 เข้าใจในด้านเนื้อหาสาระที่ต้องทำการสอนได้แตกฉานยิ่งขึ้น และรู้ว่าตนเองควรแสดงบทบาทและพฤติกรรมการสอนอย่างไร จึงจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุดตามเกณฑ์ที่คาดหวัง
- 1.6 รับประทานข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่จำเป็นต่อวิชาชีพได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็วขึ้น ส่งผลดีต่อการปรับปรุงพัฒนางานวิชาชีพของตนได้ตลอดเวลา ครูเกิดแรงบันดาลใจที่จะสร้างแรงบันดาลใจต่อการเรียนรู้ให้แก่เด็กนักเรียนต่อไป
- 1.7 เพิ่มความพึงพอใจ เพิ่มขวัญกำลังใจต่อการปฏิบัติงานสูงขึ้น และลดอัตราการลาหยุดงานน้อยลง
- 1.8 มีความก้าวหน้าในการปรับเปลี่ยนวิธีสอน ให้สอดคล้องกับลักษณะผู้เรียนได้อย่างเด่นชัด และรวดเร็วกว่าที่พบในโรงเรียนแบบเก่า
- 1.9 มีความผูกพันที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ให้ปรากฏอย่างเด่นชัดและยั่งยืน
- 1.10 มีความประสงค์ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ ต่อปัจจัยพื้นฐานด้านต่างๆ

2. ประโยชน์ต่อนักเรียน

- 2.1 ลดอัตราการตกซ้ำชั้น และจำนวนชั้นเรียนที่ต้องเลื่อนหรือชะลอการสอนให้น้อยลง
- 2.2 อัตราการขาดเรียนลดลง

2.3 มีผลการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นเด่นชัด ปรากฏให้เห็นทั่วไปโดยเฉพาะในแทบทุกโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

2.4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และวิชาการอ่านที่สูงขึ้นอย่างเด่นชัด เมื่อเทียบกับโรงเรียนแบบเก่า

2.5 มีความแตกต่างด้านผลสัมฤทธิ์การเรียน ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีภูมิหลังไม่เหมือนกัน ลดลงชัดเจน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีประโยชน์ต่อครูผู้สอนที่ส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียน ดังนั้นจำเป็นต้องสร้างความตระหนักและให้มุมมองใหม่ต่อสาธารณชน และวงการวิชาชีพครู ที่ต้องเน้นและเห็นคุณค่าของความจำเป็นต้องพัฒนาครูให้มีความเป็นมืออาชีพยิ่งขึ้น

การนิเทศการศึกษา

ความหมายของการนิเทศการศึกษา

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่จะต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้พัฒนาก้าวหน้าตลอดเวลาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะบรรลุผลสำเร็จเกิดผลดีมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้จำเป็นต้องพัฒนาทั้งกระบวนการที่สัมพันธ์และเกื้อกูลต่อกันได้แก่กระบวนการบริหาร กระบวนการนิเทศการศึกษาและกระบวนการจัดการเรียนการสอน หากทั้ง 3 กระบวนการได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องต่อเนื่องแล้วคุณภาพการศึกษาย่อมเพิ่มขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534 : 11 อ้างถึงใน สุพิชฌาย์ แสงลี, 2545 : 14) และการทำงานการศึกษาจะเกิดผลดีมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายได้นั้น ขึ้นอยู่กับคุณภาพการทำงานของครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน ซึ่งสำคัญที่สุดในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติและการที่ครูผู้สอนจะดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายนั้น การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพอันส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

นักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้แตกต่างกันไป ตามพัฒนาการทางแนวคิดของการนิเทศการศึกษา ดังนี้

สัจด์ อุทรานันท์ (2530 : 7) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการทำงานร่วมกันของครูและผู้นิเทศเพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้การนิเทศการสอนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของการนิเทศการศึกษาที่เป็นกระบวนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้บริหารนิเทศเพื่อพัฒนาการสอนของครูอันจะนำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้นของนักเรียนโดยตรง หรืออาจกล่าวได้ว่างานนิเทศการสอนเป็นงานที่ช่วยให้ครูปรับปรุงการเรียนการสอนได้ดีขึ้น และการที่ครูผู้สอนได้รับการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ เป็นวิถีทางหนึ่งที่จะช่วยให้ครูได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนมีความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติมากขึ้น มีความมั่นใจและคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2538 : 3) กล่าวถึง การนิเทศการศึกษาไว้ว่าเป็นกระบวนการทำงาน และความร่วมมือกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้บริหารนิเทศ เพื่อประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนของผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541:3) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ว่าการนิเทศการศึกษา คือ การที่ผู้นิเทศใช้กระบวนการกระตุ้น ยั่วยุ ทำทนาย ริเริ่ม ร่วมคิด ร่วม

ทำ สนับสนุนให้มีการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนตามความจำเป็นของการพัฒนา โดยผ่านครูและผู้บริหารโรงเรียน

วิชา เล่าเรียนดี (2548 : 3) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า การนิเทศ หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้ให้การนิเทศหรือผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อที่จะพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อให้ได้มาซึ่งประสิทธิผลในการเรียนของนักเรียน

สรุปได้ว่าการนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงาน กระบวนการจัดกิจกรรมและความพยายามร่วมกันของผู้นิเทศการศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยกระตุ้นให้การทำงาน ประสบผลสำเร็จหรือการให้ความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุน เพื่อช่วยเหลือและประสานงานวิชาการในโรงเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ให้ความหมายของ การนิเทศโดยใช้ กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หมายถึง กระบวนการรวมตัว รวมใจ รวมพลัง ร่วมมือกันของบุคลากรในองค์กร บนพื้นฐานวัฒนธรรมความเป็นกัลยาณมิตรที่มุ่งให้เกิดการรวมตัวกันของผู้บริหาร ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และครูปฐมวัย

ความสำคัญของการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษามีความสำคัญและความจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ให้รายละเอียดไว้ ดังนี้

ปรีชา นิพนธ์พิทยา (2537 : 8) ได้ให้ความเห็นไว้ว่าการนิเทศการศึกษาเป็นการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บุคคลที่ประกอบอาชีพครูได้รับการศึกษาระหว่างการประกอบอาชีพโดยผ่านศึกษานิเทศก์ซึ่งเป็นผู้ประสานให้ครูได้รับการฝึกฝนทักษะและประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพของตน อยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังกล่าวว่า สภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปทุกขณะการศึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงความรู้ในสภาพต่างๆ เพิ่มขึ้นโดยไม่หยุดยั้ง แนวคิดในเรื่องการจัดการเรียนการสอนเกิดขึ้นใหม่ อยู่ตลอดเวลาจึงจำเป็นที่ครูจะต้องติดตามศึกษาให้มีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอ แต่เนื่องจากภาระหน้าที่ในการสอนมีอยู่มาก ศึกษานิเทศก์ จึงต้องรับผิดชอบในเรื่องนี้ ศึกษานิเทศก์เป็นผู้ดูแลด้านนโยบายและมาตรฐานการศึกษาให้ดำเนินไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่หน่วยเหนือกำหนด ตามความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ ที่เจริญก้าวหน้าขึ้นสม่ำเสมอ ตลอดจนแนวคิดทางการสอนใหม่ ๆ ซึ่งมีการค้นพบจากการค้นคว้าวิจัยตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องมีการนิเทศการศึกษาเพื่อให้การศึกษาทุกระดับมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการดำรงชีวิต ในปัจจุบันการนิเทศการศึกษาช่วยให้มีการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะการสอนเป็นวิชาชีพชั้นสูง จึงต้องได้รับการพัฒนาวิชาชีพให้ก้าวหน้าเหมาะสมกับวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริงและต้องอาศัยความเชี่ยวชาญในการนิเทศการศึกษา

เกษศิรินทร์ ศรีสัมฤทธิ์ (2539 : 16) กล่าวว่าปัจจุบันพบว่าครูมีภารกิจมากจนไม่มีเวลาที่จะศึกษาค้นคว้าและติดตามวิทยาการใหม่ ๆ การนิเทศการศึกษาจึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอน โดยผู้นิเทศจะเป็นผู้ที่ให้ความช่วยเหลือ ครูให้เป็นผู้ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามสภาพสังคมที่วิทยาการต่าง ๆ ก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง ดังคำกล่าวว่า โลกของการสอนกับโลกของการนิเทศการศึกษาเป็นธรรมชาติของคู่กัน

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2549 : 54) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ซึ่งกำหนดโดยสำนักงานข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไว้ว่า ศึกษานิเทศก์ซึ่งปฏิบัติงานการนิเทศการศึกษาตามมาตรฐานตำแหน่งศึกษานิเทศก์ คือ ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการ และงานนิเทศการศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน ค้นคว้าทางวิชาการและวิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษามีความสำคัญในการช่วยเหลือครูให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีความสามารถในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ทั้งยังสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานอันจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ต้องอาศัยผู้ชำนาญช่วยนิเทศความรู้ใหม่แก่ครูประจำการให้มีความคิดกว้างไกลเพื่อพัฒนานักเรียนให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาของประเทศ

จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

เพ็ญศิริ จารุจินดา (2539 : 5-6) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษาที่ได้ระบุไว้ดังนี้

1. เพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
2. โรงเรียนจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
3. พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง
4. ให้บุคคลในโรงเรียนได้พัฒนาเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนและปฏิบัติงานก้าวหน้าในวิชาชีพ
5. ให้บุคลากรในโรงเรียนมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานและพัฒนางานตามหน้าที่ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยศึกษานิเทศก์

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 4) ได้กำหนดความมุ่งหมายของงานการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. เพื่อแก้ปัญหาให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหาร ผู้สอน และบุคลากรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
3. เพื่อพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยี รูปแบบการเรียนการสอน และการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
4. เพื่อพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ อันจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนและสามารถแก้ปัญหา ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานดังกล่าวได้รวมทั้งให้มีขวัญและกำลังใจในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

5. เพื่อให้คำปรึกษาและประสานงานทางวิชาการแก่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หรือสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ / กิ่งอำเภอ และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนหน่วยงานองค์การระหว่างประเทศ

6. เพื่อประสานงานและให้ความร่วมมือกับสำนักงานศึกษาธิการเขต สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดและสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ดำเนินโครงการและดำเนินงานพัฒนาต่าง ๆ ที่กระทรวงและกรมมอบหมายไปยังเขตการศึกษา จังหวัดและอำเภอ

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษามุ่งพัฒนาคุณภาพของงานวิชาการโดยการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและบุคลากรในโรงเรียน ในเรื่องงานวิชาการ การพัฒนานวัตกรรมการศึกษารูปแบบการสอน ให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามเป้าหมายของหลักสูตร ตลอดจนให้คำปรึกษาและประสานงานทางวิชาการกับคณะครูส่งผลต่อการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไป

กระบวนการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาให้สำเร็จดำเนินไปได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น จะต้องอาศัยกระบวนการซึ่งเป็นการดำเนินการตามลำดับขั้นตอนต่อเนื่องกันและมีระเบียบแบบแผน ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้นำเสนอกระบวนการนิเทศการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้ คือ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548 : 39) กล่าวว่า กระบวนการนิเทศหมายถึง ขั้นตอนในการดำเนินงานและการปฏิบัติงานการนิเทศอย่างมีระบบมีการประเมินสภาพการทำงาน การจัดลำดับงานที่ต้องทำ การออกแบบงานการประสานงาน ตลอดจนการอำนวยความสะดวกให้งานสำเร็จลุล่วงไป

บวร เทศารินทร์ (2551 : 50) กล่าวว่า กระบวนการนิเทศ หมายถึง ขั้นตอนในการดำเนินงาน และการปฏิบัติ การนิเทศอย่างมีระบบ มีการประเมินสภาพการทำงาน การจัดลำดับงานที่ต้องทำการออกแบบงานการประสานงาน ตลอดจนอำนวยความสะดวกให้งานลุล่วงไป

สังัด อุทรานันท์ (2530 : 44) มีความเห็นว่ากระบวนการนิเทศการศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้จำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนและต่อเนื่องกัน ดังนี้

ขั้นที่ 1 วางแผนการนิเทศ (Planning) เป็นขั้นตอนที่ผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะทำการประชุมปรึกษาหารือ เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จะจัดขึ้นอีกด้วย

ขั้นที่ 2 ให้ความรู้ในสิ่งที่จะทำ (Informing) เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะต้องดำเนินการว่าจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินงานอย่างไร และจะทำอย่างไรจึงจะทำให้ได้ผลงานออกมามีคุณภาพ ขั้นนี้จำเป็น ทุกครั้งสำหรับการเริ่มการนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม และมีความจำเป็นสำหรับการนิเทศที่ยังเป็นไปอย่างไม่ได้ผล หรือได้ผลยังไม่ถึงขั้นที่พอใจ ซึ่งจำเป็นจะต้องทำการทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติงาน (Doing) ประกอบด้วยการปฏิบัติงาน 3 ลักษณะคือ

1) การปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ เป็นขั้นที่ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถที่ได้รับมาจากการดำเนินงานในขั้นที่ 2

2) การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ ขั้นนี้ผู้ให้การนิเทศจะทำการนิเทศ และควบคุมคุณภาพให้งานสำเร็จออกมาทันตามกำหนดเวลาและมีคุณภาพสูง

3) การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ ผู้บริหารก็จะให้การสนับสนุนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมือต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างได้ผล

ขั้นที่ 4 การสร้างขวัญและกำลังใจ (Reinforcing) ในขั้นนี้ เป็นขั้นของการเสริมกำลังใจของผู้บริหาร เพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินการไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศกำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นลงไปแล้วก็ได้

ขั้นที่ 5 การประเมินผลการดำเนินงาน (Evaluating) เป็นขั้นที่ผู้นิเทศทำการประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศ หากพบว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างหนึ่งอย่างใด ก็สมควรจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไข

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 46-57) กำหนดกระบวนการนิเทศ สำหรับศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อใช้ในการนิเทศการศึกษาโรงเรียน ในสังกัดมี 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ เป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการนิเทศ การศึกษากระทำได้หลายวิธี เป็นต้นว่า การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบด้านปัจจัยกระบวนการและผลผลิตที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ประเมินความต้องการการใช้สื่อและเครื่องมือต่าง ๆ หรือการประชุมสัมมนาค้นหาปัญหา

ขั้นที่ 2 การวางแผน เป็นการนำข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ มาใช้วางแผนและกำหนดทางเลือกในการนิเทศการศึกษา ซึ่งอาจดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

- 1) นำข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันมาจัดลำดับความสำคัญ
- 2) ศึกษาและทำความเข้าใจเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้น ๆ เช่นนโยบาย หลักสูตร สื่อ เครื่องมือในการปฏิบัติงานตามขั้นตอนต่าง ๆ
- 3) กำหนดเป้าหมายและทางเลือกในการปฏิบัติงาน
- 4) เขียนแผนปฏิบัติการนิเทศ
- 5) จัดทำคู่มือการนิเทศ โดยสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่นิเทศเพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบ

การปฏิบัติงานและเป็นเอกสารอ้างอิง

ขั้นที่ 3 การสร้างสื่อ เครื่องมือ และพัฒนาวิธีการ เป็นขั้นตอนการสร้างสื่อหรือเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ ที่จะช่วยให้การนิเทศเป็นไปอย่างราบรื่นและบรรลุผลสำเร็จ ถ้าหากว่าสื่อ และเครื่องมือเหมาะสมและมีคุณภาพแล้ว จะช่วยให้การนิเทศมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 4 การปฏิบัติการนิเทศ เป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศจะต้องนำหลักเกณฑ์การนิเทศ เทคนิค ทักษะ และสื่อหรือเครื่องมือที่จำเป็นต่อการนิเทศศึกษามาประยุกต์ ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 1) การประชุมคณะปฏิบัติ หรือคณะทำงาน
- 2) ทำความเข้าใจหรือศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับงานสื่อหรือ เครื่องมือ
- 3) แบ่งงานรับผิดชอบ
- 4) กำหนดวิธีการปฏิบัติงาน
- 5) กำหนดวิธีการเก็บข้อมูล หรือวิธีรายงานผล
- 6) เริ่มปฏิบัติการนิเทศ
- 7) ประชุมทบทวนการปฏิบัติงาน
- 8) สรุปผลการปฏิบัติงาน
- 9) นำผลไปพัฒนาการปฏิบัติงาน

ขั้นที่ 5 การประเมินผลและรายงานผลเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ

- 1) การประเมินผลโดยใช้เครื่องมือประเมิน ได้แก่ แบบสังเกต แบบสอบถาม แบบสำรวจ ข้อมูล ฯลฯ โดยทำการประเมิน 3 ระยะ คือ ก่อนการปฏิบัติงานนิเทศ ระหว่างการปฏิบัติงานนิเทศ และประเมินเพื่อสรุปผลการนิเทศ แล้วนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการปฏิบัติงาน หรือจุดที่เป็นปัญหา
- 2) การรายงานผล เป็นขั้นตอนสำคัญของการปฏิบัติการนิเทศ เพื่อผู้บังคับบัญชาและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบรายละเอียดการปฏิบัติงาน ซึ่งการรายงานควรทำ 3 ระยะ คือ รายงานเตรียมการก่อนออกปฏิบัติงาน การรายงานระหว่างการปฏิบัติงาน และการรายงานหลังจากการปฏิบัติงาน

แอกคีสัน และกอล (Acheson and Gall, 1997 : 90) ได้เสนอกระบวนการในการนิเทศการสอนไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) จัดประชุมเพื่อวางแผน (Planning Conference) โดยผู้นิเทศกับครูผู้รับการนิเทศ เพื่อให้ครูได้มีโอกาสนำเสนอความต้องการ ประเด็นที่สนใจจะปรับปรุงพัฒนา และความมุ่งหวังพัฒนา บทบาทของผู้นิเทศในขั้นตอนนี้ก็คือ ช่วยให้ครูเข้าใจในเรื่องที่ครูสนใจให้ครูได้มองเห็นภาพการสอนของตนเองในปัจจุบันร่วมกันพิจารณาเทคนิคใหม่ที่ครูสนใจจะนำไปใช้ ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน
- 2) การสังเกตการสอน (Observation) การสังเกตการสอนต้องดำเนินการต่อกระบวนการที่มีการวางแผน กำหนดแนวทางและวิธีการสังเกตการสอนที่เหมาะสม เวลาที่จะทำการสังเกตการสอนในชั้นเรียนและวิธีการให้ข้อมูลย้อนกลับ
- 3) การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback Conference) ขั้นตอนนี้ ผู้นิเทศและครูประชุมร่วมกันเพื่อสรุปผลจากการสังเกตการสอนและร่วมกันตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไข

สรุปได้ว่า ขั้นตอนของกระบวนการนิเทศดังที่กล่าวมาแล้วจะประกอบด้วยองค์ประกอบ ที่สำคัญคล้ายคลึงกัน คือ มีการประชุม มีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศมีการสังเกตการสอนในชั้นเรียน และมีการประชุมภายหลังการสังเกตการสอนเพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับที่สำคัญ คือ ทุกกระบวนการมีการดำเนินการที่เป็นวงจร (Cycle) อย่างต่อเนื่อง ซึ่งในการศึกษาคั้งนี้ได้ใช้กระบวนการนิเทศตามหลักของกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยการดำเนินการ 3 ขั้นตอน 5 กิจกรรม เพื่อให้ได้แนวปฏิบัติในการสร้างรอยเชื่อมต่อของการศึกษาปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

รอยเชื่อมต่อทางการศึกษา การเปลี่ยนชั้นเรียนนั้นทำให้เกิดความยุ่งยากกับตัวเด็ก รอยเชื่อมต่อที่ตีจืดช่องว่างของการเปลี่ยนแปลงนั้นได้ ในที่นี้จึงขอเสนอ ความหมายของรอยเชื่อมต่อทางการศึกษา หลักการในการเชื่อมต่อการศึกษาาระหว่างชั้นอนุบาลและประถมศึกษา ความสัมพันธ์ของความพร้อมทางการเรียนระดับอนุบาลศึกษาและรอยเชื่อมต่อทางการศึกษา แนวทางการเชื่อมต่อการศึกษาาระหว่างชั้นอนุบาลและชั้นประถมศึกษา ดังนี้

ความหมายของรอยเชื่อมต่อการศึกษา

Dunlop and Fabian (2002 : 15) กล่าวว่า รอยเชื่อมต่อ คือ การส่งผ่านจากสถานที่หนึ่ง วิทยาลัย รัฐหนึ่งรูปแบบหนึ่ง หรือหัวข้อเรื่องหนึ่ง ไปยังสถานการณ์ใหม่เมื่อเวลาผ่านไป Department of

Education and Early childhood Development (2009 : 12) ให้ ความหมายของรอยเชื่อมต่อ การศึกษาว่า หมายถึง ช่วงการเปลี่ยนแปลงของเด็กและครอบครัวซึ่งมีความท้าทาย เป็นกระบวนการที่ เด็กและครอบครัวจะมีการปรับตัวเข้ากับบริบท ความคาดหวัง การ ปฏิสัมพันธ์ และความสัมพันธ์ใหม่ ๆ กับโรงเรียน

สุจิตพร สีผืน (2550 : 2) กล่าวถึง ความหมายของรอยเชื่อมต่อทางการศึกษา คือ ช่วงของการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งหนึ่งไปยังอีกสิ่งหนึ่ง ซึ่งรวมถึงระบบการศึกษาแบบใหม่ การเลื่อนชั้นเรียนใหม่ การพบกับเพื่อนใหม่ ครูคนใหม่ ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมแบบใหม่ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้อาจทำให้เกิดความไม่แน่ใจ และกังวลใจขึ้น การสร้างการดำเนินการในรอยเชื่อมต่อจะทำให้ลดความ กังวลดังกล่าวในมีน้อยที่สุด

ยศวีร์ สายฟ้า (2557 : 10) ได้ให้ความหมายของรอยเชื่อมต่อทางการศึกษา หมายถึง ช่วง ของการเปลี่ยนผ่านจากระดับชั้นเรียนหนึ่งไปยังระดับชั้นเรียนอีกระดับหนึ่ง ซึ่งมีรูปแบบและ ธรรมชาติในการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

กมลทิพย์ นิ่มศราวุธ (2560 : 16) กล่าวถึงความหมายของรอยเชื่อมต่อทางการศึกษาหมายถึง ช่วงของการเปลี่ยนแปลงการศึกษาระดับอนุบาลไปยังระดับประถมศึกษาที่มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ซึ่งต้องคำนึงถึงความพร้อมของเด็กที่จะเป็นต่อการปรับตัว โดยมีระยะเวลา 1 ปี จากภาค การศึกษาที่สองของปีการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ถึงภาคการศึกษาแรกของปีการศึกษาในระดับ ประถมศึกษา

จากความหมายของนักการศึกษาดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า รอยเชื่อมต่อของการศึกษาคือ ช่วงของการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผ่านจากระดับชั้น เรียนหนึ่งไปยังระดับชั้นเรียนอีกระดับหนึ่ง ที่มีธรรมชาติและ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลโดยตรงกับเด็กในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพการณ์ใหม่

หลักการในการเชื่อมต่อการศึกษาระหว่างชั้นอนุบาลและประถมศึกษา

Fabian and Dunlop (2007 : 12) ได้เสนอผลการวิเคราะห์แง่มุมของรอยเชื่อมต่อที่ราบรื่น ดังนี้ 1) การจัดกิจกรรมต่างๆจะต้องส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็กก้าวข้ามผ่านช่วงรอย เชื่อมต่อได้ให้เด็กเข้าใจ วิธีของการเรียนรู้ พัฒนาความคิดแบบค่อยเป็นค่อยไป เรียนแบบทางการ ผสมผสานกับกิจกรรมการเล่น 2) การสนับสนุนให้มีทักษะทางอารมณ์สังคมที่ดี และมีสุขภาวะที่ดีระหว่าง รอยเชื่อมต่อ พัฒนาเด็กให้เป็น คนอารมณ์คงที่ มีทัศนคติที่ดี และมีความสามารถในการสื่อสาร เกี่ยวกับตนเองได้ จะทำให้เด็กปราศจาก ความกลัวและเป็นเด็กที่มีความสุข 3) การสื่อสารระหว่างครูอนุบาล ครูประถม และผู้ปกครองเนื่องจากการเปลี่ยนในช่วงรอยเชื่อมต่อนี้ทั้ง 3 กลุ่มมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับเด็ก ซึ่งการสื่อสารที่ตรงกันทำให้ การสนับสนุนเด็กในช่วงรอยเชื่อมต่อจะประสบความสำเร็จ

Evidence Response (2014 : 12) ได้สรุปหลักสำคัญในของการเชื่อมต่อการศึกษาระหว่าง อนุบาลและประถมศึกษา 7 ข้อ ดังนี้ 1) การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนแบบไม่เป็นทางการเป็นการเรียน แบบ ทางการเป็นกระบวนการที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเด็กจะต้องปรับตัวกับสภาพแวดล้อมใหม่ การเข้า สังคม และรูปแบบการเรียนการสอน 2) การคำนึงถึงตัวแปรต่าง ๆ ที่มีผลต่อการปรับตัวของเด็ก 3) การมี ปฏิสัมพันธ์กับครูเป็นสิ่งสำคัญที่สามารถป้องกันปัจจัยเสี่ยงที่จะเกิด กับเด็กในช่วงเชื่อมต่อได้ 4) การมีส่วนร่วมของเด็ก ผู้ปกครองและครู จะสร้างความคุ้นเคยให้กับเด็ก การสื่อสารกับครอบครัว การรายงาน พัฒนาการและประสบการณ์จากครู 5) ครูทำกิจกรรมต่าง ๆ ช่วยให้เด็กคุ้นเคยกับโรงเรียน เช่น การทำ กิจกรรม ก่อนเปิดเทอม การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในห้องเรียน 6) ผู้ปกครองต้องไม่กังวลว่ารอย

เชื่อมต่อจะมีผลกระทบต่อประสบการณ์ของเด็ก โดยอาศัยการสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

7) การประสานการทำงานร่วมกันระหว่างครูอนุบาลและครูประถมศึกษา โดยการสร้างความสัมพันธ์แบบต่างๆ การหาเวลาว่างเพื่อพูดคุยกันในเรื่องของการทำงาน ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ได้ให้ความหมาย การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ วางแผน พัฒนา และดำเนินการออกแบบกิจกรรม วิธีการ รูปแบบ หรือ นวัตกรรมของโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยให้เรียนรู้และสามารถปรับตัวสำหรับการเปลี่ยนแปลงของการเรียนรู้ตามระดับการศึกษา ให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้อย่างเหมาะสม

ความสัมพันธ์ของความพร้อมทางการเรียนและรอยเชื่อมต่อทางการศึกษา

Fabian and Dunlop (2007 : 11) กล่าวว่า ในช่วงของการเชื่อมต่อไปยังชั้นประถมศึกษา ต้องคำนึงถึงความพร้อมในการเข้าเรียน และความพร้อมของโรงเรียน ซึ่งความพร้อมของการเข้าเรียน เน้นไป การส่งเสริมพัฒนาการและสร้างความมั่นใจในการเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาในอายุที่เหมาะสม ส่วนความพร้อมของโรงเรียน คือการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้

Unicef (2011 : 16) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของความพร้อมในการเข้าเรียนกับรอยเชื่อมต่อ ว่า ความพร้อมในการเข้าเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญของกระบวนการที่เป็นมิตรกับเด็ก เมื่อเด็กและ ครอบครัวเตรียมตัวสำหรับการเข้าโรงเรียน และในขณะเดียวกันโรงเรียนต้องเตรียมเพื่อรับนักเรียน และทำงานร่วมกับครอบครัว เช่น การรับสมัครเด็กตลอดจนถึงโรงเรียนเปิดเทอม ซึ่งทั้งเด็ก ครอบครัว และโรงเรียนต้องทำงานร่วมกัน เพื่อให้ในช่วงระยะเวลาของรอยเชื่อมต่อนั้นราบรื่น ทุกส่วนต้องสนับสนุนซึ่งกันและกัน การสร้างและเตรียมรอยเชื่อมต่อนี้จากชั้นอนุบาลมายัง ชั้นประถมศึกษา

Serry et al. (2014 : 9) กล่าวว่า รอยเชื่อมต่อไปสู่ชั้นประถมศึกษา มีหลากหลายตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับเด็กและตัวที่สำคัญคือความพร้อมในการเข้าเรียน ซึ่งมีหลายด้านและจะช่วยให้ก้าวผ่าน รอยเชื่อมต่อได้ง่ายและราบรื่น

แนวทางการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การเชื่อมต่อการศึกษาระหว่างชั้นอนุบาลประถมศึกษาในประเทศและต่างประเทศจากการศึกษาดำรงและเอกสาร สรุปได้ดังนี้

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 :6) กล่าวว่า การสร้างรอยเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 มีความสำคัญอย่างยิ่ง บุคลากรทุกฝ่ายจะต้องให้ความสนใจในการลดช่องว่างของความไม่เข้าใจในการจัดการศึกษา ทั้งสองระดับ ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน ตัวเด็ก ผู้สอน ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ ทั้งนี้ระบบการสร้างรอยเชื่อมต่อทางการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 จะประสบผลสำเร็จต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทเป็นผู้นำ ในการสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยในช่วงอายุ 3-5 ปีกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยต้องศึกษาหลักสูตรทั้งสองระดับ เพื่อทำความเข้าใจ จัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการที่เอื้อต่อการเชื่อมโยงการศึกษา โดยการจัดกิจกรรมเพื่อสร้าง รอยเชื่อมต่อ ดังตัวอย่างกิจกรรมต่อไปนี้

1.1 จัดประชุมผู้สอนระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา ร่วมกัน พัฒนารอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับให้เป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษา เพื่อผู้สอนทั้งสองระดับได้เตรียมการสอนให้สอดคล้องกับเด็กวัยนี้

1.2 จัดหาเอกสารด้านหลักสูตร และเอกสารทางวิชาการของทั้ง สองระดับ มาไว้ให้ผู้สอน และบุคลากรอื่น ๆ ได้ศึกษาทำความเข้าใจอย่างสะดวกและเพียงพอ 1.3) จัดกิจกรรมให้ผู้สอนทั้งสองระดับ มีโอกาสแลกเปลี่ยน เผยแพร่ความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้รับจากการอบรม ศึกษาน ซึ่งไม่ควรจัดให้เฉพาะผู้สอนในระดับเดียวกัน เท่านั้น

1.4 จัดเอกสารเผยแพร่ตลอดจนกิจกรรมสัมพันธ์ในรูปแบบ ต่างๆ ระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครองและบุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

1.5 ระหว่างที่เด็กอยู่ในระดับปฐมวัย ผู้บริหารควรจัดให้มีการ พบปะทำกิจกรรมร่วมกับ ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง เพื่อผู้ปกครองจะได้สร้างความเข้าใจและ สนับสนุนการเรียนการสอนของ บุตรหลานตนได้อย่างถูกต้อง

1.6 สถานศึกษาที่มีเด็กทั้งสองระดับควรจัดกิจกรรมที่ผู้สอน ผู้ปกครองและเด็กได้ทำกิจกรรม ร่วมกันในบางโอกาส

1.7 สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาทั้งสองระดับ ควรจัด ปฐมนิเทศ ผู้ปกครอง 2 ครั้ง คือ ก่อนเด็กเข้าเรียนระดับปฐมวัย และก่อนเด็กจะเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้ผู้ปกครองเข้าใจ การศึกษาทั้งสองระดับ และให้ความร่วมมือช่วยเด็กให้ สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ดีขึ้น

2. ผู้สอนระดับปฐมวัยจะต้องศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย และจัดกิจกรรม พัฒนาเด็กของตนแล้ว ตลอดศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนการสอนในชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 และสร้างความเข้าใจให้กับผู้ปกครองและบุคลากรอื่นๆ รวมทั้งช่วยเหลือเด็กใน การปรับตัวก่อนเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดย ผู้สอนอาจจัดกิจกรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

2.1 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อส่งต่อ ผู้สอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งจะทำให้ผู้สอนระดับประถมศึกษาสามารถใช้อ้อมลูนั้นช่วยเหลือเด็ก ในการปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ ต่อไป

2.2 พูดคุยกับเด็กถึงประสบการณ์ที่ดี ๆ เกี่ยวกับการจัดการ เรียนรู้ในระดับ ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 เพื่อให้เด็กเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

2.3 จัดให้เด็กได้มีโอกาสทำความรู้จักกับผู้สอนตลอดจน สภาพแวดล้อม บรรยากาศของ ห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งที่อยู่ในสถานศึกษาเดียวกันหรือ สถานศึกษาอื่น

3. ผู้สอนระดับประถมศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจและเจตคติที่ดี ต่อการจัดประสบการณ์ ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนา จัดการ เรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 ของตนให้ต่อเนื่องกับการพัฒนาเด็กในระดับปฐมวัย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

3.1 จัดกิจกรรมให้เด็กและผู้ปกครองมีโอกาสได้ทำความรู้จัก ค้นเคยกับ ผู้สอนและห้องเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเปิดภาคเรียน

3.2 จัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับห้องเรียนระดับปฐมวัย โดยจัดให้มี มุมประสบการณ์ ภายในห้องเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ เช่น มุม หนังสือ มุมเกมการศึกษา มุมของเล่น เพื่อช่วยให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ปรับตัวและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

3.3 จัดกิจกรรมสร้างข้อตกลงที่เกิดจากเด็กร่วมกันเกี่ยวกับการปฏิบัติตน

3.4 เผยแพร่ข่าวสารด้านการเรียนรู้และสร้างความสัมพันธ์ที่ดี กับเด็กผู้ปกครอง และชุมชน

4. ผู้ปกครองและบุคลากรทางการศึกษาต้องทำ ความเข้าใจหลักสูตร การศึกษาทั้งสองระดับ และเข้าใจว่าถึงแม้เด็กจะอยู่ในระดับประถมศึกษา แต่เด็กยังคงต้องการ ความรัก ความเอาใจใส่ การดูแล และการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ได้แตกต่างไปจากระดับปฐมวัยและควรให้ ความร่วมมือกับผู้สอนและสถานศึกษา ในการช่วยเตรียมตัวเด็ก เพื่อให้เด็กสามารถปรับตัวได้เร็วยิ่งขึ้น

ยศวีร์ สายฟ้า (2557 : 24) ได้เสนอแนวทางการปฏิบัติสำหรับครูประถมศึกษา ในการจัดการ เรียนรู้ในช่วงรอยเชื่อมต่อกันระหว่างชั้นอนุบาลและประถมศึกษา มีดังนี้ 1) เรียนรู้และทำความเข้าใจ ธรรมชาติของเด็กที่กำลังอยู่ในช่วงรอยเชื่อมต่อ ด้วยการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการและ การเรียนรู้ของเด็กในช่วงอายุนี้ ก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่าง เหมาะสม 2) สร้างความตระหนักและทำความเข้าใจ บทบาทของครูประถมศึกษาที่มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน การเรียนรู้และการปรับตัวของเด็ก ในช่วงรอยเชื่อมต่อให้ สำเร็จ ซึ่งครูต้องมีความยืดหยุ่นและ เน้นการจัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล 3) ทำงานร่วมกันเป็นทีมกับผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับ เด็ก โดยการ ประสานงานกับครูอนุบาลที่เคยประจำชั้นของเด็กเพื่อขอรับข้อมูลของเด็ก จัดการประชุม ร่วมกันก่อน เปิดภาคเรียน เพื่อให้ครูประจำชั้นระดับประถมศึกษาได้เรียนรู้และทำความรู้จักเด็ก หรือ การสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้ปกครองและครอบครัว เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผน การจัดการเรียนรู้ในช่วงรอยเชื่อมต่อ 4) จัดทำ ระบุฐานข้อมูลของเด็กแต่ละคนโดยละเอียด โดยทำ อย่าง ต่อเนื่องตั้งแต่ก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อใช้ข้อมูลอ้างอิงในการเรียนรู้ทำความเข้าใจ และวางแผนการจัด กิจกรรมได้เหมาะสมกับเด็กเป็นรายบุคคล รวมถึงข้อมูลในการระบุข้อจำกัดและปัญหาที่เด็กพบ ในช่วง ระยะเวลาเชื่อมต่อ เพื่อให้ครูการสนับสนุนและช่วยเหลือเด็กแต่ละคนได้อย่างเหมาะสม 5) วางแผนและ จัดการเรียนรู้โดยยึดหลักการพัฒนาผู้เรียน แบบองค์รวม เน้นการปรับตัวอย่างสมดุลตามพัฒนาการทุกด้าน ในช่วงรอยเชื่อมต่อ จัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่เน้นการเล่นและการลงมือปฏิบัติ รวมไปถึงการได้เคลื่อนไหว ร่างกาย ร้องเพลง การผลิตผลงานศิลปะ และการทำ กิจกรรมกลุ่มกับเพื่อน 6) จัดการเรียนรู้ในลักษณะ ของโปรแกรมเชื่อมต่อก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อสร้างความคุ้นเคยให้กับเด็กในการมาโรงเรียนก่อนเปิดภาค เรียนจริง และจัดโอกาสให้เด็กได้ เรียนรู้กิจวัตรประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษา 7) จัดการเรียนรู้ ตามแนวคิด self-contained classroom โดยครูประจำชั้นสามารถวิชาหลักได้ ครูก็จะสามารถใช้เวลาใน การอยู่กับเด็กได้อย่างเต็มที่ ได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเด็กในชั้นเรียนเป็นรายบุคคลได้เร็วขึ้น และเด็กยัง ทำความรู้จักและปรับตัวเข้ากับครูได้เร็ว ขึ้นอีกด้วย 8) พยายามสร้างทัศนคติกับเด็กในการมาโรงเรียน โดย การเปิดโอกาส และให้อิสระกับเด็กขณะอยู่ในชั้นเรียน ทำให้เด็กรู้สึกผ่อนคลายในการมาโรงเรียน รวมไปถึง การเสริมแรงเมื่อเด็กทำสิ่งต่าง ๆ ได้ประสบผลสำเร็จในชั้นเรียน 9) จัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้คล้าย กับบ้าน เพื่อทำให้เด็กเกิด ความคุ้นเคย และครูควรจัดตารางและกิจวัตรต่าง ๆ ให้ชัดเจนและเป็นระบบ รวมไปถึงกำหนดกติกา และข้อตกลงในชั้นเรียนให้ชัดเจน

สรุปได้ว่าประเทศไทยมีแนวทางการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระหว่างชั้น อนุบาลและ ประถมศึกษาที่โดยให้ความสำคัญกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็ก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูทั้งระดับชั้น อนุบาลและประถมศึกษา รวมถึงผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวในช่วงรอยเชื่อมต่อให้สามารถ ปรับตัวผ่านไปยังระดับการศึกษาต่อไปได้อย่างเหมาะสม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บุตรีนทร์ สิริปัญญาธร (2553 : 56-57) ได้ทำวิจัย เรื่อง การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรตามรูปแบบวิธีเชิงนิเวศและพลวัตรในระยะเปลี่ยนแปลงสำหรับเสริมสร้างทักษะทางสังคมของเด็ก เพื่อเตรียมเข้าศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลของการวิจัยพบว่า (1) หลักสูตรตามรูปแบบวิธีเชิงนิเวศและพลวัตรในระยะเปลี่ยนแปลง สำหรับเสริมสร้างทักษะทางสังคม โดยมีแนวการจัดประสบการณ์ที่ยึดเด็กเป็น ศูนย์กลางในการพัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างเด็กกับสิ่งแวดล้อม ได้แก่ เพื่อน ครู และผู้ปกครอง องค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย มาตรฐานการเรียนรู้ สาระสำคัญ ระยะเวลาการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ และการวัดและประเมินผล โดยมีสาระสำคัญ 3 สาระ ได้แก่ เรื่องความร่วมมือ เรื่องการควบคุมตนเอง และเรื่องการรักษาสิทธิ์ หัวข้อเรื่อง 9 เรื่อง ระยะเวลา 9 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน การจัดประสบการณ์ตามรูปแบบวิธีเชิงนิเวศและพลวัตรใน ระยะเปลี่ยนแปลงสำหรับเสริมสร้างทักษะทางสังคม ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ส่งเสริม ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครู 2) ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเพื่อน 3) ส่งเสริม ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง (2) หลักสูตรตามรูปแบบวิธีเชิงนิเวศและพลวัตรในระยะ เปลี่ยนแปลงเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพ เนื่องจากทดลองใช้แล้วพบว่า 1) เด็กเตรียมเข้าศึกษาชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 มีทักษะทางสังคมด้านความร่วมมือ การควบคุมตนเอง และการรักษาสิทธิ์ สูงกว่า ก่อนใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.0012 เด็กเตรียมเข้าศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีแนวโน้มของทักษะทางสังคมทั้ง 3 ด้าน สูงขึ้นในระยะทดลอง แต่มีแนวโน้มของทักษะทางสังคมทั้ง 3 ด้าน ลดลงในระยะติดตามผล

กุลชา ลีไพโรจน์กุล (2555 :42) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนในการเชื่อมต่อการศึกษาระดับอนุบาลกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยมีทั้งสิ้น 4 ประเด็น ได้แก่ (1) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ผู้บริหารและครูอนุบาลมีการปฏิบัติสูงสุด ในระดับมาก และครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (2) ด้านการสร้าง ความเข้าใจกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารและครูอนุบาลมีการปฏิบัติในระดับมาก ผู้ปกครองชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้ปกครองเด็กอนุบาล และครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (3) ด้านการวางแผนและกลยุทธ์ ผู้บริหารผู้ปกครองชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้ปกครองเด็กอนุบาล และครูอนุบาลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ (4) ด้านการติดตามผลการดำเนินงานผู้บริหารและครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีการปฏิบัติสูงสุดในระดับ มาก และครูอนุบาลปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบคือ หลักสูตรไม่มีความต่อเนื่องจาก อนุบาลไปยังชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การปรับตัวของเด็กและความแตกต่างระหว่างบุคคล และทักษะ การอ่าน เขียนของเด็ก

กมลทิพย์ นิ่มคราวัธ (2560 : 49-50) ได้ศึกษาบทบาทครูในการสร้างรอยเชื่อมต่อทางการศึกษาของเด็กเพื่อเข้าสู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่าบทบาทครูในการสร้างรอยเชื่อมต่อทางการศึกษาของเด็กเพื่อเข้าสู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ใน 3 ประเด็น คือ 1) การส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ 2) การทำงานร่วมกันของครู และ 3) การส่งเสริมความร่วมมือกับผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 สังกัด ใน กรุงเทพมหานคร ได้แก่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส านักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 337 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามและแบบ

สัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ ผลการวิจัยเป็นดังนี้ 1) การส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ พบว่า ด้านการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการมาโรงเรียน ครูจัดกิจกรรมแก่เด็กเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับครูและโรงเรียน และปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเด็ก ในปีการศึกษานั้น คิดเป็นร้อยละ 49.3 เท่ากัน ครูจัดสภาพแวดล้อมห้องเรียนให้มีพื้นที่มุมหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 76.3 และปรับห้องเรียนตามลักษณะของกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 70.6 ส่วนด้านการส่งเสริมการปรับตัวครูส่งเสริม พัฒนาการด้านการพึ่งพาตนเอง เรื่องการดูแลความสะอาดของร่างกายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.5 ซึ่งสูงกว่า พัฒนาการด้านอื่น ๆ และใช้สื่อประเภทนิทานเพื่อพัฒนาเด็กมากกว่าวิธีอื่น 2) การทำงานร่วมกันของครู พบว่า ด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูล ครูแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ แบบฝึกหัดใบงานและใบความรู้ คิดเป็นร้อยละ 23.5 และพัฒนาการทุกด้านของเด็ก คิดเป็นร้อยละ 37.1 ส่วนด้าน การวางแผนการทำงาน ครูใช้การประชุมร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 26.2 พัฒนาหลักสูตรรอยเชื่อมต่อโดยร่วมกันกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลเด็ก คิดเป็นร้อยละ 16.2 และประเมินผลของการทำงานโดยคำนึงถึง พัฒนาการและความก้าวหน้าของเด็กมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11 3) การส่งเสริมความร่วมมือกับผู้ปกครอง พบว่า ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ใช้การสื่อสารกับ ผู้ปกครองผ่านการโทรศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 72.7 ครูแลกเปลี่ยนข้อมูลพฤติกรรมที่ต้องการความเอาใจใส่ คิดเป็นร้อยละ 78.3 ส่วนด้านการสร้างความเป็นหุ้นส่วน ครูสื่อสารกับผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการตามวัย คิดเป็นร้อยละ 65 และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับการเรียนรู้ของเด็ก โดยการเป็นผู้ช่วยสอนการบ้านเด็ก คิดเป็นร้อยละ 68

พิเชษฐ เกษวงษ์ (2556 : 48) ได้ศึกษาการนำเสนอแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า 1) การสร้างจุดเริ่มแห่ง ความร่วมมือร่วมใจ เช่น ส่งเสริมให้ครูมีการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 2) การจัดให้ครูมีโอกาสเสวนาใคร่ครวญระหว่างกัน เช่น นำประเด็นปัญหาจากการปฏิบัติงานของครูมาพูดคุยแลกเปลี่ยนระหว่างกัน 3) การส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มเพื่อมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ของนักเรียน เช่น ส่งเสริมให้มีการใช้วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย 4) การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านค่านิยม และปทัสถานร่วม เช่น กำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย และ 5) การสนับสนุนให้มีการร่วมมือกันในการทำงาน เช่น ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาาร่วมกันของครู โดยแนวทางทั้ง 5 ด้าน มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ทุกรายการ

ยศวีร์ สายฟ้า (2557 : 48-49) ได้ศึกษารอยเชื่อมต่อการเรียนรู้ระหว่างชั้นเรียนอนุบาลและประถมศึกษา : ก้าวที่สำคัญของเด็กประถมศึกษา พบว่า การก้าวเข้าสู่การเรียนรู้ในระบบโรงเรียนเป็นการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นกับเด็กทุกคน ซึ่งถือ เป็นประสบการณ์สำคัญสำหรับเด็กที่จะเรียนรู้และปรับตัวเพื่อก้าวผ่านการเปลี่ยนแปลงนี้ไปได้ การเปลี่ยนแปลงในขั้นนี้เรียกว่า “รอยเชื่อมต่อ (transition)” เด็กทุกคนมักจะเผชิญรอยเชื่อมต่อ 3 ระยะ คือ รอยเชื่อมต่อระหว่างบ้านและสถานรับเลี้ยงเด็กหรือโรงเรียนอนุบาล รอยเชื่อมต่อระหว่างชั้นเรียนอนุบาล และประถมศึกษา และรอยเชื่อมต่อระหว่างชั้นเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายความสำคัญของรอยเชื่อมต่อระหว่างชั้นเรียนอนุบาลและประถมศึกษา และ นำเสนอแนวปฏิบัติสำหรับครูประถมศึกษาในการจัดการศึกษาในรอยเชื่อมต่อดังกล่าว เมื่อเด็กอยู่ใน รอยเชื่อมต่อระหว่างชั้นเรียนอนุบาลและประถมศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากมายเป็นผลมาจาก ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก เด็กจำเป็นต้องเรียนรู้และปรับตัว แต่เนื่องจากพัฒนาการของเด็กวัยนี้ ยังไม่เอื้อต่อการยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นง่ายนัก การปรับตัวของ

เด็กในช่วงรอยเชื่อมต่อเป็น สิ่งสำคัญซึ่งจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนและการช่วยเหลือที่เหมาะสมจากครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ตลอดจนบุคลากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

เยาวลักษณ์ พิพัฒน์จำเริญกุล (2554 : 37) ได้วิจัย การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย กระบวนการและขั้นตอนเพื่อนำชุมชนก้าวสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ 1) ความสนใจและการเปิดรับ 2) การสร้างความรู้ ความเข้าใจ 3) การรวมกลุ่มความสนใจ 4) การสร้างกิจกรรมเพื่อสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ สำหรับขั้นตอนการพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของบ้านม่วงคำใต้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนเล่าประสบการณ์ 2) การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น 3) สรุปแนวคิด 4) นำไปใช้

มนตรี แยมกสิกร (2559 : 29) ได้ศึกษาเรื่อง ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ: ความท้าทายต่อการเปลี่ยนแปลงตนเองของครู Professional Learning Community: Challenges in Self – Development of Teachers พบว่า ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เป็นนวัตกรรม การพัฒนาวิชาชีพครู ที่ครูไทยยังไม่ค่อยคุ้นเคย

McIntyre, Eckert, Fiese, DiGennaro and Wildenger (2007 : 61) ได้ศึกษาเรื่องรอยเชื่อมต่อสู่ชั้นประถมศึกษา: ประสบการณ์และความร่วมมือของครอบครัว ผลการวิจัยมี 3 ประเด็น คือ (1) ครอบครัวมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมกับการเรียนในช่วงรอยเชื่อมต่อทั้ง การวางแผนและต้องการความรู้ ความเข้าใจในเรื่องความพร้อมของเด็ก รวมไปถึงทักษะด้านวิชาการและด้าน พฤติกรรม โดยการประชุมประจำเดือนและ ประชุมประจำปีการศึกษากับครูอนุบาล การสังเกตชั้น เรียนประถมศึกษา และการได้เข้าร่วมในการประชุมในเรื่องเกี่ยวกับรอยเชื่อมต่อ (2) ความกังวลใจ ของผู้ปกครองที่เกิดขึ้นกับเด็ก คือการเข้าร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนใหม่ การมีปัญหาในการทำตาม คำสั่ง และปัญหาด้านทักษะทางวิชาการ รวมไปถึงการแสดงความต้องการให้ผู้อื่นรู้ และ (3) ครอบครัวมีฐานะไม่ดีจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมระหว่างช่วงรอยเชื่อมต่อน้อยกว่าครอบครัวที่มี ทรัพยากรมาก การศึกษาปฐมวัยถูกถกเถียงกันว่า การเจริญเติบโตของเด็กขึ้นอยู่กับความร่วมมือของ ผู้ปกครองและความพร้อมในการเรียนชั้นประถมศึกษา

Sahin et al. (2013 : 58) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบมุมมองของครูอนุบาลและ ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการเข้าเรียนของเด็ก ผลการวิจัยมี 5 ประเด็น ได้แก่ (1) ความหมายของความพร้อมในการเข้าเรียน ทั้งครูอนุบาลและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต่างให้ความหมายเชื่อมโยงกับทักษะด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม ความพร้อมด้านสติปัญญาและ ด้านภาษา และการช่วยเหลือตนเองของเด็ก และยังได้กล่าวว่าทักษะเหล่านี้จะนำเด็กไปสู่การเรียนใน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (2) บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการเตรียมความพร้อมในการเข้า เรียน ทั้งครูอนุบาลและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความคิดที่ตรงกัน คือ ครอบครัว ครู โรงเรียน และตัวเด็ก (3) ความสำคัญที่ทำให้รอยเชื่อมต่อเป็นไปอย่างราบรื่น คือ การส่งเสริมการอ่านและการเขียนใน ระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษาปีที่ 1 (4) ปัญหาหรืออุปสรรคในช่วงรอยเชื่อมต่อ คือการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ในด้าน วิชาการ และพฤติกรรมต่าง ๆ ให้แก่เด็ก และ (5) ข้อเสนอแนะในการ เตรียมความพร้อมในการเข้าเรียน อย่างมีประสิทธิภาพพบว่าผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมกับโรงเรียนทั้ง อนุบาลและประถมศึกษา และให้ข้อมูลแก่ผู้ปกครอง และเด็กในชั้นอนุบาลก่อนที่จะเข้าสู่ชั้น ประถมศึกษา ครูอนุบาลควรมุ่งพัฒนาในพัฒนาการตามช่วงวัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบคำถามและวัตถุประสงค์การวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ปีการศึกษา 2561
จำนวน 135 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

1. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ที่เลือกแบบเจาะจงโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ขนาดละ 1 โรงเรียน ในแต่ละอำเภอ จำนวน 5 อำเภอ ที่มีครูจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และครูผู้สอนประถมศึกษาปีที่ 1 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รวมทั้งสิ้น 15 โรงเรียน ประกอบด้วย

- 1.1 อำเภอจุน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลจุน (บ้านบัวสถาน) โรงเรียนบ้านยางขาม โรงเรียนบ้านร่องแมด
- 1.2 อำเภอเชียงคำ ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลเชียงคำ (วัดพระธาตุสบแวน) โรงเรียนชุมชนบ้านเชียงบาน โรงเรียนบ้านใจโก้
- 1.3 อำเภอปง ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลปง โรงเรียนชุมชนบ้านบอน โรงเรียนชุมชนบ้านดอนไชย
- 1.4 อำเภอภูซาง ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลภูซาง (บ้านดอนตัน) โรงเรียนชุมชนบ้านหนองเลา โรงเรียนบ้านสถาน
- 1.5 อำเภอเชียงม่วน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลเชียงม่วน โรงเรียนบ้านทุ่งมอก โรงเรียนบ้านไชยสถาน

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และครูปฐมวัยทุกคนที่สอนชั้นอนุบาล 3 ปีการศึกษา 2561 ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 15 โรงเรียน รวมทั้งหมด 45 คน

ตัวแปรที่วิจัย

ตัวแปรอิสระ การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ตัวแปรตาม แนวปฏิบัติในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ระยะเวลาที่วิจัย

ดำเนินการวิจัยระหว่างเดือนมิถุนายน 2561 – มิถุนายน 2562

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

1. แบบบันทึกการวิเคราะห์สภาพปัญหาและกำหนดแนวปฏิบัติในการสร้างรอยเชื่อมต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมการสร้างรอยเชื่อมต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
3. แบบบันทึกการประชุมในการสะท้อนคิดการดำเนินกิจกรรม
4. แบบสอบถาม มี 3 ฉบับ ดังนี้
  - 4.1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนในการเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
  - 4.2 แบบสอบถามสำหรับครูปฐมวัยเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนในการเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
  - 4.3 แบบสอบถามสำหรับครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนในการเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบสอบถาม
  - 1.1 จำแนกประเด็นการวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย
  - 1.2 ระบุรายการข้อมูลที่ต้องการแต่ละประเด็นของแบบสอบถาม ตามกรอบแนวคิด
  - 1.3 จัดทำร่างแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวของลิเคอร์ท (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 107) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ระดับคะแนนเท่ากับ	5	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในมากที่สุด
ระดับคะแนนเท่ากับ	4	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในมาก
ระดับคะแนนเท่ากับ	3	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในปานกลาง
ระดับคะแนนเท่ากับ	2	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในน้อย
ระดับคะแนนเท่ากับ	1	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในน้อยที่สุด
  - 1.4 นำแบบสอบถาม ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วทั้ง 3 ฉบับ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา (Index of Item Objective Congruence: IOC) คำนวณจากสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 117)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญของข้อความทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

พบว่า แบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับ มีค่า IOC เท่ากับ 0.5 หรือมากกว่า 0.5 ขึ้นไปทุกข้อ

1.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ส่วนที่เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป กำหนดการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ จากการวิเคราะห์การแปลผลแบบมาตราส่วนค่า 5 ระดับ กำหนดค่าเฉลี่ย ตามเกณฑ์ ของบุญชม ศรีสะอาด (2541: 100)

ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. แบบบันทึก และแบบสังเกต

2.1 จำแนกประเด็นการวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.2 ระบุรายการข้อมูลที่ต้องการแต่ละประเด็นของแบบบันทึก และแบบสังเกตตามกรอบ

แนวคิด

2.3 จัดทำร่างแบบบันทึก และแบบสังเกต

2.4 นำร่างแบบบันทึก และแบบสังเกต เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจพิจารณาความถูกต้องและ

เหมาะสม

2.5 ผู้วิจัยทำการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาแบบบันทึก และแบบสังเกต ดังกล่าวให้มีความสมบูรณ์ ก่อนที่จะได้มีการนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

การดำเนินการวิจัย

ดำเนินการตามการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ชั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan)

1.1 เดือนมิถุนายน – สิงหาคม 2561 ดำเนินการดังนี้

1.1.1 รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

1.1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1.3 สร้างเครื่องมือที่ใช้การวิจัย

1.2 เดือนสิงหาคม – ตุลาคม 2561 ดำเนินการดังนี้

1.2.1 ส่งเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบให้คุณภาพเครื่องมือ

1.2.1 กำหนดการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชั้นวางแผน (Plan) เป็นกิจกรรมในการสร้างค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน (Shared Values and Norms) หมายถึง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้อุดมการณ์ วิสัยทัศน์ และการปฏิบัติที่ตีร่วมกัน และกิจกรรมการมีเป้าหมายร่วมกันคือการเรียนรู้ของนักเรียน (Collective Focus on Student Learning) หมายถึง มีจุดมุ่งเน้นร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน การร่วมกันวางแผน เพื่อศึกษาวิเคราะห์การสร้งรอยเชื่อมต่อการเรียนของสถานศึกษา นำเสนอผลการนิเทศเป็นระยะ โดยย้อนทบทวน ข้อค้นพบในการจัดการศึกษาของแต่ละสถานศึกษา และข้อค้นพบจากการดำเนินงานการสร้งรอยเชื่อมต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผ่านมาร่วมกันสรุปข้อมูล ดังนี้

1) การสร้างความรู้ ความเข้าใจ

ผู้วิจัยได้จัดประชุมปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้ แก่ ผู้บริหาร ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 15 โรงเรียน จำนวน 45 คน ผลจากการประชุมพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 45 คน มีความรู้ความเข้าใจในด้านเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับการสร้งรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพิ่มขึ้นหลังในระดับมากที่สุด จำนวน 21 คิดเป็นร้อยละ 46.67 ระดับมาก จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 48.89 ระดับปานกลาง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.44

2) การวิเคราะห์สภาพปัญหาการสร้งรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สภาพปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้งรอยเชื่อมต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สภาพปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัย ก่อนการศึกษา โรงเรียนในสังกัดได้ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยโดยผู้บริหารมอบหมายหน้าที่ให้ครูปฐมวัยปฏิบัติตามคำสั่งมอบหมายงานของแต่ละสถานศึกษาในแต่ละปีการศึกษา โดยมีการกำกับติดตามเป็นระยะ หลังจากการศึกษาพบว่า ในด้านการสร้งรอยเชื่อมต่อการศึกษาของการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สถานศึกษาโดยผู้เกี่ยวข้องได้ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้ความสำคัญกับการกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการศึกษาเกี่ยวกับการสร้งรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แต่ไม่ได้ติดตามการปฏิบัติของผู้เกี่ยวข้องทำให้เกิดปัญหาของการสร้งรอยเชื่อมต่อการจัดการศึกษา ผู้วิจัยได้จัดประชุมผู้บริหาร ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 15 โรงเรียน จำนวน 45 คน ระหว่างวันที่ 21-22 กันยายน 2562 เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้งรอยเชื่อมต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในขั้นตอนการวางแผน (Plan) โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 15 โรงเรียน ได้วิเคราะห์สภาพปัญหาการสร้งรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบปัญหาที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วนของโรงเรียน 5 ลำดับ คือ

2.1) ขาดการสร้างความรู้ความเข้าใจในการสร้งรอยเชื่อมต่อการที่ตีระหว่างผู้บริหาร ครูทั้งสองระดับและผู้ปกครอง

2.2) ครูปฐมวัยและครูประถมศึกษาปีที่ 1 ไม่ได้เรียนรู้หลักสูตรทั้งสองระดับ

2.3) ไม่มีการพูดถึงแนวทางปฏิบัติหรือวิธีการจัดกิจกรรมในการสร้งรอย

เชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยร่วมกัน

2.4) ขาดการนิเทศภายในและการติดตามจากผู้บริหารทั้งระดับโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษา

2.5) ความคาดหวังในระดับความสามารถของเด็กปฐมวัยเกินจากพัฒนาการและทักษะที่สำคัญของเด็กปฐมวัย

3) เสนอแนวทางการพัฒนาการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จากการวิจัย ผู้วิจัยได้จัดประชุมผู้บริหาร ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 15 โรงเรียน จำนวน 45 คน ระหว่างวันที่ 21-22 กันยายน 2562 เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยที่กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สรุปแนวทางสำหรับการพัฒนาการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 15 โรงเรียน

1.2.3 ครูปฐมวัยโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างออกแบบแนวทางการพัฒนาการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.2.4 ครูปฐมวัยโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างร่วมกันสะท้อนคิดกิจกรรมแนวทางการพัฒนาการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ชั้นที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรม (Do)

ดำเนินการร่วมมือรวมพลัง (Collaboration) หมายถึง การร่วมมือรวมพลังของทุกคนในการวางแผน การนำแผนสู่การปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ในเดือนพฤศจิกายน 2561 – กุมภาพันธ์ 2562 โดยครูปฐมวัยโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างปฏิบัติกิจกรรมและมีครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมตามที่ได้ออกแบบแนวทางการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ชั้นที่ 3 การสะท้อนคิดผลการปฏิบัติกิจกรรม (See)

3.1 เดือนพฤศจิกายน 2561 – กุมภาพันธ์ 2562 ดำเนินการดังนี้

3.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจัดประชุมเพื่อสะท้อนคิดผลการปฏิบัติกิจกรรม เดือนละ 1 ครั้ง

3.1.2 ผู้วิจัยติดตามการดำเนินงานของโรงเรียน 2 ครั้ง ในเดือนมกราคม 2562 และ กุมภาพันธ์ 2562

3.2 เดือนมีนาคม 2562 ดำเนินการดังนี้

3.2.1 จัดประชุมนำเสนอผลการดำเนินงานของครูปฐมวัยโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 15 โรงเรียน

3.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

3.3 เดือนเมษายน – มิถุนายน 2562 ดำเนินการดังนี้

3.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

3.3.2 นำประเด็นที่สังเคราะห์ได้มาประชุมเชิงปฏิบัติการโดยการสะท้อนคิด โดยผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เมื่อวันที่ 29 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2562 ได้แก่ ผู้บริหาร ครูปฐมวัย ครูชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 1 และผู้ทรงวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย ได้แนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

3.3.3 จัดทำรายงานการวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยประสานขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลในการศึกษาด้วยตนเอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นวางแผน (Plan) เป็นกิจกรรมในการสร้างค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน (Shared Values and Norms) หมายถึง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้อุดมการณ์ วิสัยทัศน์ และการปฏิบัติที่ดีร่วมกัน และกิจกรรมการมีเป้าหมายร่วมกันคือการเรียนรู้ของนักเรียน (Collective Focus on Student Learning) หมายถึง มีจุดมุ่งเน้นร่วมกันเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนการร่วมกันวางแผน เพื่อศึกษาวิเคราะห์การสร้างรอยเชื่อมต่อของสถานศึกษา ผู้วิจัยได้จัดประชุมผู้บริหาร ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 15 โรงเรียน จำนวน 45 คน ระหว่างวันที่ 21-22 กันยายน 2562 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูล

2. ขั้นที่ 2 การปฏิบัติกิจกรรม (Do) เป็นการปฏิบัติกิจกรรมและมีครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมตามที่ได้ออกแบบแนวทางการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูล และแบบสังเกต

3. ขั้นที่ 3 การสะท้อนคิดผลการปฏิบัติกิจกรรม (See) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลแบบสังเกต

4. ผู้วิจัยประเมินผลการดำเนินงานโดยใช้แบบสอบถามกับผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

5. ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อจัดทำเป็นแนวทางการปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยและการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นำประเด็นที่สังเคราะห์ได้มาประชุมเชิงปฏิบัติการโดยการสะท้อนคิด โดยผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เมื่อวันที่ 29 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2562 ได้แก่ ผู้บริหาร ครูปฐมวัย ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และผู้ทรงวุฒิด้านการศึกษাপฐมวัย ได้แนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.1 ข้อมูลจากแบบสอบถาม ส่วนที่เป็นสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ วิเคราะห์ด้วยสถิติวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ

1.2 ส่วนที่เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป กำหนดการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ โดยประยุกต์ใช้ของ Best (อ้างอิงจาก วสุธาร ศรีนพรัตน์, 2534: 227) ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 ส่วนที่เป็นเนื้อหาปัญหาและข้อเสนอแนะ ในคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาสรุปประเด็น สำคัญ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจาก แบบบันทึก และแบบสังเกต ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาสรุปประเด็น สำคัญ ที่ได้จากการแบบบันทึก และแบบสังเกต แล้วนำมาสรุปความสอดคล้องของการนิเทศ โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัย เรื่อง การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 จากโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย 15 โรงเรียน ชั้นการวางแผน (Plan) ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการระดมความคิดเห็นในการศึกษาดูงาน ณ โรงเรียนขาหย่างพัฒนา ตำบลแม่ฟ้าหลวง อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย และประชุมเชิงปฏิบัติการในวันที่ 21-22 กันยายน พ.ศ. 2562 ได้ข้อสรุปแนวทางการพัฒนาพัฒนาการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

1.1 การสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน สอดคล้องกับที่ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูปฐมวัยและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่กล่าวตรงกันว่า “ผู้บริหารต้องสร้างความเข้าใจร่วมกันให้กับคณะครูทุกคนในโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อจะได้ร่วมกันพัฒนาเพื่อไปสู่เป้าหมายเดียวกัน”

1.2 ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรและแนวทางในการสร้างรอยเชื่อมต่อ สอดคล้องกับที่ความคิดเห็นของครูปฐมวัยและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่กล่าวตรงกันว่า “ครูปฐมวัยและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ควรมีการศึกษาหลักสูตรของทั้งของปฐมวัยและหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อจะได้จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกัน”

1.3 วางแผนออกแบบการจัดกิจกรรมในการสร้างรอยเชื่อมต่อของครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สอดคล้องกับที่ความคิดเห็นของครูปฐมวัยและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่กล่าวตรงกันว่า “ครูปฐมวัยและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ควรวางแผนร่วมกันในการออกแบบการจัดกิจกรรมในการสร้างรอยเชื่อมต่อของครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1”

1.4 การส่งต่อข้อมูลเด็กปฐมวัยไปยังชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ครูควรมีการประสานงานกันในการส่งต่อเด็ก สอดคล้องกับที่ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูปฐมวัยและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่กล่าวตรงกันว่า “ครูปฐมวัยควรมีการส่งต่อข้อมูลเด็กให้กับครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่องกัน”

1.5 ออกแบบกิจกรรมวิธีการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สอดคล้องกับที่ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูปฐมวัยและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่กล่าวตรงกันว่า

“ครูปฐมวัยกับครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกันออกแบบกิจกรรมพร้อมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่องกัน”

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม ของผู้บริหารโรงเรียน ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เสนอ ดังตาราง

ตารางที่ 1 สรุปผลจากการปฏิบัติขั้นตอนการวางแผนการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของผู้บริหารโรงเรียน ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

สรุปผลจากการปฏิบัติขั้นตอนการวางแผน		ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1	ผู้บริหารโรงเรียน	4.24	0.56	มาก	1
2	ครูปฐมวัย	4.19	0.58	มาก	2
3	ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.03	0.46	มาก	3
เฉลี่ยรวม		4.15	0.53	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การปฏิบัติขั้นตอนการวางแผนการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของผู้บริหารโรงเรียน ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวมทุกรายการ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย= 4.15) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ ทุกรายการอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=4.03-4.24)

ตารางที่ 2 ผลจากการปฏิบัติขั้นตอนการวางแผนการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของผู้บริหารโรงเรียน

รายการ		ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
N=15					
1	การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.33	0.62	มาก	1
2	การตั้งวัตถุประสงค์การดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.20	0.56	มาก	3
3	การกำหนดแนวทางการสื่อสารระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	4.20	0.56	มาก	3
4	การกำหนดวัตถุประสงค์การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.20	0.56	มาก	3
5	การกำหนดปฏิทินการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษา ปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.26	0.46	มาก	2

6	ภาพรวมของการวางแผนการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษา ปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.26	0.59	มาก	2
เฉลี่ยรวม		4.24	0.56	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า การปฏิบัติขั้นตอนการวางแผนการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย ในภาพรวมทุกรายการ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย= 4.24) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ ทุกรายการอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=4.20-4.33)

ตารางที่ 3 ผลจากการปฏิบัติขั้นตอนการวางแผนการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของครูปฐมวัย

N=15					
	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1	การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานการสร้างรอย เชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.27	0.59	มาก	1
2	การตั้งวัตถุประสงค์การดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อ การศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.20	0.56	มาก	2
3	การกำหนดแนวทางการสื่อสารระหว่างบุคลากรที่ เกี่ยวข้อง	4.27	0.59	มาก	1
4	การกำหนดวัตถุประสงค์การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1	4.27	0.59	มาก	1
5	การกำหนดปฏิทินการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อ การศึกษา ปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.00	0.65	มาก	4
6	ภาพรวมของการวางแผนการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษา ปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.13	0.51	มาก	3
เฉลี่ยรวม		4.19	0.58	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า การปฏิบัติขั้นตอนการวางแผนการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของครูปฐมวัย ในภาพรวมทุกรายการ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย= 4.19) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ ทุกรายการอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=4.00 – 4.27)

ตารางที่ 4 ผลจากการปฏิบัติขั้นตอนการวางแผนการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

		N=15			
รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ	
1	การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.13	.52	มาก	1
2	การตั้งวัตถุประสงค์การดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.06	.46	มาก	3
3	การกำหนดแนวทางการสื่อสารระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	4.00	.38	มาก	4
4	การกำหนดวัตถุประสงค์การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.07	.46	มาก	2
5	การกำหนดปฏิทินการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.93	.59	มาก	5
6	ภาพรวมของการวางแผนการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.00	.37	มาก	4
เฉลี่ยรวม		4.03	0.46	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า การปฏิบัติขั้นตอนการวางแผนการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวมทุกรายการ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย= 4.03) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ ทุกรายการอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=3.93 – 4.13)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 จากโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย 15 โรงเรียน ขั้นการปฏิบัติ (Do) ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้บันทึกติดตามการดำเนินการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย 15 โรงเรียน ผลการดำเนินงานดังนี้
  - 1.1 ประชุมผู้บริหาร ครูปฐมวัยและผู้เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
  - 1.2 จัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยไปเยี่ยมห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทดลองเรียนรู้และทำกิจกรรมในห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
  - 1.3 จัดกิจกรรมการประชุมแลกเปลี่ยนระหว่างครูปฐมวัยและครูประถมศึกษาปีที่ 1
  - 1.4 จัดกิจกรรมสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ด้านภาษา (การฟัง พูด อ่าน เขียน)

1.5 จัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนปฐมวัย ให้มีโต๊ะ เก้าอี้ และอุปกรณ์การเรียน จำลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.6 จัดกิจกรรมบทบาทสมมติการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับเด็กปฐมวัย

1.7 จัดให้มีการแลกเปลี่ยนการดำเนินงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1.8 สร้างความเข้าใจในเรื่องรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับ

ผู้ปกครอง

1.9 ร่วมกันออกแบบวิธีการ กิจกรรม ที่ช่วยให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อม และมีทักษะที่สำคัญ และจำเป็นสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.10 ผู้บริหารโรงเรียนนิเทศภายในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2. ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการจัดกิจกรรมการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนต้นแบบ 5 โรงเรียน พบว่า

2.1 การสังเกตการสอนเป็นการสังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะที่ครูจัดประสบการณ์ให้ตามที่ได้ออกแบบไว้ ดังครูคนหนึ่งกล่าวว่า “การสังเกตพฤติกรรมของเด็กในขณะที่เรียนรู้ว่ามีเป็นอย่างไร เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จในการจัดประสบการณ์ของครูมาน้อยเพียงใด”

2.2 มีการบันทึกผลการสังเกตการสอนทุกครั้ง ดังครูคนหนึ่งกล่าวว่า “การสังเกตการสอนแต่ละครั้ง ผู้สังเกตต้องบันทึกพฤติกรรมเด็กที่เกิดขึ้น เพื่อจะได้นำมาเปรียบเทียบกับในแต่ละครั้ง ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นพัฒนาการด้านการเรียนรู้ของเด็ก”

2.3 เด็กมีความสุข และสนุกสนานกับการจัดประสบการณ์ของครู

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม ของผู้บริหารโรงเรียน ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เสนอ ดังตาราง

ตารางที่ 5 สรุปผลจากการปฏิบัติขั้นตอนการปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของผู้บริหารโรงเรียน ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

สรุปผลจากการปฏิบัติขั้นตอนการปฏิบัติ		ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1	ผู้บริหารโรงเรียน	4.14	0.60	มาก	1
2	ครูปฐมวัย	3.09	0.82	มาก	2
3	ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.65	0.77	มาก	3
เฉลี่ยรวม		3.63	0.73	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า การปฏิบัติขั้นตอนการปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของผู้บริหารโรงเรียน ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวมทุกรายการอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย= 3.63) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ ทุกรายการอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=3.09-4.14)

ตารางที่ 6 ผลจากการปฏิบัติขั้นตอนการปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของผู้บริหารโรงเรียน

		N=15			
รายการ		ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1	การศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย	4.60	0.51	มาก	2
2	การศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะที่สำคัญของเด็กปฐมวัย	4.53	0.64	มาก	3
3	การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.67	0.49	มาก	1
4	การจัดประชุมบุคลากรในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.07	0.88	มาก	5

ตารางที่ 6 (ต่อ)

		N=15			
รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ	
5	การจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัยเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.73	0.70	มาก	10
6	การจัดหลักสูตรให้มีความต่อเนื่องระหว่างการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.00	0.65	มาก	6
7	การส่งเสริมให้ครูปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร่วมศึกษา และทำความเข้าใจหลักสูตรทั้งสองระดับ	4.07	0.59	มาก	5
8	ส่งเสริมให้ครูปฐมวัยร่วมกิจกรรมสังเกตการสอนของครูชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1	3.87	0.51	มาก	8
9	ส่งเสริมให้ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกิจกรรมสังเกตการสอนของครูชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1	3.93	0.59	มาก	7
10	ส่งเสริมให้ครูปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกันศึกษาและพัฒนากิจกรรมการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.80	0.41	มาก	9
11	ภาพรวมของการปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.27	0.59	มาก	4
เฉลี่ยรวม		4.14	0.60	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า ผลจากการปฏิบัติขั้นตอนการปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของผู้บริหารโรงเรียน ในภาพรวมทุกรายการ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย= 4.14) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ ทุกรายการอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=3.73 – 4.67)

ตารางที่ 7 ผลจากการปฏิบัติขั้นตอนการปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของครูปฐมวัย

		N=15			
รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ	
1	การศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย	4.27	0.49	มาก	2
2	การศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะที่สำคัญของเด็กปฐมวัย	4.53	0.52	มาก	1

3	การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.67	1.29	มาก	7
4	การจัดประชุมบุคลากรในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.67	1.05	มาก	7
5	การจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัยเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวข้องกับการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.53	0.99	มาก	8
6	การจัดหลักสูตรให้มีความต่อเนื่องระหว่างการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.07	0.59	มาก	3
7	การส่งเสริมให้ครูปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร่วมศึกษา และทำความเข้าใจหลักสูตรทั้งสองระดับ	4.00	0.84	มาก	4
8	ส่งเสริมให้ครูปฐมวัยร่วมกิจกรรมสังเกตการสอนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.47	1.06	ปานกลาง	9
9	ส่งเสริมให้ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกิจกรรมสังเกตการสอนของครูชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1	3.87	0.64	มาก	5
10	ส่งเสริมให้ครูปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกันศึกษาและพัฒนากิจกรรมการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.00	0.85	มาก	4
11	ภาพรวมของการปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.80	0.68	มาก	6
เฉลี่ยรวม		3.09	0.82	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า ผลจากการปฏิบัติขั้นตอนการปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของครูปฐมวัย ในภาพรวมทุกรายการอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย= 3.09) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากกว่ารายการอื่น ได้แก่ การศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะที่สำคัญของเด็กปฐมวัย (ค่าเฉลี่ย=4.53) รองลงมา ได้แก่ การศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย (ค่าเฉลี่ย=4.27) และการจัดหลักสูตรให้มีความต่อเนื่องระหว่างการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ค่าเฉลี่ย=4.07) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ารายการอื่น ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูปฐมวัยร่วมกิจกรรมสังเกตการสอนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ค่าเฉลี่ย = 3.47)

ตารางที่ 8 ผลจากการปฏิบัติขั้นตอนการปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

		N=15			
รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ	
1 การศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย	3.93	0.46	มาก	2	
2 การศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะที่สำคัญของเด็กปฐมวัย	4.13	0.52	มาก	1	
3 การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1	3.47	1.19	ปานกลาง	7	
4 การจัดประชุมบุคลากรในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1	3.53	0.64	มาก	6	
5 การจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัยเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1	3.13	0.92	ปานกลาง	8	
6 การจัดหลักสูตรให้มีความต่อเนื่องระหว่างการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.73	0.59	มาก	3	
7 การส่งเสริมให้ครูปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร่วมศึกษา และทำความเข้าใจหลักสูตรทั้งสองระดับ	3.60	0.51	มาก	4	
8 ส่งเสริมให้ครูปฐมวัยร่วมกิจกรรมสังเกตการสอนของครูชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1	3.53	0.99	มาก	6	
9 ส่งเสริมให้ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกิจกรรมสังเกตการสอนของครูชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1	3.53	1.30	มาก	6	
10 ส่งเสริมให้ครูปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกันศึกษาและพัฒนากิจกรรมการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1	3.93	.59	มาก	2	
11 ภาพรวมของการปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1	3.67	.72	มาก	5	
เฉลี่ยรวม	3.65	0.77	มาก		

จากตารางที่ 8 พบว่า ผลจากการปฏิบัติขั้นตอนการปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวมทุกรายการ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=3.65) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากกว่ารายการอื่น ได้แก่ การศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะที่สำคัญของเด็กปฐมวัย (ค่าเฉลี่ย=4.13) รองลงมา ได้แก่ การศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับ

พัฒนาการเด็กปฐมวัย และส่งเสริมให้ครูปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกันศึกษาและพัฒนากิจกรรม การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (ค่าเฉลี่ย=3.93) และการจัด หลักสูตรให้มีความต่อเนื่องระหว่างการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ค่าเฉลี่ย=3.73) ตามลำดับ ส่วน รายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ารายการอื่น ได้แก่ การจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนปฐมวัยเพื่อสร้างความเข้าใจ เกี่ยวข้องกับการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ค่าเฉลี่ย = 3.13)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้าง รอยเชื่อมต่อ การศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ขั้นการการสะท้อนคิดผลการปฏิบัติกิจกรรม (See) ดังนี้

1. ผลการสะท้อนคิดผลการปฏิบัติกิจกรรม (See) พบว่า

1.1 บรรยากาศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูปฐมวัย ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และผู้สังเกต การสอนมีเป็นไปแบบช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สนุกสนาน

1.2 ครูเกิดความสบายใจมีความรู้สึกเหมือนมีเพื่อนมาช่วยแก้ปัญหาพฤติกรรมของเด็ก

1.3 โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมห้องเรียนปฐมวัยให้มีบรรยากาศที่ส่งเสริมการรับรู้ และเข้าใจเรื่องพื้นฐานของภาษา ให้พร้อมสำหรับการเรียนรู้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.4 โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ทักษะที่สำคัญ และกิจกรรมที่ส่งเสริมการเตรียม ความพร้อมทุกด้านของเด็กปฐมวัย กิจกรรมส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ และมีทักษะที่สำคัญตลอดจนเรียนรู้ อย่างมีความสุข พร้อมสำหรับการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ออกแบบวิธีการและจัดกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม สามารถช่วยแก้ปัญหาเรื่องรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.5 ครูได้นำวัฒนธรรมการจัดประสบการณ์การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 เนื่องจาก โรงเรียนส่งเสริมให้ครูศึกษาและทำความเข้าใจพัฒนาการและทักษะที่สำคัญและ จำเป็นของเด็กปฐมวัย

1.4 เกิดเป็นวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1

1.5 ผู้บริหารโรงเรียนนิเทศติดตามการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม ของผู้บริหารโรงเรียน ครูปฐมวัย และครูชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 เสนอ ดังตาราง

ตารางที่ 9 สรุปผลการปฏิบัติการสะท้อนผลการปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของผู้บริหารโรงเรียน ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

	สรุปผลจากการปฏิบัติขั้นตอนการปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1	ผู้บริหารโรงเรียน	4.07	0.72	มาก	1
2	ครูปฐมวัย	3.73	0.75	มาก	3
3	ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.87	1.00	มาก	2

เฉลี่ยรวม	3.89	0.82	มาก
-----------	------	------	-----

จากตารางที่ 9 พบว่า ผลการสะท้อนผลการปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของผู้บริหารโรงเรียน ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวมทุกรายการ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย= 3.89) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ ทุกรายการอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=3.73 – 4.07)

ตารางที่ 10 ผลจากการปฏิบัติขั้นตอนการสะท้อนผลการปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของผู้บริหารโรงเรียน

N=15				
รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1 การติดตามผลการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อม สามารถปรับตัวในการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.13	0.64	มาก	2
2 การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้กับผู้ปกครอง	4.00	0.76	มาก	3
3 การส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดรายงานความก้าวหน้าและความต่อเนื่องของการดำเนินงานในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1	4.00	0.85	มาก	3
4 การนิเทศภายในการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1	4.20	0.70	มาก	1
5 การพัฒนารูปแบบ แนวทาง วิธีการ กิจกรรม หรือนวัตกรรมสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1	3.93	0.64	มาก	4
6 ภาพรวมของการสะท้อนผลสนปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1	4.13	0.72	มาก	2
เฉลี่ยรวม	4.07	0.72	มาก	

จากตารางที่ 10 พบว่า ผลการสะท้อนผลการปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของผู้บริหารโรงเรียน ในภาพรวมทุกรายการ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย= 4.07) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ ทุกรายการอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=3.93 – 4.20)

ตารางที่ 11 ผลจากการปฏิบัติขั้นตอนการสะท้อนผลปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับกับ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของครูปฐมวัย

N=15				
รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1 การจัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อม สามารถปรับตัวในการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.66	0.64	มาก	6
2 การพูดคุยเรื่องราวในการเข้าเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 กับเด็กปฐมวัย	3.53	0.76	มาก	8
3 การแลกเปลี่ยนกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการเตรียมความ พร้อมและช่วยเหลือเด็กปฐมวัยมีทักษะที่สำคัญสำหรับการ เข้าเรียนชั้น ป.1	3.60	0.85	มาก	7
4 การจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยไปเยี่ยมชั้นเรียน ประถมศึกษาปีที่ 1	3.20	0.94	ปานกลาง	10
5 การจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมเด็กปฐมวัยในช่วงก่อนปิดภาค เรียนก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.66	0.72	มาก	6
6 การจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยได้เกิดความคุ้นเคยกับการ เรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.46	0.99	ปานกลาง	9
7 การจัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือให้เด็กปฐมวัยมีทักษะที่ สำคัญสำหรับการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.93	0.70	มาก	3
8 การจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนปฐมวัยให้สอดคล้อง กับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในการสร้างรอยเชื่อมต่อ การศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.66	0.72	มาก	6
9 การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายสำหรับ เด็กปฐมวัย	3.73	0.79	มาก	5
10 การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ สำหรับเด็กปฐมวัย	3.80	0.67	มาก	4
11 การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมสำหรับเด็ก ปฐมวัย	3.93	0.79	มาก	3

ตารางที่ 11 (ต่อ)

N=15				
รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
12 การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาสำหรับเด็กปฐมวัย	3.80	0.68	มาก	4
13 การพัฒนารูปแบบ แนวทาง วิธีการ กิจกรรม หรือนวัตกรรม การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.07	0.80	มาก	2
14 การแลกเปลี่ยนแนวคิดการจัดกิจกรรมการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	4.33	0.49	มาก	1
15 ภาพรวมของการสะท้อนผลการปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.60	0.74	มาก	7
เฉลี่ยรวม	3.73	0.75	มาก	

จากตารางที่ 11 พบว่า ผลการสะท้อนผลการปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของครูปฐมวัย ในภาพรวมทุกรายการ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย= 3.73) เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากกว่ารายการอื่น ได้แก่ การแลกเปลี่ยนแนวคิดการจัดกิจกรรมการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ค่าเฉลี่ย=4.33) การพัฒนารูปแบบ แนวทาง วิธีการ กิจกรรม หรือนวัตกรรม การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ค่าเฉลี่ย=4.07) การจัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือให้เด็กปฐมวัยมีทักษะที่สำคัญสำหรับการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมสำหรับเด็กปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 3.93) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ารายการอื่น ได้แก่ การจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยไปเยี่ยมชั้นเรียน ประถมศึกษาปีที่ 1 (ค่าเฉลี่ย = 3.20)

ตารางที่ 12 ผลจากการปฏิบัติขั้นตอนการสะท้อนผลการปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษাপฐมวัยกับกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

N=15				
ขั้นตอน	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล	อันดับ
1 การจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมรับเด็กปฐมวัยเข้าสู่การเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.67	0.72	มาก	1
2 การพูดคุยเรื่องราวในการเข้าเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กับเด็กปฐมวัย	3.60	0.74	มาก	2

3	การแลกเปลี่ยนกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมและช่วยให้เด็กปฐมวัยมีทักษะที่สำคัญสำหรับการเข้าเรียนชั้น ป.1	3.60	0.97	มาก	2
4	การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเยี่ยมชั้นเรียน ประถมศึกษาปีที่ 1 ของเด็กปฐมวัย	3.33	0.90	ปานกลาง	5
5	การจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมเด็กปฐมวัยในช่วงก่อนเปิดภาคเรียน	3.60	0.63	มาก	2
6	การจัดกิจกรรมให้เด็กที่เข้าเรียน ป.1 ได้เกิดความคุ้นเคยกับวิธีการการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.53	1.25	มาก	3
7	การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กที่เริ่มเข้าเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ให้สอดคล้องกับการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย	3.47	1.25	ปานกลาง	4
8	การจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนปฐมวัยให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.27	1.03	ปานกลาง	6
9	การแลกเปลี่ยนแนวคิดการจัดกิจกรรมการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.33	1.11	ปานกลาง	5
10	ภาพรวมของการสะท้อนผลการปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	3.67	0.82	มาก	1
เฉลี่ยรวม		3.87	1.00	มาก	

จากตารางที่ 12 พบว่า ผลการสะท้อนผลการปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในภาพรวมทุกรายการ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.87) เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละรายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากกว่ารายการอื่น ได้แก่ ภาพรวมของการสะท้อนผลการปฏิบัติการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และการจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมรับเด็กปฐมวัยเข้าสู่การเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 3.67) รองลงมา ได้แก่ การพูดคุยเรื่องราวในการเข้าเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กับเด็กปฐมวัย การแลกเปลี่ยนกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมและช่วยให้เด็กปฐมวัยมีทักษะที่สำคัญสำหรับการเข้าเรียนชั้น ป.1 การจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมเด็กปฐมวัยในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย = 3.60) และการจัดกิจกรรมให้เด็กที่เข้าเรียน ป.1 ได้เกิดความคุ้นเคยกับวิธีการการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ค่าเฉลี่ย = 3.53) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ารายการอื่น ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนปฐมวัยให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ค่าเฉลี่ย = 3.27)

ตอนที่ 2 แนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

จากการดำเนินการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย 15 โรงเรียน และร่วมกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อสรุปภาพรวมของกลุ่มโรงเรียนใน 5 อำเภอ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวปฏิบัติการใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 แล้วนำประเด็นที่สังเคราะห์ได้มาประชุมเชิงปฏิบัติการโดยการสะท้อนคิด โดยผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เมื่อวันที่ 29 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2562 ได้แก่ ผู้บริหาร ครูปฐมวัย ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย ได้แนวปฏิบัติดังนี้

ชั้นที่ 1 Plan

1.1 กิจกรรมที่ 1 การสร้างค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน (Shared Values and Norms)

1.1.1 โรงเรียนวิเคราะห์สภาพปัญหาการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.1.2 โรงเรียนจัดให้มีการประชุมบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผน ดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.1.3 โรงเรียนสร้างความเข้าใจบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหาร ครูปฐมวัย ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560)

1.2 กิจกรรมที่ 2 การมีเป้าหมายร่วมกันคือการเรียนรู้ของนักเรียน (Collective Focus on Student Learning) โรงเรียนส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูศึกษาและทำความเข้าใจพัฒนาการและทักษะที่สำคัญและจำเป็นของเด็กปฐมวัย และจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ทักษะที่สำคัญและกิจกรรมที่ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมทุกด้าน

ชั้นที่ 2 Do

กิจกรรมที่ 3 การร่วมมือรวมพลัง (Collaboration)

2.1 โรงเรียนออกแบบวิธีการและจัดกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม สามารถช่วยแก้ปัญหาเรื่องรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.2 โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมห้องเรียนปฐมวัยให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ และเข้าใจเรื่องพื้นฐานของภาษา ให้พร้อมสำหรับการเรียนรู้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.3 โรงเรียนจัดกิจกรรมนำเด็กปฐมวัยเยี่ยมชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่ 1

2.4 โรงเรียนพัฒนาการจัดกิจกรรมที่สร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.5 โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้การเข้าใจภาษาและการรู้หนังสือสำหรับเด็ก

ปฐมวัย

2.6 โรงเรียนจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมสำหรับการรับเด็กปฐมวัยเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อาทิเช่น การเยี่ยมชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 การจัดค่ายเสริมพัฒนาการสร้างทักษะที่สำคัญให้เด็กพร้อมสำหรับการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การจัดกิจกรรมปรับพื้นฐานและสร้างวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย กิจกรรมคู่ Buddy พี่ ป.1 สอนน้องอนุบาล และกิจกรรมเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการเด็กปฐมวัย

2.7 ผู้บริหารโรงเรียนนิตะภายใน กำกับติดตามการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษา
ปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และสังเกตห้องจัดประสบการณ์ หรือห้องเรียน

ชั้นที่ 3 See

กิจกรรมที่ 4 การรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญและศึกษาดูงาน (Expert Advice and Study Visit)
ครูปฐมวัย สะท้อนผลการจัดประสบการณ์ ของตนเอง บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่ และพร้อมรับ
คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

กิจกรรมที่ 5 การสนทนาที่มุ่งสะท้อนการปฏิบัติงาน (Reflection Dialogue) ผู้บริหารและครูชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1 สะท้อนผลการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยและครูปฐมวัยปรับปรุงการจัดประสบการณ์
ให้ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การรายงานผลการวิจัย เรื่อง การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการรายงานตามวัตถุประสงค์ มีข้อสรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ได้ผลดังนี้

1. ผลการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่า

1.1 ชั้นที่ 1 Plan การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ในภาพรวมของผู้บริหาร ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก โดยพบว่า มีการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรและแนวทางในการสร้างรอยเชื่อมต่อ วางแผนออกแบบการจัดกิจกรรม การส่งต่อข้อมูลเด็กปฐมวัยไปยังชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และออกแบบกิจกรรมการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.2 ชั้นที่ 2 Do การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ในภาพรวมของผู้บริหาร ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก โดยมีการประชุมผู้บริหาร ครูปฐมวัยและผู้เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 จัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยไปเยี่ยมห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทดลองเรียนรู้และทำกิจกรรมในห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จัดกิจกรรมการประชุมแลกเปลี่ยนระหว่างครูปฐมวัยและครูประถมศึกษาปีที่ 1 จัดกิจกรรมสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ด้านภาษา (การฟัง พูด อ่าน เขียน) จัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนปฐมวัยให้มีโต๊ะ เก้าอี้ และอุปกรณ์การเรียนจำลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จัดกิจกรรมบทบาทสมมติการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับเด็กปฐมวัย จัดให้มีการแลกเปลี่ยนการดำเนินงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง สร้างความเข้าใจในเรื่องรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้ปกครอง ร่วมกันออกแบบวิธีการ กิจกรรม ที่ช่วยให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อม และมีทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และผู้บริหารโรงเรียนนิเทศภายในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.3 ชั้นที่ 3 See การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ในภาพรวมของผู้บริหาร ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก โดยมีบรรยากาศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูปฐมวัย ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และผู้สังเกตการสอนมีเป็นไปแบบช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สนุกสนาน ครูเกิดความสบายใจมีความรู้สึกเหมือนมีเพื่อนมาช่วยแก้ปัญหาพฤติกรรมของเด็ก ครูได้นวัตกรรมการจัดประสบการณ์การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และเกิดเป็นวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2. แนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า

ชั้นที่ 1 Plan

1.1 กิจกรรมที่ 1 การสร้างค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน (Shared Values and Norms)
1.1.1 โรงเรียนวิเคราะห์สภาพปัญหาการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.1.2 โรงเรียนจัดให้มีการประชุมบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผน ดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.1.3 โรงเรียนสร้างความเข้าใจบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหาร ครูปฐมวัย ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560)

1.2 กิจกรรมที่ 2 การมีเป้าหมายร่วมกันคือการเรียนรู้ของนักเรียน (Collective Focus on Student Learning)

โรงเรียนส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูศึกษาและทำความเข้าใจพัฒนาการและทักษะที่สำคัญและจำเป็นของเด็กปฐมวัย และจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ทักษะที่สำคัญและกิจกรรมที่ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมทุกด้าน

ชั้นที่ 2 Do

กิจกรรมที่ 3 การร่วมมือรวมพลัง (Collaboration)

2.1 โรงเรียนออกแบบวิธีการและจัดกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม สามารถช่วยแก้ปัญหาเรื่องรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.2 โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมห้องเรียนปฐมวัยให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้และเข้าใจเรื่องพื้นฐานของภาษา ให้พร้อมสำหรับการเรียนรู้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.3 โรงเรียนจัดกิจกรรมนำเด็กปฐมวัยเยี่ยมชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่ 1

2.4 โรงเรียนพัฒนาการจัดกิจกรรมที่สร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.5 โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้การเข้าใจภาษาและการรู้หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย

2.6 โรงเรียนจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมสำหรับการรับเด็กปฐมวัยเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อาทิเช่น การเยี่ยมชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 การจัดค่ายเสริมพัฒนาการสร้างทักษะที่สำคัญให้เด็กพร้อมสำหรับการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การจัดกิจกรรมปรับพื้นฐานและสร้างวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย กิจกรรมคู่ Buddy พี่ ป.1 สอนน้องอนุบาล และกิจกรรมเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการเด็กปฐมวัย

2.7 ผู้บริหารโรงเรียนนิเทศภายใน กำกับติดตามการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และสังเกตห้องจัดประสบการณ์ หรือห้องเรียน ชั้นที่ 3 See

กิจกรรมที่ 4 การรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญและศึกษาดูงาน (Expert Advice and Study Visit) ครูปฐมวัย สะท้อนผลการจัดประสบการณ์ ของตนเอง บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่ และพร้อมรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

กิจกรรมที่ 5 การสนทนาที่มุ่งสะท้อนการปฏิบัติงาน (Reflection Dialogue) ผู้บริหารและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร่วมแลกเปลี่ยนแนวคิดการจัดกิจกรรมการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สะท้อนผลการจัดประสบการณ์ และแนะนำเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผู้ศึกษามีประเด็นสำคัญที่จะอภิปรายได้ดังนี้

1. ผลการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ดังนี้

1.1 ชั้นที่ 1 Plan การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ในภาพรวมของผู้บริหาร ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก เนื่องจากในขั้นการวางแผน ผู้บริหารมีการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารคือบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนสอดคล้องกับ มนตรี แยมกสิกร (2559: 12) กล่าวว่า วัฒนธรรมการทำงานของโรงเรียนในประเทศไทย ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญมาก หากผู้บริหารโรงเรียนส่งสัญญาณให้ความสำคัญกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เรื่องนั้นๆ มักจะประสบความสำเร็จ เช่นเดียวกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทเป็นผู้นำ ในการสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างหลักสูตรการศึกษาศึกษาปฐมวัยในช่วงอายุ 3-5 ปีกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยต้องศึกษาหลักสูตรทั้งสอง

ระดับ เพื่อทำความเข้าใจ จัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการที่เอื้อต่อการเชื่อมโยงการศึกษา กอปรกับครูมีการศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรและแนวทางในการสร้างรอยเชื่อมต่อ วางแผนออกแบบการจัดกิจกรรม มีการส่งต่อข้อมูลเด็กปฐมวัยไปยังชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และออกแบบกิจกรรมการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลทิพย์ นิ่มธาวุธ (2560) ได้ศึกษาบทบาทครูในการสร้างรอยเชื่อมต่อทางการศึกษาของเด็กเพื่อเข้าสู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่าบทบาทครูในการสร้างรอยเชื่อมต่อทางการศึกษาของเด็กเพื่อเข้าสู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 คือ การส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ การทำงานร่วมกันของครู และการส่งเสริมความร่วมมือกับผู้ปกครอง

1.2 ชั้นที่ 2 Do การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ในภาพรวมของผู้บริหาร ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก โดยมีการประชุมผู้บริหาร ครูปฐมวัยและผู้เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยไปเยี่ยมห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทดลองเรียนรู้และทำกิจกรรมในห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จัดกิจกรรมการประชุมแลกเปลี่ยนระหว่างครูปฐมวัยและครูประถมศึกษาปีที่ 1 จัดกิจกรรมสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ด้านภาษา (การฟัง พูด อ่าน เขียน) จัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนปฐมวัยให้มีโต๊ะ เก้าอี้ และอุปกรณ์การเรียนจำลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จัดกิจกรรมบทบาทสมมติการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับเด็กปฐมวัย จัดให้มีการแลกเปลี่ยนการดำเนินงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง สร้างความเข้าใจในเรื่องรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้ปกครอง ร่วมกันออกแบบวิธีการ กิจกรรม ที่ช่วยให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อม และมีทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และผู้บริหารโรงเรียนนิเทศภายในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2560) กล่าวว่า ผู้บริหารควรจัดให้มีการพบปะทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง เพื่อผู้ปกครองจะได้สร้างความเข้าใจและสนับสนุนการเรียนการสอนของบุตรหลานตนได้อย่างถูกต้อง จัดกิจกรรมที่ผู้สอน ผู้ปกครองและเด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกันในบางโอกาส และจัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับห้องเรียนระดับปฐมวัย โดยจัดให้มี มุมประสบการณ์ภายในห้องเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ เช่น มุม หนังสือ มุมเกมการศึกษามุมของเล่น เพื่อช่วยให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ปรับตัวและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยศวีร์ สายฟ้า (2557) ได้ศึกษารอยเชื่อมต่อการเรียนรู้ระหว่างชั้นเรียนอนุบาลและประถมศึกษา: ก้าว่างที่สำคัญของเด็กประถมศึกษา พบว่า พัฒนาการของเด็กวัยนี้ ยังไม่เอื้อต่อการยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นง่ายนัก การปรับตัวของเด็กในช่วงรอยเชื่อมต่อเป็น สิ่งสำคัญซึ่งจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนและการช่วยเหลือที่เหมาะสมจากครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ตลอดจนบุคลากรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.3 ชั้นที่ 3 See การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ในภาพรวมของผู้บริหาร ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการสะท้อนคิดมีบรรยากาศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูปฐมวัย ครูชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 1 และผู้สังเกตการสอนมีเป็นไปแบบช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สนุกสนาน ครูเกิดความสบายใจมีความรู้สึกเหมือนมีเพื่อนมาช่วยแก้ปัญหาพฤติกรรมของเด็ก ครูได้นำวัตกรรมการจัดประสบการณ์การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และเกิดเป็นวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สอดคล้องกับ Senge (1990) ได้กล่าวว่า ประโยชน์ของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา เพิ่มความรู้สึกผูกพันต่อพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้น รู้สึกว่าต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อพัฒนาการโดยรวมของนักเรียน รู้สึกเกิดสิ่งที่เรียกว่า พลังการเรียนรู้ (Powerful learning) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิเชฐ เกษวงษ์ (2556) ได้ศึกษาการนำเสนอแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า การสร้างจุดเริ่มแห่งความร่วมมือร่วมใจ การจัดให้ครูมีโอกาสเสวนาใคร่ครวญระหว่างกัน การส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มเพื่อมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ของนักเรียน การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านค่านิยม และปทัสถานร่วม และการสนับสนุนให้มีการร่วมมือกันในการทำงาน

2. แนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า

ชั้นที่ 1 Plan

1.1 กิจกรรมที่ 1 การสร้างค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน (Shared Values and Norms)
 1.1.1 โรงเรียนวิเคราะห์สภาพปัญหาการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.1.2 โรงเรียนจัดให้มีการประชุมบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผน ดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.1.3 โรงเรียนสร้างความเข้าใจบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหาร ครูปฐมวัย ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560)

1.2 กิจกรรมที่ 2 การมีเป้าหมายร่วมกันคือการเรียนรู้ของนักเรียน (Collective Focus on Student Learning) โรงเรียนส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูศึกษาและทำความเข้าใจพัฒนาการและทักษะที่สำคัญและจำเป็นของเด็กปฐมวัย และจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ทักษะที่สำคัญและกิจกรรมที่ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมทุกด้าน

ชั้นที่ 2 Do

กิจกรรมที่ 3 การร่วมมือรวมพลัง (Collaboration)

2.1 โรงเรียนออกแบบวิธีการและจัดกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม สามารถช่วยแก้ปัญหาเรื่องรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.2 โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมห้องเรียนปฐมวัยให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการส่งเสริมการรับรู้และเข้าใจเรื่องพื้นฐานของภาษา ให้พร้อมสำหรับการเรียนรู้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.3 โรงเรียนจัดกิจกรรมนำเด็กปฐมวัยเยี่ยมชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่ 1

2.4 โรงเรียนพัฒนาการจัดกิจกรรมที่สร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.5 โรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้การเข้าใจภาษาและการรู้หนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย

2.6 โรงเรียนจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมสำหรับการรับเด็กปฐมวัยเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อาทิเช่น การเยี่ยมชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 การจัดค่ายเสริมพัฒนาการสร้างทักษะที่สำคัญให้เด็กพร้อมสำหรับการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การจัดกิจกรรมปรับพื้นฐานและสร้างวินัยสำหรับเด็กปฐมวัย กิจกรรมคู่ Buddy พี่ ป.1 สอนน้องอนุบาล และกิจกรรมเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการเด็กปฐมวัย

2.7 ผู้บริหารโรงเรียนนิเทศภายใน กำกับติดตามการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และสังเกตห้องจัดประสบการณ์ หรือห้องเรียน
ชั้นที่ 3 See

กิจกรรมที่ 4 การรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญและศึกษาดูงาน (Expert Advice and Study Visit) ครูปฐมวัย สะท้อนผลการจัดประสบการณ์ ของตนเอง บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่ และพร้อมรับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

กิจกรรมที่ 5 การสนทนาที่มุ่งสะท้อนการปฏิบัติงาน (Reflection Dialogue) ผู้บริหารและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร่วมแลกเปลี่ยนแนวคิดการจัดกิจกรรมการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สอนผลการจัดประสบการณ์ และแนะนำเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

ข้อดี ข้อจำกัด เงื่อนไขของ การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

ข้อดี

การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความยืดหยุ่นในการนิเทศ เนื่องจากอาศัยหลักการนิเทศที่หลากหลาย และเป็นกัลยาณมิตร ช่วยให้ครูและผู้เกี่ยวข้องตระหนักถึงสภาพจริงของปัญหาการศึกษาที่เกิดขึ้น ซึ่งเกิดจากการสะท้อนคิดของตนเองในประเด็นที่ร่วมกันวิเคราะห์จากการประชุมแลกเปลี่ยนเพื่อเสนอแนวทางในการปฏิบัติ ทำให้เกิดการยอมรับ และนำไปสู่การออกแบบ วิธีการกิจกรรม การปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา เมื่อมีการใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) บ่อยครั้ง บุคลากรจะยอมรับซึ่งกันและกัน นำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมการทำงานของสถานศึกษา เกิดการเปลี่ยนแปลงของบุคลากร เป็นกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่มีเป้าหมายสำหรับการพัฒนาอย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วม และนำไปสู่การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีคุณภาพจากความร่วมมือของทุกฝ่าย สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา ที่ เพ็ญศิริ จารุจินดา (2539 : 5-6) กล่าวว่า การนิเทศทำให้บุคคลในโรงเรียนได้พัฒนาเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนและปฏิบัติงานก้าวหน้าในวิชาชีพ และสอดคล้องกับผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้บริหารโรงเรียนนิเทศติดตามการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

สอดคล้องกับผู้บริหาร กล่าวว่า “โรงเรียนได้กำหนดงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 และติดตามการดำเนินงานของบุคลากร ตลอดจนสร้างขวัญและกำลังใจในการ ปฏิบัติงาน” มีผู้บริหารอีกท่านกล่าวว่า “โรงเรียนได้กำหนดกิจกรรมการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ในแผนปฏิบัติการประจำปี มีการดำเนินงานและนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง” และสอดคล้องกับผู้บริหารกล่าวว่า “การจัดการศึกษาของโรงเรียนที่มีผู้รับผิดชอบในแต่ละระดับ เน้นการมีส่วนร่วม มีการสร้างความเข้าใจร่วมกัน โดยเฉพาะงานวิชาการที่เป็นหัวใจและการสร้างความเข้าใจของ หลักสูตรทุกระดับ” และสอดคล้องกับครูปฐมวัย ที่กล่าวว่า “การทำงานภายใต้บรรยากาศการนิเทศที่อบอุ่น ทุกคนมีส่วนร่วมคิด หาทางแก้ปัญหา มีผู้บริหารและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ช่วยเหลือ ทุกคนเข้าใจกัน ร่วมกันพัฒนาเด็กบนความเข้าใจ เด็กมีทักษะที่สำคัญและมีความพร้อมสำหรับการ เรียนรู้ ช่วยสร้างรอยเชื่อมต่อให้เด็กปฐมวัยได้”

ผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ความเข้าใจการจัดการศึกษาทั้ง การศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน มีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมี คุณภาพ และมีภาวะผู้นำสูงในการบริหารจัดการ โดยส่งเสริมให้ครูศึกษาและทำความเข้าใจ พัฒนาการและทักษะที่สำคัญและจำเป็นของเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับผู้บริหารกล่าวว่า “โรงเรียนได้ ส่งเสริมการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามหลักสูตร สำหรับอนุบาล 3 ภาคเรียนที่ 1 เน้นการเตรียมความพร้อม ทั่วด้าน ส่วนภาคเรียนที่ 2 ต้องจัดประสบการณ์ให้เข้มข้น โดยเฉพาะด้านภาษา ต้องเข้าใจเรื่องการ ฟัง ตลอดจนสื่อสารเข้าใจ พร้อมสำหรับการเรียนรู้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” สร้างความเข้าใจ บุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหาร ครูปฐมวัย ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และเกี่ยวกับหลักสูตร การศึกษาชั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) สอดคล้องกับครูปฐมวัยกล่าวว่า “ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาชั้นพื้นฐานของ ประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งช่วยให้กำหนดทิศทางการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้” โรงเรียนสร้างความเข้าใจ บุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหาร ครูปฐมวัย ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และเกี่ยวกับหลักสูตร การศึกษาชั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560) สอดคล้องกับผู้บริหารกล่าวว่า “การจัดการ ศึกษาของโรงเรียนที่มีผู้รับผิดชอบในแต่ละระดับ เน้นการมีส่วนร่วม มีการสร้างความเข้าใจร่วมกัน โดยเฉพาะงานวิชาการที่เป็นหัวใจและการสร้างความเข้าใจของหลักสูตรทุกระดับ” จัดให้มีการ ประชุมบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผน ดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 สอดคล้องกับผู้บริหารกล่าวว่า “โรงเรียนจัดประชุมครูในโรงเรียน วางแผน มอบหมายการสอนให้แต่ละชั้น โดยชั้นที่สำคัญคือประถมศึกษาปีที่ 1 ต้องจัดครูประถมศึกษาปีที่ 1 ให้ดี ดังนั้นจึงให้ครูเก่งๆ รักเด็กและอยู่กับเด็กมาเป็นประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และร่วมประชุม สร้างความเข้าใจระหว่างครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กับครูปฐมวัย จัดการศึกษาที่เชื่อมต่อของทั้งสอง ระดับให้มีความ smooth ครูประถมศึกษาปีที่ 1 ต้องมีการปฐมนิเทศ ศึกษาเด็ก จัดแบ่งกลุ่มเด็ก เข้าใจความแตกต่างของเด็กจึงจะช่วยให้การจัดการศึกษาราบรื่น” มีการส่งเสริมให้ครูศึกษาและทำความเข้าใจพัฒนาการและทักษะที่สำคัญและจำเป็นของเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับครูประถมศึกษาปีที่ 1 กล่าวว่า “ได้ร่วมประชุม ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับลักษณะพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และนำไปเตรียมการ สำหรับการรับเด็กที่จะเข้าเรียนที่จะเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1”

เงื่อนไข

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารชัดเจน เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทเป็นผู้นำในการส่งเสริม สนับสนุน และขับเคลื่อนการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษา
2. ครูมีความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา กระตือรือร้นสำหรับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยสนับสนุนการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษา ปรุ้มวัยกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างดี
2. ผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษา ต้องมีความเข้มแข็ง และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการปฏิบัติ
  - 1.1 หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริม กระตุ้นให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำแนวปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไปใช้ในจริงในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาปฐมวัย และควรมีการประเมินผลการปฏิบัติให้ต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสมต่อไป
  - 1.2 ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรเห็นความสำคัญของการเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อส่งเสริมให้เด็กสามารถเปลี่ยนระดับการศึกษาได้อย่างราบรื่น
  - 1.3 หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดอบรมพัฒนาหรือเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาให้ผู้บริหารโรงเรียน ครูปฐมวัย ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย
  - 2.1 จัดให้มีการศึกษาผลที่เกิดจากการใช้การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดทางการศึกษา
  - 2.2 จัดให้มีการวิจัยประเมินผลการใช้การนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้งด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ และไม่สำเร็จ และผลกระทบที่เกิดขึ้นในการนิเทศ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กมลทิพย์ ลี้มศารุช. (2560). *บทบาทครูในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษารองของเด็กเพื่อเข้าสู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุชฎีบัณฑิต, ไม่ตีพิมพ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย). กรุงเทพมหานคร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพมหานคร: องค์การค้ำครุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพมหานคร: องค์การค้ำครุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551*. กรุงเทพมหานคร: องค์การค้ำครุสภา
- เกษศิริพันธ์ ศรีสัมฤทธิ์. (2539). *สมรรถภาพของผู้นิเทศที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาเขตการศึกษา 5*. (รายงานการวิจัย)
- กุลชา ลีไฟโรจน์กุล. (2555). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนในการเชื่อมต่อการศึกษาระดับอนุบาลกับระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ไม่ตีพิมพ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย). กรุงเทพมหานคร. ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บุศรินทร์ สิริปัญญาธร. (2553). *การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรตามรูปแบบวิถีเชิงนิเวศและพลวัตร ในระยะเปลี่ยนแปลงสำหรับเสริมสร้างทักษะทางสังคมของเด็กเพื่อเตรียมเข้าศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุชฎีบัณฑิต, ไม่ตีพิมพ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย). กรุงเทพมหานคร.
- ปรีชา นิพนธ์พิทยา. (2537). *มิติใหม่การนิเทศกับการบริหารจัดการ*. กรุงเทพมหานคร : ซีรพงษ์การพิมพ์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2548). *การนิเทศการสอน*. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- มนตรี แยมกสิกร. (2559). *ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ: ความท้าทายต่อการเปลี่ยนแปลงตนเองของครู Professional Learning Community: Challenges in Self – Development of Teachers* การประชุมทางวิชาการของครุสภา ประจำปี 2559 “การวิจัยนวัตกรรมการเรียนรู้และการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”. 39-46 กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการครุสภา.
- ยุพิน ยืนยง. (2553). *การพัฒนาารูปแบบการนิเทศหลากหลายวิธีการเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครู เขตการศึกษา 5 อัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุชฎีบัณฑิต, ไม่ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยศิลปากร). กรุงเทพมหานคร.
- ยศวีร์ สายฟ้า. (2557). *รอยเชื่อมต่อการเรียนรู้ระหว่างชั้นเรียนอนุบาลและประถมศึกษา: ก้าวย่างที่สำคัญของเด็กประถมศึกษา*. วารสารครุศาสตร์, 42(3), 143-159.
- เยาวลักษณ์ พิพัฒน์จำเริญกุล. (2554). *การพัฒนาารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. ปริญญาศึกษาศาสตรคุุชฎีบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา) สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- เรวณี ชัยเชวรัตน์. (2559). บทความเรื่อง “ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC)”. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เลขาธิการคุรุสภา, สำนักงาน. (2559). *การประชุมทางวิชาการของคุรุสภา ประจำปี 2559*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. (2538). *หลักการนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อาร์ทกราฟิค.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2548). *เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับครูมืออาชีพ*. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร : ตาตาพลับลิเคชั่น จำกัด.
- สังัด อุทรานันท์. (2530). *การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มิตรสยาม
- สุจิตรพร สีผืน. (2550). *การพัฒนาแบบการให้บริการในระยะเชื่อมต่อเฉพาะบุคคลสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจากระบบการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเข้าสู่ระบบโรงเรียน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎิบัณฑิต, ไม่ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ). กรุงเทพมหานคร.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2549). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเกี่ยวกับการสอนระดับอนุบาล*. กรุงเทพมหานคร : ตาตาพลับลิเคชั่น จำกัด.
- สุรพล ธรรมร่มดี, ทศนีย์ จันอินทร์, และคงกฤษ ไตรยางค์. (2554). *อาศรมศิลป์วิจัย: การวิจัยและพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ แนวจิตตปัญญา*. โครงการเอกสารวิชาการการเรียนรู้สู่ การเปลี่ยนแปลงลำดับที่ 8. นครปฐม : เอมี เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด.
- สุพิชฌาย์ แสงลี. (2545). *การนิเทศการสอนแบบเพื่อนร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานเลขาธิการสภา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟิค จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *ตัวบ่งชี้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน*. เป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1. (มปป). *คู่มือการอบรมคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ”สู่สถานศึกษา ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา*. เอกสารอัดสำเนา
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ 17. (มปป.). *แนวทางการขับเคลื่อน PLC สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน Thailand 4.0*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ภาษาอังกฤษ

- Ahtola, A., Silinskas, G., Poikonen, P. L., Kontoniemi, M., Niemi, P., & Nurmi, J. E. (2011). *Transition to formal schooling: Do transition practices matter for academic performance? Early Childhood Research Quarterly, 26*(3), 295-302.
- Arnold, C., Bartlett, K., Gowani, S., & Shallwani, S. (2008). Transition to school: Reflections on readiness. *Journal of Developmental Processes, 3*(2), 26-38.
- McIntyre, Eckert, Fiese, DiGennaro and Wildenger (2007). *Kindergarten Transition Preparation: A Comparison of Teacher and Parent Practices for Children with Autism and Other Developmental Disabilities*. Retrieved September 22, 2019, from <https://www.researchgate.net>.
- Sahin, I. T., Sak, R., & Tuncer, N. (2013). *Comparison of Preschool and First Grade Teachers' Views about School Readiness. Educational Sciences: Theory and Practice, 13*(3), 1708-1713.
- Senge, P. M. (1990). *The Fifth Discipline: The Art and Practice of the Learning Organization*. Doubleday, New York, NY: MCB UP Ltd.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ดร.ทรงพร พนมวัน ณ อยุธยา
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย
2. นางสุรัสวดี จันทรงกุล
ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
3. นางหริญญา รุ่งแจ้ง
ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
4. นางสาวธิติมา เรืองสกุล
ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
5. นายสุรวัฒน์ เมืองมูล
ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

- 1.แบบสอบถามเรื่อง การดำเนินงานของโรงเรียนในการเชื่อมต่อการการศึกษาระดับปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒ สำหรับผู้บริหารโรงเรียน
- 2.แบบสอบถามเรื่อง การดำเนินงานของโรงเรียนในการเชื่อมต่อการการศึกษาระดับปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒ สำหรับครูปฐมวัย
- 3.แบบสอบถามเรื่อง การดำเนินงานของโรงเรียนในการเชื่อมต่อการการศึกษาระดับปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒ สำหรับครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

3. วุฒิทางการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี(โปรดระบุ).....
 ปริญญาตรี สาขาวิชา (โปรดระบุ).....
 ปริญญาโท สาขาวิชา (โปรดระบุ).....
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. ตำแหน่งของท่าน

- ผู้บริหารโรงเรียน ..... ครู (รจน.) อื่นๆ

5. ระดับชั้นที่โรงเรียนจัดการเรียนการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ระดับอนุบาล
 ระดับประถมศึกษา
 ระดับมัธยมศึกษา

6. โรงเรียนของท่านจัดอยู่ในกลุ่มโรงเรียนขนาดใด

- ขนาดเล็ก (นักเรียน 0-120 คน)
 ขนาดกลาง (นักเรียน 121 - 600 คน)
 ขนาดใหญ่ (นักเรียน 601 - 1,500 คน)

10. ท่านเคยเข้ารับการอบรม/ประชุม/สัมมนา เกี่ยวกับเรื่องรอยเชื่อมต่อทางการศึกษามาก่อนหรือไม่

- ไม่เคย
- เคย(โปรดระบุจำนวนครั้งที่เข้ารับการอบรม/ประชุม.....ครั้ง)
 เรื่อง.....
 หน่วยงานที่จัด.....
 เรื่อง.....
 หน่วยงานที่จัด.....
 เรื่อง.....
 หน่วยงานที่จัด.....

11. ท่านมีความเข้าใจการปฏิบัติในช่วงรอยเชื่อมต่อทางการศึกษามากน้อยเพียงไร

ก่อนการประชุม	หลังการประชุม
☐ มากที่สุด	☐ มากที่สุด
☐ มาก	☐ มาก
☐ ปานกลาง	☐ ปานกลาง
☐ น้อย	☐ น้อย
☐ น้อยที่สุด	☐ น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการดำเนินงานสร้างรอยเชื่อมต่อทางการศึกษาของเด็กปฐมวัย ที่จะเข้าสู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง โปรดพิจารณาคำถามแล้วใส่เครื่องหมาย / ใน ช่องระดับสภาพที่ท่านปฏิบัติ และบันทึกรายการ ปฏิบัติเพิ่มเติมลงในช่องบันทึกเพิ่มเติม โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ มากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ มาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ ปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ น้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ น้อยที่สุด

ด้านที่ 1 ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานสร้างรอยเชื่อมต่อของสถานศึกษา

ลำดับ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					บันทึกเพิ่มเติม
		1	2	3	4	5	
1	ท่านได้ตั้งเป้าหมายการดำเนินงาน เรื่องการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
2	ท่านได้การตั้งวัตถุประสงค์การดำเนินงาน เรื่องการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
3	ท่านได้กำหนดแนวทางการติดต่อสื่อสารระหว่างครู ปฐมวัยและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1ในการ ดำเนินงานของโรงเรียน						
4	ท่านได้กำหนดวัตถุประสงค์การทำงานร่วมกัน ระหว่างผู้บริหาร ครูปฐมวัยและครูชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ในการดำเนินงานของโรงเรียน						
5	ท่านได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของ โรงเรียน การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับ ชั้นระหว่าง ครูปฐมวัยและครูชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1						

ด้านที่ 2 ด้านการสร้างความเข้าใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัย
กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ลำดับ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					บันทึกเพิ่มเติม
		1	2	3	4	5	
1	ท่านได้ส่งเสริมการให้ความรู้ด้านพัฒนาการของเด็กปฐมวัยแก่ครูในสถานศึกษา						
2	ท่านได้ส่งเสริมการให้ความรู้ด้านทักษะที่สำคัญของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนแก่ครู						
3	ท่านได้ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
4	ท่านจัดการประชุมระหว่างครูปฐมวัยกับครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่องการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
5	ท่านจัดการประชุมให้กับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย เรื่อง การดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับประถมศึกษาปีที่						
6	ท่านจัดหลักสูตรให้มีความต่อเนื่องกันระหว่างการศึกษาในระดับปฐมวัยกับประถมศึกษาปีที่						
7	ท่านส่งเสริมให้ครูปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกันศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551						
8	ท่านส่งเสริมให้ครูปฐมวัยเข้าร่วมกิจกรรมการสังเกตการสอนของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
9	ท่านส่งเสริมให้ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังเกตการสอนครูปฐมวัย						
10	ท่านส่งเสริมให้ครูปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกันศึกษาและพัฒนาแนวทางการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับการศึกษาระดับปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						

ด้านที่ 3 ด้านการพัฒนาการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัย กับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ลำดับ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					บันทึกเพิ่มเติม
		1	2	3	4	5	
1	ท่านได้จัดกิจกรรมภายในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยปรับตัวในการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						ระบุกิจกรรม.....
2	ท่านได้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนให้กับผู้ปกครองในรูปแบบต่าง ๆ						
3	ท่านส่งเสริมให้ครูปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 รายงานความต่อเนื่องของการดำเนินงานในการเชื่อมต่อการศึกษา						
4	ท่านได้มอบนโยบายการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้ครูปฐมวัย ครูประถมศึกษาปีที่ 1 และผู้เกี่ยวข้อง						
5	ท่านได้พัฒนารูปแบบ แนวทาง วิธีการ หรือนวัตกรรมที่ช่วยสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						ระบุ.....

ด้านที่ 4 ด้านการนิเทศ และติดตามการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัย กับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ลำดับ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					บันทึกเพิ่มเติม
		1	2	3	4	5	
1	ท่านมีการประเมินการทำงานของโรงเรียนในเรื่องการช่วยเหลือให้เด็กปฐมวัยได้ปรับตัวสำหรับการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
2	ท่านมีการนิเทศภายในในเรื่องการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
3	ท่านมีการประเมินการติดต่อสื่อสารระหว่างครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
4	ท่านมีการประเมินการทำงานร่วมกันระหว่างครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
5	ท่านได้ติดตามประเมินการดำเนินงานของโรงเรียนเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับครูปฐมวัยและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						ระบุ.....

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดระบุปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อทางการการศึกษา
ปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กระบวนการ PLC (ระบุตามลำดับ 1-3)

ปัญหาที่พบ (ระบุตามลำดับ 1-3)

1.....

2.....

3.....

ข้อเสนอแนะ (ระบุตามลำดับ 1-3)

1.....

2.....

3.....

ขอขอบพระคุณที่ท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการทำแบบสอบถาม

3. วุฒิทางการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี(โปรดระบุ).....
 ปริญญาตรี สาขาวิชา (โปรดระบุ).....
 ปริญญาโท สาขาวิชา (โปรดระบุ).....
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. ตำแหน่งของท่าน

- ครูโรงเรียน ..... พนักงานราชการ อื่นๆ.....

5. ระดับชั้นที่โรงเรียนจัดการเรียนการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ระดับอนุบาล
 ระดับประถมศึกษา
 ระดับมัธยมศึกษา

6. โรงเรียนของท่านจัดอยู่ในกลุ่มโรงเรียนขนาดใด

- ขนาดเล็ก (นักเรียน 0-120 คน)
 ขนาดกลาง (นักเรียน 121 - 600 คน)
 ขนาดใหญ่ (นักเรียน 601 - 1,500 คน)

10. ท่านเคยเข้ารับการอบรม/ประชุม/สัมมนา เกี่ยวกับเรื่องรอยเชื่อมต่อทางการศึกษามาก่อนหรือไม่

- ไม่เคย
- เคย(โปรดระบุจำนวนครั้งที่เข้ารับการอบรม/ประชุม.....ครั้ง)
 เรื่อง.....
 หน่วยงานที่จัด.....
 เรื่อง.....
 หน่วยงานที่จัด.....
 เรื่อง.....
 หน่วยงานที่จัด.....

11. จำนวนนักเรียนปฐมวัยในห้องของท่าน.....คน (ปีการศึกษา 2561)

12. ท่านมีความเข้าใจการปฏิบัติในช่วงรอยเชื่อมต่อทางการศึกษามากน้อยเพียงไร

ก่อนการประชุม	หลังการประชุม
☐ มากที่สุด	☐ มากที่สุด
☐ มาก	☐ มาก
☐ ปานกลาง	☐ ปานกลาง
☐ น้อย	☐ น้อย
☐ น้อยที่สุด	☐ น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 บทบาทครูปฐมวัยโรงเรียนในการดำเนินงานสร้างรอยเชื่อมต่อทางการศึกษาของเด็กปฐมวัยที่จะเข้าสู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง โปรดพิจารณาคำถามแล้วใส่เครื่องหมาย / ใน ช่องระดับสภาพที่ท่านปฏิบัติ และบันทึกรายการปฏิบัติเพิ่มเติมลงในช่องบันทึกเพิ่มเติม โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ มากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ มาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ ปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ น้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ น้อยที่สุด

ด้านที่ 1 ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานสร้างรอยเชื่อมต่อของสถานศึกษา

ลำดับ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					บันทึกเพิ่มเติม
		1	2	3	4	5	
1	ท่านได้ตั้งเป้าหมายการดำเนินงาน เรื่องการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
2	ท่านได้การตั้งวัตถุประสงค์การดำเนินงาน เรื่องการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
3	ท่านได้กำหนดแนวทางการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้บริหารและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการดำเนินงานของโรงเรียน						
4	ท่านได้กำหนดวัตถุประสงค์การทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการดำเนินงานของโรงเรียน						
5	ท่านได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของโรงเรียน การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						

ด้านที่ 2 ด้านการสร้างความเข้าใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัย
กับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ลำดับ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					บันทึกเพิ่มเติม
		1	2	3	4	5	
1	ท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย						
2	ท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับการทักษะที่สำคัญของเด็กปฐมวัย						
3	ท่านได้เข้ารับการอบรมสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้เรื่องการเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
4	ท่านเข้าร่วมประชุมระหว่างครูปฐมวัยกับครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่องการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						ระบุ จำนวนครั้ง .....ครั้ง
5	ท่านจัดการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ปกครองเด็กปฐมวัย เรื่อง การดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
6	ท่านจัดหลักสูตรให้มีความต่อเนื่องกันระหว่างการศึกษาในระดับปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
7	ท่านและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกันศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551						
8	ท่านเข้าร่วมกิจกรรมการสังเกตการสอนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
9	ท่านเปิดโอกาสให้ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังเกตการสอนในห้องเรียนปฐมวัย						
10	ท่านและครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ร่วมกันศึกษาและพัฒนาแนวทางการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						

ด้านที่ 3 ด้านการพัฒนาการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัย กับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ลำดับ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					บันทึกเพิ่มเติม
		1	2	3	4	5	
1	ท่านได้จัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยมีทักษะที่สำคัญสามารถปรับตัวในการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						ระบุกิจกรรม.....
2	ท่านได้พูดคุยเรื่องราวในการเรียนระดับชั้นปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กับเด็กปฐมวัย						
3	ท่านแลกเปลี่ยนกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง						
4	ท่านได้จัดกิจกรรมเกี่ยวข้องกับการนำเด็กปฐมวัยไปเยี่ยมชั้นเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						ระบุ.....
5	ท่านได้พัฒนารูปแบบ แนวทาง วิธีการ หรือนวัตกรรมที่ช่วยสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						ระบุ.....
6	ท่านได้จัดกิจกรรมเพื่อเตรียมเด็กปิดภาคการศึกษาปลาย (ก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1)						ระบุ.....
7	ท่านได้จัดประสบการณ์ให้แก่เด็กอนุบาลที่จะเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้เกิดความคุ้นเคย						ระบุ.....
8	ท่านได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้เด็กทำกิจกรรมที่รองรับการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						ระบุ.....
9	ท่านได้จัดประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถด้านการช่วยเหลือตนเองแก่เด็กปฐมวัย						ระบุ
10	ท่านได้จัดประสบการณ์ส่งเสริมความสามารถด้านการช่วยเหลือตนเองแก่เด็กปฐมวัย						
11	ท่านได้จัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายแก่เด็กปฐมวัย						
12	ท่านได้จัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจแก่เด็กปฐมวัย						
13	ท่านได้จัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมแก่เด็กปฐมวัย						
14	ท่านได้จัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาแก่เด็กปฐมวัย						
15	ท่านได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องการเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1กับครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						

ด้านที่ 4 ด้านติดตามการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ลำดับ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					บันทึกเพิ่มเติม
		1	2	3	4	5	
1	ท่านมีการประเมินการทำงานของโรงเรียนในเรื่องการช่วยเหลือให้เด็กปฐมวัยมีทักษะที่สำคัญในการปรับตัวสำหรับการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
2	ท่านมีการประเมินและติดตามการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินงานสร้างเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
3	ท่านมีการประเมินการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้บริหาร ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับการดำเนินงานสร้างเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
4	ท่านมีการประเมินการทำงานร่วมกันระหว่างครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
5	ท่านได้ติดตามประเมินการดำเนินงานของโรงเรียนเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						ระบุ.....

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดระบุปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อทางการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กระบวนการ PLC (ระบุตามลำดับ 1-3)

ปัญหาที่พบ (ระบุตามลำดับ 1-3)

- 1.....
- 2.....
- 3.....

ข้อเสนอแนะ (ระบุตามลำดับ 1-3)

- 1.....
- 2.....
- 3.....

ขอขอบพระคุณที่ท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการทำแบบสอบถาม

แบบสอบถามสำหรับครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

**เรื่อง การดำเนินงานของโรงเรียนในการเชื่อมต่อทางการศึกษาระดับปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการดำเนินงานของโรงเรียนในการสร้างรอยเชื่อมต่อทางการศึกษาระดับปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
2. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒
3. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ
  3. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
    - ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
    - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนในการสร้างรอยเชื่อมต่อทางการศึกษาระดับปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
    - ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ
4. ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยถือเป็นความลับ ทั้งนี้การวิเคราะห์และการนำเสนอ ข้อมูลจัดทำเป็นภาพรวม ไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ขอความร่วมมือท่านตอบ คำถามตามที่ท่านปฏิบัติจริง โดยตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนทุกข้อ

คำจำกัดความที่ใช้สำหรับแบบสอบถามนี้

การสร้างรอยเชื่อมต่อทางการศึกษาระดับปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครูปฐมวัย ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และผู้เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ วางแผน พัฒนา และดำเนินการ ออกแบบกิจกรรม วิธีการ รูปแบบ หรือ นวัตกรรมของโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยให้เรียนรู้และสามารถปรับตัวสำหรับการเปลี่ยนแปลงของการเรียนรู้ ให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้อย่างเหมาะสม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจงโปรดให้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามโดยทำเครื่องหมาย / ลงใน หน้าข้อความหรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

21-30 ปี

31 - 40ปี

41-50 ปี

50 ปีขึ้นไป

3. วุฒิทางการศึกษา

- ต่ำกว่าปริญญาตรี(โปรดระบุ).....
 ปริญญาตรี สาขาวิชา (โปรดระบุ).....
 ปริญญาโท สาขาวิชา (โปรดระบุ).....
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. ตำแหน่งของท่าน

- ครูโรงเรียน ..... พนักงานราชการ อื่นๆ.....

5. ระดับชั้นที่โรงเรียนจัดการเรียนการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ระดับอนุบาล
 ระดับประถมศึกษา
 ระดับมัธยมศึกษา

6. โรงเรียนของท่านจัดอยู่ในกลุ่มโรงเรียนขนาดใด

- ขนาดเล็ก (นักเรียน 0-120 คน)
 ขนาดกลาง (นักเรียน 121 - 600 คน)
 ขนาดใหญ่ (นักเรียน 601 - 1,500 คน)

10. ท่านเคยเข้ารับการอบรม/ประชุม/สัมมนา เกี่ยวกับเรื่องรอยเชื่อมต่อทางการศึกษามาก่อนหรือไม่

- ไม่เคย
- เคย(โปรดระบุจำนวนครั้งที่เข้ารับการอบรม/ประชุม.....ครั้ง)
 เรื่อง.....
 หน่วยงานที่จัด.....
 เรื่อง.....
 หน่วยงานที่จัด.....
 เรื่อง.....
 หน่วยงานที่จัด.....

12. ท่านมีความเข้าใจการปฏิบัติในช่วงรอยเชื่อมต่อทางการศึกษามากน้อยเพียงไร

ก่อนการประชุม	หลังการประชุม
☐ มากที่สุด	☐ มากที่สุด
☐ มาก	☐ มาก
☐ ปานกลาง	☐ ปานกลาง
☐ น้อย	☐ น้อย
☐ น้อยที่สุด	☐ น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 บทบาทครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในการดำเนินงานสร้างรอยเชื่อมต่อทางการศึกษา
ของเด็กปฐมวัยที่จะเข้าสู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง โปรดพิจารณาคำถามแล้วใส่เครื่องหมาย / ใน ช่องระดับสภาพที่ท่านปฏิบัติ และบันทึกรายการ
ปฏิบัติเพิ่มเติมลงในช่องบันทึกเพิ่มเติม โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ มากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ มาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ ปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ น้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ น้อยที่สุด

ด้านที่ 1 ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานสร้างรอยเชื่อมต่อของสถานศึกษา

ลำดับ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					บันทึกเพิ่มเติม
		1	2	3	4	5	
1	ท่านได้ตั้งเป้าหมายการดำเนินงานเพื่อเตรียมรับ เด็กปฐมวัยเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
2	ท่านได้การตั้งวัตถุประสงค์การดำเนินงาน เรื่อง การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
3	ท่านได้กำหนดแนวทางการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้บริหาร และครูปฐมวัยในการดำเนินงานของโรงเรียน						
4	ท่านได้กำหนดวัตถุประสงค์การทำงานร่วมกัน ระหว่าง ผู้บริหาร ครูปฐมวัย และ ครูชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ในการดำเนินงานของโรงเรียน						
5	ท่านได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของโรงเรียน การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อสร้างรอย เชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						

ด้านที่ 2 ด้านการสร้างความเข้าใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัย
กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ลำดับ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					บันทึกเพิ่มเติม
		1	2	3	4	5	
1	ท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย						
2	ท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับการทักษะที่สำคัญของเด็ก ปฐมวัย						
3	ท่านได้เข้ารับการอบรมสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เรื่องการเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1						
4	ท่านเข้าร่วมประชุมระหว่างครูปฐมวัยกับครู ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่องการดำเนินงานการ						ระบุ จำนวนครั้ง .....ครั้ง

	สร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
5	ท่านได้ร่วมการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย เรื่อง การดำเนินงานการ สร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับ ประถมศึกษาปีที่1						
6	ท่านจัดหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความต่อเนื่องกัน ระหว่างการศึกษาการศึกษาระดับปฐมวัยกับ ประถมศึกษาปีที่ 1						
7	ท่านและครูปฐมวัยร่วมกันศึกษาและทำความเข้าใจ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551						
8	ท่านเข้าร่วมกิจกรรมการสังเกตการจัด ประสบการณ์ของครูปฐมวัย						
9	ท่านเปิดโอกาสให้ครูปฐมวัยสังเกตการณ์สอนใน ห้องเรียนประถมศึกษาปีที่ 1						
10	ท่านและครูปฐมวัยร่วมกันศึกษาและพัฒนาแนว ทางการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับ การศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						

ด้านที่ 3 ด้านการพัฒนาการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ลำดับ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					บันทึกเพิ่มเติม
		1	2	3	4	5	
1	ท่านได้จัดกิจกรรมเพื่อเตรียมรับเด็กปฐมวัยเข้าสู่ การเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						ระบุกิจกรรม.....
2	ท่านได้พูดคุยเรื่องราวในการเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 กับเด็กปฐมวัย						
3	ท่านแลกเปลี่ยนกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการ ติดต่อสื่อสารกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1						
4	ท่านได้จัดกิจกรรมเกี่ยวข้องกับเยี่ยมชั้นเรียน ประถมศึกษาปีที่ 1 ของเด็กปฐมวัย						ระบุ.....
5	ท่านได้พัฒนารูปแบบ แนวทาง วิธีการ หรือ นวัตกรรมที่ช่วยสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษา ปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						ระบุ.....
6	ท่านได้จัดกิจกรรมเพื่อเตรียมรับเด็กในช่วงเปิด ภาคการศึกษาภาคเรียนที่1/2562						ระบุ.....

7	ท่านได้เตรียมการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ป.1 สำหรับเด็กอนุบาลที่จะเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้เกิดความคุ้นเคย						ระบุ.....
8	ท่านได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่จะเข้าเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						ระบุ.....
9	ท่านได้จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						ระบุ
10	ท่านได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องการเชื่อมต่อ การศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กับครูปฐมวัย						

ด้านที่ 4 ด้านติดตามการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ลำดับ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ					บันทึกเพิ่มเติม
		1	2	3	4	5	
1	ท่านมีการประเมินการทำงานของโรงเรียนในเรื่องการช่วยเหลือให้เด็กปฐมวัยให้มีทักษะที่สำคัญในการปรับตัวสำหรับการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
2	ท่านมีการประเมินและติดตามการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินงานสร้างเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
3	ท่านมีการประเมินการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้บริหาร ครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เกี่ยวกับการดำเนินงานสร้างเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
4	ท่านมีการประเมินการทำงานร่วมกันระหว่างครูปฐมวัย และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						
5	ท่านได้ติดตามประเมินการดำเนินงานของโรงเรียนเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1						ระบุ.....

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดระบุปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานการสร้างรอยเชื่อมต่อทางการการศึกษา
ปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กระบวนการ PLC (ระบุตามลำดับ 1-3)

ปัญหาที่พบ (ระบุตามลำดับ 1-3)

1.....

2.....

3.....

ข้อเสนอแนะ (ระบุตามลำดับ 1-3)

1.....

2.....

3.....

ขอขอบพระคุณที่ท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการทำแบบสอบถาม

ภาคผนวก ค

แนวปฏิบัติของสถานศึกษา
ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๑
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

Descriptive Statistics ผู้บริหารสถานศึกษา

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
AIM	15	3.00	5.00	4.3333	.61721
OBJ	15	3.00	5.00	4.2000	.56061
CONTACT	15	3.00	5.00	4.2000	.56061
PATICI	15	3.00	5.00	4.2000	.56061
PLC	15	4.00	5.00	4.2667	.45774
TOTAL1	15	3.00	5.00	4.2667	.59362
KNOW	15	4.00	5.00	4.6000	.50709
SKILL	15	3.00	5.00	4.5333	.63994
CONFER1	15	4.00	5.00	4.6667	.48795
MEETING1	15	3.00	5.00	4.0667	.88372
MEETING2	15	3.00	5.00	3.7333	.70373
CURRI1	15	3.00	5.00	4.0000	.65465
CURRI2	15	3.00	5.00	4.0667	.59362
OBSERVE1	15	3.00	5.00	3.8667	.51640
OBSERVE2	15	3.00	5.00	3.9333	.59362
DEVELOP	15	3.00	4.00	3.8000	.41404
TOTAL2	15	3.00	5.00	4.2667	.59362
ACTIVI1	15	3.00	5.00	4.1333	.63994
DATA	15	3.00	5.00	4.0000	.75593
REPORT	15	2.00	5.00	4.0000	.84515
POLICY	15	3.00	5.00	4.2000	.56061
PATTERN	15	2.00	5.00	3.9333	.70373
TOTAL3	15	3.00	5.00	4.1333	.63994
HELP	15	2.00	5.00	4.0667	.79881
SUPERVI	15	2.00	5.00	4.1333	.74322
ASSESS1	15	3.00	5.00	4.2000	.56061
ASSESS2	15	3.00	5.00	4.1333	.51640
FOLLOW	15	1.00	5.00	3.8667	1.06010
TOTAL4	15	3.00	5.00	4.1333	.51640
Valid N (listwise)	15				

Descriptive Statistics ครอบคลุม

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
AIM	15	3.00	5.00	4.2667	.59362
OBJ	15	3.00	5.00	4.2000	.56061
CONTACT	15	3.00	5.00	4.2667	.59362
PATICI	15	3.00	5.00	4.2667	.59362
PLC	15	3.00	5.00	4.0000	.65465
TOTAL1	15	3.00	5.00	4.1333	.51640
STUDY1	15	4.00	5.00	4.6667	.48795
STUDY2	15	4.00	5.00	4.5333	.51640
CONFER	15	1.00	5.00	3.6667	1.29099
MEETING1	15	1.00	5.00	3.6667	1.04654
MEETING2	15	1.00	5.00	3.5333	.99043
CURRI1	15	3.00	5.00	4.0667	.59362
CURRI2	15	3.00	5.00	4.0000	.84515
OBSERVE1	15	1.00	5.00	3.4667	1.06010
OBSERVE2	15	2.00	5.00	3.8667	.63994
DEVELOP	15	2.00	5.00	4.0000	.84515
TOTAL2	15	3.00	5.00	3.8000	.67612
ACTIVI1	15	3.00	5.00	3.6667	.72375
DATA	15	3.00	5.00	3.5333	.63994
REPORT	15	3.00	5.00	3.6000	.73679
POLICY	15	1.00	5.00	3.2000	.94112
PATTERN2	15	3.00	5.00	3.6667	.72375
ACTIVI2	15	1.00	5.00	3.4667	.99043
ACTIVI3	15	3.00	5.00	3.9333	.70373
ACTIVI4	15	3.00	5.00	3.6667	.72375
SKILL1	15	3.00	5.00	3.7333	.79881
SKILL2	15	3.00	5.00	3.8000	.67612
BODY	15	3.00	5.00	3.9333	.79881
EMOTION	15	3.00	5.00	3.8000	.67612
SOCIAL	15	3.00	5.00	4.0667	.79881

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
INTELLI	15	4.00	5.00	4.3333	.48795
CHANGE	15	3.00	5.00	3.6000	.73679
TOTAL3	15	3.00	5.00	3.4000	.63246
WORK1	15	3.00	5.00	3.6667	.61721
COMMUNI1	15	3.00	5.00	3.8667	.51640
COMMUNI2	15	3.00	5.00	3.8667	.51640
WORK2	15	3.00	5.00	3.8667	.51640
FOLLOW	15	3.00	5.00	3.8667	.51640
TOTAL4	15	3.00	5.00	3.8667	.51640
Valid N (listwise)	15				

Descriptive Statistics ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
AIM	15	3.00	5.00	4.1333	.51640
OBJ	15	3.00	5.00	4.0667	.45774
CONTACT	15	3.00	5.00	4.0000	.37796
PATICI	15	3.00	5.00	4.0667	.45774
PLC	15	3.00	5.00	3.9333	.59362
TOTAL1	15	3.00	5.00	4.0000	.37796
STUDY	15	3.00	5.00	3.9333	.45774
SKILL	15	3.00	5.00	4.1333	.51640
SEMINAR	15	1.00	5.00	3.4667	1.18723
MEETING1	15	2.00	4.00	3.5333	.63994
MEETING2	15	1.00	4.00	3.1333	.91548
CURRI	15	3.00	5.00	3.7333	.59362
OBSERVE1	15	3.00	4.00	3.6000	.50709
OBSERVE2	15	1.00	5.00	3.5333	.99043
OBSERVE3	15	1.00	5.00	3.5333	1.30201
OBSERVE4	15	3.00	5.00	3.9333	.59362
TOTAL2	15	3.00	5.00	3.6667	.72375
ACTIVI1	15	3.00	5.00	3.6667	.72375
STORY	15	3.00	5.00	3.6000	.73679
CHANGE1	15	1.00	5.00	3.6000	.98561
CLASS	15	1.00	5.00	3.3333	.89974
PATTERN	15	3.00	5.00	3.6000	.63246
ACTIVI2	15	1.00	5.00	3.5333	1.24595
ANVIRON	15	1.00	5.00	3.4667	1.24595
CREATIVE	15	1.00	4.00	3.2667	1.03280
ACTIVI3	15	1.00	5.00	3.3333	1.11270
CHANGE3	15	3.00	5.00	3.6667	.81650
TOTAL3	15	3.00	5.00	3.6667	.61721
HELP	15	3.00	5.00	3.6000	.63246
SUPERVI	15	2.00	5.00	3.5333	.74322

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ASSESS1	15	3.00	5.00	3.7333	.59362
ASSESS2	15	3.00	5.00	3.8667	.63994
FOLLOW	15	2.00	5.00	3.6667	.89974
TOTAL4	15	3.00	5.00	3.8000	.56061
Valid N (listwise)	15				

ภาคผนวก จ

ภาพประกอบที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ภาพการศึกษาดูงาน

แนวทางการจัดการศึกษาที่เชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
วันที่ 21 กันยายน 2561 ณ โรงเรียนบ้านเขาแหงพัฒนา สพป.เชียงราย เขต 3

ภาพการศึกษาดูงาน
แนวทางการจัดการศึกษาที่เชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
วันที่ 21 กันยายน 2561 ณ โรงเรียนบ้านเขาแหงพัฒนา สพป.เชียงราย เขต 3

ภาพกิจกรรมขั้นตอนการปฏิบัติการนิเทศโดยกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
กิจกรรม การให้ความรู้เรื่องรอยเชื่อมต่อการศึกษสำหรับผู้บริหาร ครูปฐมวัย และครูประถมศึกษาปีที่ 1
ณ ดอยตุงวิวรีสอร์ท ระหว่างวันที่ 21-22 กันยายน 2561

ภาพกิจกรรมขั้นตอนการปฏิบัติการนิเทศโดยกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
กิจกรรม การวิเคราะห์สภาพการสร้งรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
(กลุ่มผู้บริหาร)
ณ ดอยตุงวิวรีสอร์ท ระหว่างวันที่ 21-22 กันยายน 2561

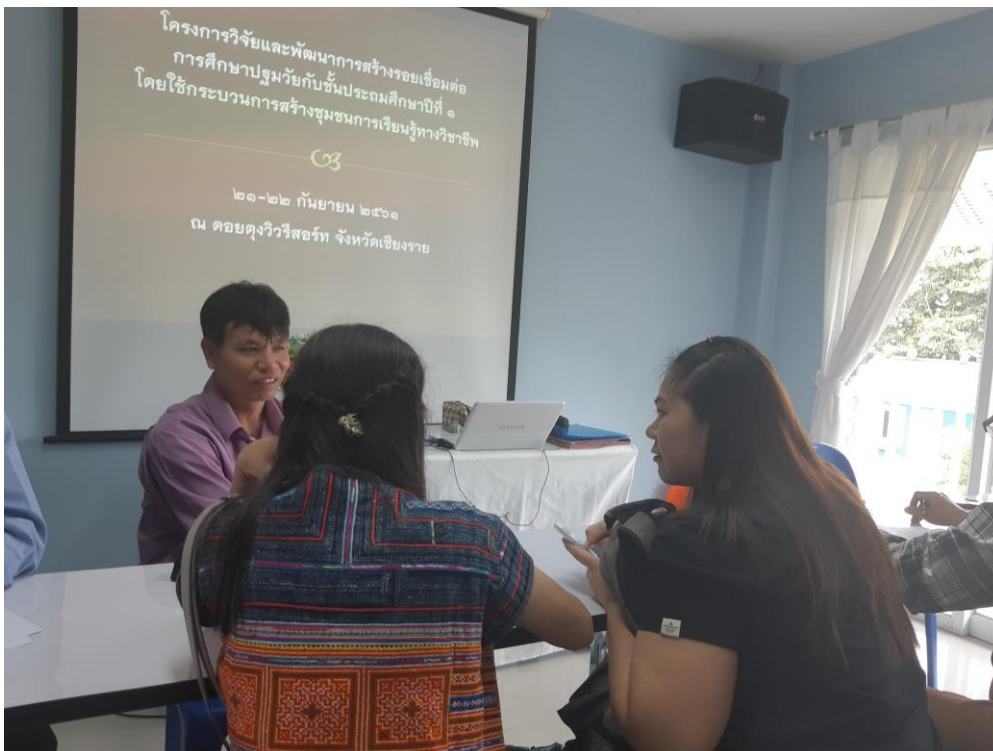
ภาพกิจกรรมขั้นตอนการปฏิบัติการนิเทศโดยกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
กิจกรรม การวิเคราะห์สภาพการสร้งรอยเชื่อมต่อการศีกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
(กลุ่มครูปฐมวัย)
ณ ดอยตุงวิวริสอร์ท ระหว่างวันที่ 21-22 กันยายน 2561

ภาพกิจกรรมขั้นตอนการปฏิบัติการนิเทศโดยกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
กิจกรรม การวิเคราะห์สภาพการสร้งรอยเชื่อมต่อการศีกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
(กลุ่มครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1)
ณ ดอยตุงวิวรีสอร์ท ระหว่างวันที่ 21-22 กันยายน 2561

ภาพกิจกรรมขั้นตอนการปฏิบัติการนิเทศโดยกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
กิจกรรม การวิเคราะห์สภาพการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑
(แบ่งกลุ่ม 15 กลุ่ม ตามโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย)
ณ ดอยตุงวิลล์ รีสอร์ท ระหว่างวันที่ 21-22 กันยายน 2561

ภาพกิจกรรมขั้นตอนการปฏิบัติการนิเทศโดยกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
กิจกรรม การวิเคราะห์สภาพการสร้งรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
(แบ่งกลุ่ม 15 กลุ่ม ตามโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย)
ณ ดอยตุงวิวริสอร์ท ระหว่างวันที่ 21-22 กันยายน 2561

ภาพกิจกรรมขั้นตอนการปฏิบัติการนิเทศโดยกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
กิจกรรม การเสนอผลการวิเคราะห์การสร้งรอยเชื่อมต่อการศึกษาปฐมวัยกับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
ณ ดอยตุงวิลล์รีสอร์ท ระหว่างวันที่ 21-22 กันยายน 2561

ภาพกิจกรรมขั้นตอนการสะท้อนผลการนิเทศโดยกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1
ณ โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย ระหว่างวันที่ 20-25 มีนาคม 2562

ภาพกิจกรรมขั้นตอนการสะท้อนผลการนิเทศโดยกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
ในการสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1
ณ โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย ระหว่างวันที่ 20-25 มีนาคม 2562

ประวัติผู้วิจัยร่วม

ชื่อ - สกุล	นางทองพรรณ ปัญญาอุดมกุล
วัน เดือน ปีเกิด	26 กันยายน 2515
สถานที่เกิด	อำเภอปง จังหวัดพะเยา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	98 หมู่ 1 ตำบลควร อำเภอปง จังหวัดพะเยา
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านยางขาม
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านยางขาม ตำบลห้วยยางขาม อำเภอจุน จังหวัดพะเยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2528	ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านควรดง อำเภอปง จังหวัดพะเยา
พ.ศ. 2531	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปงรัชดาภิเษก อำเภอปง จังหวัดพะเยา
พ.ศ. 2534	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนลำปางกัลยาณี อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง
พ.ศ. 2538	ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ. 2552	ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2556	ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2538	ครูโรงเรียนสันติสุขพิทยาคม ต.คู่งษ์ อ.สันติสุข จ.น่าน
พ.ศ. 2543	ครูโรงเรียนขุนควรวิทยาคม ต.ขุนควร อ.ปง จ.พะเยา
พ.ศ. 2553	ครูโรงเรียนปงรัชดาภิเษก ต.นาปริง อ.ปง จ.พะเยา
พ.ศ. 2558	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านนาอ้อม ต.ขุนควร อ.ปง จ.พะเยา
พ.ศ. 2561	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านยางขาม ต.ห้วยยางขาม อ.ปง จ.พะเยา